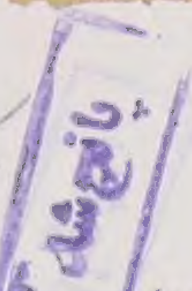

باسمه تعالی

فهرستبرگه منابع چاپ سنگی - اداره مخطوطات

شماره ثبت: ۵۸۲	
رده‌بندی دیویی: ۱۳۳۳ س ۱۴۹ ص ۸ فا ۱/۵	
سرشناسه: فاضل بروجردی، اسماعیل بن فخرالدین، -۱۳۲۵ق	
عنوان قراردادی:	
عنوان: سرور العاشقین	
کاتب: عبدالکریم بن محمدحسن سعادت	تاریخ کتابت:
محل نشر: مشهد ناشر: میرزا عبدالله خان حاج الملک تبریزی	تاریخ نشر: ۱۳۳۳ق
صفحه شمار: ۱۷۳ص.	مصور☐ درسی☐ گراور یا افست☐
زبان: فارسی ابعاد: ۲۱×۱۶	نوع خط: نسخ
روش تهیه: وقفی☑ اهدایی☐ خریداری☐ ارسالی☐	
توضیحات: زرین قلم	تاریخ ثبت: مهر ۱۳۳۶
یادداشتها: سرور العاشقین تخمیس پاره غزلیات خواجه حافظ شیرازی از اسماعیل متخلص به فاضل بروجردی که از نوادگان الدالله بروجردی است.	
موضوع(ها): ۱. حافظ، شمس الدین محمد، -۷۹۲ق. - تخمیس. ۲. شعر فارسی - قرن ۱۳ق.	
شناسه(های) افزوده: الف. سعادت، عبدالکریم بن محمدحسن، کاتب ب. زرین قلم، علی، واقف. ج. عنوان	
فهرستنگار: فیعی	تاریخ فهرستنگاری: فروردین ۸۹

اسم کت…
مصنف
مؤلف
خطی
چاپی
سال چ…
جزء ک…
شماره…
واقف
طول

آستان قدس

الله
تعالی شأنه

در عهد دولت ابد مدت
السلطان بن السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان بن الخاقان
السلطان احمد شاه قاجار خلد الله ملکه
و وزارت حضرت والا شاهزاده
عین الدوله دام اقباله العالی و نیابت
حضرت والا شاهزاده نیر الدوله
و در زمان تولیت جناب جلالتمآب
اجل اکرم افخم آقای میرزا مرتضی قلیخان
در مشهد مقدس بطبع رسید
و این دیوان نافذ
بنفقه جناب جلالتمآب اجل آقای حاجی
الحاجی محمد علیخان ابن شجاع الملک
طبع شد و هو المؤلف اسمعیل
حجة الاسلام و المسلمین آقای آقا میرزا
فخر الدین ابن آیة الله حجة الاسلام
بروجردی فی شهر رمضان سنه ۱۳۳۲
اتمام پذیرفت

بسم الله الرحمن الرحیم

وبه نستعین

علیٌّ مع الحق والحق مع العلی

الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف الاولین
والاخرین سید المرسلین خاتم النبیین محمد صلی الله علیه وآله
محمد کاز ازل تا ابد هرچه هست　　بآرایش نام او نقش بست
وعلی ابن عمه ووصیه وخلیفته یعسوب الدین قائد
الغر المحجلین امیر المومنین امام المتقین وارث علم الاولین
والاخرین مولانا ومولا الکونین والثقلین مظهر العجائب
ومظهر الغرائب مطلوب کل طالب اسد الله الغالب
علی بن ابیطالب صلوات الله وسلامه علیه وآله المعصومین
کتاب فضل تورا آب بحر کافی نیست　　که ترکنی سر انگشت وصفحه
بشماری وعلی اولاده الطیبین الطاهرین الائمة المیامین

صلوات الله علیهم اجمعین ولعنة الله علی اعدائهم ومخالفیهم
ومبغضیهم ومنکری فضائلهم من الان الی یوم الدین اما بعد
چون جناب مستطاب مولی النبیل وللحج الاسلام سلیل الجلیل
آقا اسمعیل بروجردی الاصل مجاور آستان ملک پاسبان
ابن حجة الاسلام والمسلمین مولانا آقا میرزا فخر الدین اعلی الله
مقامه ورفع الله فی الخلد اعلامه که در حق امرحوم گفته شد
فخر کتاب گلش از دین سرشت　　نقش نگینش انا مسکین نوشت
حجة الاسلام مر او را پدر　　جد وی آنکس که قوانین نوشت
ومرحوم مولانا وسیدنا الحاج ملا اسد الله حجة الاسلام اعلی الله
فی العلیین له المقام که علما در عصر خود طاق و عملا در جهد
مشهور آفاق بودند زمان خاقان مغفور ملک الشعراء ره
در تزویج صبیه صاحب قوانین یک شعر در حق الشان
گفته بود خاقان مغفور هزار تومان صله یک شعر را باو
مرحمت فرموده بود وآن یک شعر ملک الشعراء همین است
عقل گوید اسد اللهی باز　　همدم بنت ابو القاسم شد
انهم ولی الجلیل آقا اسمعیل اولاد واحفاد ابن سه حجة الاسلام

ازلسان الغیب مولانا شمس الدین محمد حافظ شیرازی ره
بذوق سلیم وافکار باکرهٔ خود از هر غزلی [مقداری] بمناسبت آن تضمین
نموده بودند و بسرور العاشقین اورا نامیدند که عاشقان ازان
جهانی تازه و گلرخان را مسرتی بی اندازه بخشد نظم
مبادا هنرمند از وی خسیتی   مگر خوش خوانی و زیبا نویسی تا
در این ایام سرحلقه خوبان سرکرده عاشقان یگانهٔ دوران
المؤید بتاییدات حضرت سبحان متصف بصفت کریمان
وحید العصر فرید الزمان الموفق من عند الله حضرت مستطاب
اجل اشرف آقای حاجی میرزا عبدالله خان شجاع الملک زید توفیقه
العالی تبریزی الاصل طهرانی المسکن که بارض اقدس بآستان بوسی
سلطان سریر ارتضی حضرت ثامن الائمة النجباء النقباء علیه
الف الاف التحیة والثناء روحی وارواح العالمین له الفداه
مشرف بودند میل مبارکشان کشید دوازده امام مخمس را
که بطبع رسانیده بودند ثانیاً تیمناً و تبرکاً بطبع برسانند
در بدو این کتاب قرار بدهند و تضمین خواجه را که

اوراق پریشان مانند زلف محبوبان جمع نمایند که جمع نمودند
وبطبع برسانند که رسانیدند نظم ورقها از پریشانی رمیدند
بدامن پای جمعیت کشیدند که نام نامی واسم گرامی ایشانهم در
صفحهٔ روزگار پایدار بماند نظم قارون هلاک شد که چهل خانه
گنج داشت   نوشیروان نمرد که نام نکو گذاشت   امید است
از مرحمت شاه اولیا با مقاصد گرفته از خدمت حضرت ثامن
الائمة الهدی امام رضا علیه السلام مرخصی گرفته مقضی المرام بروند
چون برای بطبع رسانیدن غزلیات تضمین در تحت قبه
مطهر منور مولی الموالی علی اعلای عالی ارواح العالمین له
الفداء درخواست شده بود که کریمترین مردم کتاب را بطبع
برساند معلوم میشود طبع کننده کتاب کریمترین این عصر است
بلی در صفت جود بمولای خود اقتدا مینمود الحق انصاف جود
در وجود با بود حق نمود ایشان موجود و از صانع عالم وادم
مرحمتی مخصوص بود طوبی لهم وحسن مآب ازادتش بمولای
متقیان اندازهٔ برایش متصور نمیشد غزل و لا ابتر را خواجه

بیان نموده شاه شهید سعید مرحوم ناصر الدین شاه غازی
طاب ثراه تضمین کرده و نافذهم وابن اقاهم که اسماعبد الله
والاسما تنزل من السماء این غزل را مسدس تضمین کرده اند

مخمس دوازده امام

بنمیه تعالی هذه الابیات العالیه والمخمس المتعالیه
والمدیحة الکاملة الرفیعة یلیق ان یکتب بالنور علی خدود
الحور مما انشده العالم الجلیل والمولی بلا نظیر و بدیل سید
العلماء المتبحرین و ذخر الفقهاء والمجتهدین کاشف اسرار
علوم المتقدمین والمتاخرین حجة الاسلام والمسلمین
العالم الالمعی والفقیه الاورعی الحاج اقا میرزا عسکری
بروجردی ادام الله ظلاله العالی وافاداته المتعالی

بسم الله الرحمن الرحیم

صل یا رب علی المرسل من رب جلیل — مصطفی الامجد والصفوة من الخلیل
کاشف الغمة عن امته هادی السبیل — محمد النیران فی المحشر من خیر الدلیل
عروة الوثقی و ذی الاحسان والمجد الاصیل

ص

صل یا رب علی المنصوص بالنص الجلی — فهو المخصوص و المخصوص فی الصدق الولی
وسمی الملک العلام فی الاسم العلی — لا نری بعد النبی غیر العلی خیر الوصی
اقتدی آثاره بالقول و الفعل الجمیل

صل یا رب علی مشکوة مصباح الجلالة — منبع الاسرار والانوار من بطن الرسالة
اشرف الاکمام للانوار من غصن النبالة — ذات سقط محسنا بالظلم من اهل الضلالة
اکثروا فی ظلمها الجهال فی الوقت القلیل

صل یا رب علی من خص بالخلق العظیم — و صبور فی البلایا و الرزایا و الحلیم
زینة الکرسی و العرش و ذی القلب السلیم — والشباب الاقدم الافضل من اهل النعیم
والشفیع الاول الهادی الی الظل الظلیل

صل یا رب علی خامس اصحاب الکساء — من فداه المصطفی بالابن فی وقت الغداء
فهو الوتر و ثار الله فی یوم الجزاء — صاحب المحنة و الحزن و کرب و بلاء
لیتنی ابیضت العین من الحزن الطویل

صل یا رب علی بدر الدجی عین الیقین — والد الاطهار و الابرار زین العابدین
سید الزهاد و العباد خیر الساجدین — کاشف الضراء فی السراء من سبط الیمین
تذ اجا الدر والیاقوت من کف علیل

صل یا رب علی شمس الضحی بدر الامم — باقر عن کل علم کاشف عن کل غمة
اشرق الوجه منیرا فی اللیالی المدلهمة — فهو المصباح والمفتاح فی دفع الملمة

مُوجِد لليُسر بعد العُسر عن كلّ كليل

صلِّ يا ربّ على الصادق من آل الرسول ... صاحب التحقيق والتدقيق في أمر الأصول

وجهُه كالشمس من غير غروب وأفول ... منه هذا المذهب الحقّ تلقّى بالقبول

أوثق الخلق إلى خالقه صدقاً وقيل

صلِّ يا ربّ على الأفضل من موسى الكليم ... من بدا لله فيه الشأن من لطف عميم

أسرع الأبواب للحاجات من ربّ كريم ... أنه المسجون والمشجوّ بالقلب الكظيم

ساجد لله في السجن مع الجسم العليل

صلِّ يا ربّ على شمس سماء والإمامة ... والد الأربع ابن السبع من آل الكرامة

صاحب الآيات والرايات في يوم القيامة ... لن يرى شيعته في الحشر خسراً وندامة

مبرئ الأكمه والأبرص ساقي السلسبيل

صلِّ يا ربّ على الحسن نشأً وحياً ... والمكنّى بأبي جعفر الثاني الجواد

عارف الأسرار في أمر المباني والمعاد ... جاعل ما شاء أمراً فاعل فيما أراد

والتقي المتقي الزاهد عبد الله الجليل

صلِّ يا ربّ على العاشر من اثني عشر ... باسط الأرواح في الأشباح في لمح البصر

موجد الخير إلى الشيعة مفني كلّ شرّ ... والإمام المهتدي الهادي من كلّ الشرّ

محمد في الخلق من غير نظير وعديل

صلِّ يا ربّ على السيّد من آل قريش ... صاحب الهيبة والعسكر في أسعد جيش

والد القائم والقاضي إذا عدل عيش ... جاهد في الله في إبداء أولي بأس وطيش

الزكي العسكري الحسن الخلق النبيل

صلِّ يا ربّ على الأفضل من عيسى المسيح ... والإمام القائم الناطق بالنطق الفصيح

فهو المقصود بالعصر على الوجه الصحيح ... يملأ العدل على الجور من الوجه الصبيح

عجّل الله لنا فيه بظلّ مستطيل

سادتي أنتم كرام عبد بقلب وفؤاد ... نملة أهدى كرام بقرابين جراد

سئلوا من ربّكم في شدّة يوم المعاد ... أنا المحزون والمديون من بين العباد

ربّنا اشف الصدر واقض الدين عن عبد ذليل

واكشف الكرب عن العبد الذليل العسكري ... واثق التوفيق بالتوفيق في أرض الغري

وعلى جنّات عدن في حسان عبقري ... هو بالذنب جريّ أنت بالعفو حري

فاقبل عثرته يا ربّ يا خير المقيل

صوره

صورة خط الشريف دام ظله العالي و ادام الله بقائه و افاداته

هذه الابيات قد انشدها اقل العباد عسكري عفي الله عنه والمرجو

من الله ان يجعله ذخيرة لقيامته و يوم فقره و فاقته

لا يق نبود قطره بعمان بردن   خار و خس صحرا بگلستان بردن

اما چه کنم قاعدهٔ موران است   ران ملخی نزد سلیمان بردن

جعلته هدية للروضة القدسية الرضوية سليل الخليل

و ابناء المرتضوية صاحب المعجزات الباهرات الظاهرات

البهية والامام الثامن الضامن لدفع البلية عليه من الله

تعالى افضل الصلوات والتحية سيدنا و مولانا علي بن موسى

الرضا ارواحنا و ارواح العالمين له الفداء و عليه اشرف

التحية والثناء والمرجو من الاخ الجليل و العالم النبيل محمد المدعو

باسمعيل جعلنا الله فداه ان لا ينسانی من الدعاء في وقت التحويل

والله الهادي الى احسن السبيل وكتبه العبد المذنب العاصي

عسكري عفي الله عنه و وفقه لما يحب و يرضى و جعل مستقبل

امره خيرا مما مضى في يوم الاثنين الرابع عشر من ثاني الربيعين

سنة ثلث و ثلثين و ثلاثمائة بعد الالف من الهجرة النبوية ۱۳۳۳

بسم الله اشرف الاسماء جلت عظمته

ا م ع ف ح ح ص ادرکنی یا علی ع

[illegible]

گفت در طوس شه هر دو سرا   ای اباصلت بیا

جگرم سوخت بر بیچارگیم چاره نما   ای اباصلت بیا

فرش این حجره تو بر چین و بیا ز حشتی   از ده مهر و وفا

تا غریبانه کشیم آه و کنم رو بخدا   ای اباصلت بیا

آه آه از اثر زهر عجب میسوزم   شب شده این روزم

غربت و کربت و حزن ز کجا من بکجا   ای اباصلت بیا

نیست معصومه ببالین من زار حزین   که نشیند غمگین

خواهر جای تو خالیست ببالین رضا   ای اباصلت بیا

داد مامون عنب پاره شد از او جگرم   ای خدا کو پسرم

چشم در راه عجب مانده دو زانو قمرا   ای اباصلت بیا

بروای باد صبا سوی مدینه بگذر از پدر گو به پسر

دم آخر بود آخر قد می رنجه نما ای اباصلت بیا

درد درمان بودم زانکه زمحبوب تو بس مرا خوب بود

شکرلله که رضا هست رضا او تقضا ای اباصلت بیا

نافذ اورده پناه ای شه لولاک بطوس خواهد او اذن جلوس

شو بپا کاهش حاجات بکی ازخالق خواه ای شه از بهر خدا

باهو بسم الله تعالی تضمین مسدس

از عارف بالله یا علی ادرکنی یا علی ع ام ع ف ح ح ص

در راه عشق یار زخارج چه کار باش	از پای تا بسر همه را سوز و آه باش
گر او جفا کند تو از او عذرخواه باش	اندر صراط حق که بود شاه راه باش

ای دل غلام شاه جهان باش و شاه باش

پیوسته در حمایت لطف اله باش

در هر دو کون فخر زنامش همی برند	تا گرد کفها هستی خود را نه بر روند
اما انکه بر در دند بران دو بنگرند	خود بیرون زدامان به یقین که از خرند

زخارجی هراس بجو همی بخرند	کو کوه تا بکوه منافق سپاه باش

ساقی بیا زحب علی در پیاله ریز

زان باده ولایت وزان آب عشق خیز

تا بی خودم کند کند عشقم بدوست تیز	بهتر از این چه باشد ابد تا ابد تو نیز

گر احمدم شفیع بود روز رستاخیز

گو این تن بلاکش من پر گناه باش

صد شکر عشق یار بود آنکه در سرست	دلدار در دلست و بچشمم برابرست
محراب دین نماز من ابروی دلبرست	جان روشن از تجلی انوار حیدرست

انرا که دوستی علی نیست کافرست

گو زاهد زمانه و گو شیخ راه باش

بیزار از او لی تهوای تو یا علی	وز دو می فکار برای تو یا علی
بر هر سه مبغضم بصفای تو یا علی	لعنت کند بجمله خدای تو یا علی

امروز زنده ام بولای تو یا علی

فردا بروح پاک امامان گواه باش

برهان است در دو جهان شاه لافتی — آنکس که حق نشان وی آورد هل اتی

هر کس علی رضا است از او حق از او رضا — رضوان بطوس ناله بنامد که الصلا

قبر امام هشتم سلطان دین رضا ع

از جان ببوس و بر در آن بارگاه باش

جانا مکن فغان تو از این سنگ و کلوخ — از نام ملائک تمام زمان خود مزن تو آخ

هر صبح و شام گر بکنی ناله همچو فاخ — بی فایده است هر چه نمائی تو آخ آخ

دستت نمی‌رسد که بچینی گلی ز شاخ

باری بپای گلبن ایشان گیاه باش

هر کس که آشنا است بخواهد طرب کند — ذکر خدا بدل کند و هم بلب کند

از صبح تا بشب همه یارب سرود کند — با حق نیاز و راز پس از نصف شب کند

مرد خدا شناس که تقوی طلب کند

خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش

اول تو پای همت این نفس تشنه کن — از شر او پناه بحق را همیشه کن

عاری زمین دل بولای تو ریشه کن — وانکه شراب حب علی خانه شیشه کن

حافظ طریق بندگی شاه پیشه کن

خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش

ولـه ایضاً

بدل زار مکن ناله ز غم کاین غم از اوست — چشمها همه دل سوختگان پر نم از اوست

زلف چون سنبله ماه و سر پر خم از اوست — شکر لله که سر رشته جان محکم از اوست

بجهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست

عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

جز غم آن بت عیار مرا نیست بدل — غیر معشوق دلم نیست بچیزی مایل

کاتب روز ازل عشق ویم کرد سجل — فضل مولا است که کرد بمن اوش مایل

نه فلک راست مسلم نه ملک را حاصل

آنچه در سر سویدای بنی آدم از اوست

سالها دل بر صنمی مشتاق است — بسته ام عهد و میان من و او میثاق است

اینجا که ز تن جان و ز جان تن خالیست — تا مرا پیر علی باشد و ایمان باقیست

بحلاوت بخورم زهر که شاهد ساقیست

بارادت بکشم درد که درمان هم از اوست

من نزد همقتان که دلم ما درده باشد | تا بینم آنم که مراد وی هرکه باشد
طالبم از دست بخش سبب باید باشد | خاطرم بتر رضا که همه کرده باشد

زخم خوندلم اگر به نشود به باشد
خنک آن زخم که هر لحظه مرا مرهم ازاوست

ز آسمان بر سر ما دیتر چه باران بارد | هر زخم از داغ زباران بدل ما بگذارد
هیچ از این رنج و محن ابروی من بخم نارد | باده از حب ولایت که خوشم میدارد

غم و شادی بر عارف چه تفاوت دارد
ساقیا باده بده شادی آن کاین غم ازاوست

من کلام نافذ

سه یار اند در جهان کو هم بذاتی | زبانی دان و نانی دان و جانی
بنانی نان ده از در برانش | تواضع کن بیاران زبانی

ولی با یار جانی جان و عمرت
براو کن صرف عمر جاودانی

هو الله تعالی

علی مع الحق — الحق مع علی

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین ع فرح ص

ادرکنی یا علی ع

هذا کتاب

سرور العاشقین

من کلام المسکین المستکین العبد الآبق الذلیل اسمعیل
ابن حجة الاسلام مرحوم آقای میرزا فخرالدین بروجردی رحمة الله علیه
المتخلص بنافذ تضمین از غزلیات لسان الغیب شمس الدین
محمد حافظ الشیرازی قدس الله سره تعالی مطلع غزل نافذ

الا ای آنکه از زلف بگردن سلاسلها | الا ای آنکه خدمت تو سر شته گشته در دلها
ذمه زلف بر تار او در وجل در دلها | الا یا ایها الساقی ادر کأسا و ناولها
که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها

نسیمی گر ز سر زلف و رخ خوش دلستان آید
شکر عیشی همه بو کو زند بنماید
بگو هم راستی جانا که جان جانان بیار آید
به بوی نافه‌ای کاخر صبا زان طره بگشاید
ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دلها

تو مهنوشی همه عمر رقیبت نوش جان گوید
نه بنشیند بکر ابرا قاملی در گوش جان گوید
نه بنده نیشی که از پی هست نیشی کو جنان گوید
به می سجاده رنگین کن گرت پیر مغان گوید
که سالک بی‌خبر نبود ز راه و رسم منزلها

بکوی صبر و شاهر که [illegible] رندی آخر
بسر انگشت [illegible] آخر
بسر انگشت بی صبری زدم چاک و ربه آخر
همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر
نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفلها

ز جانان دو بیم [illegible] دشمن راه
عجب آنکه گفت عقده‌ها بود اندر دل
چه مشکل چون نکنم [illegible] حل این مشکل
شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها

اگر پیر مغان پند دهد بشنو حافظ
ز نغمه بگذر تو نافل زانکه [illegible] حافظ
اگر مرد آخر نمایی حاصل عمرت در ره حافظ
حضوری گر همی خواهی از او غایب مشو حافظ

مطلع غزل

متی ما تلق من تهوی دع الدنیا و اهملها

مطلع غزل
تا سرشته آب و گلها را بفرمان شما
جن و انس و وحش و طیر از بهر خوان شما
خلق آدم شد بقا محض احسان شما
ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
آبروی خوبی از چاه زنخدان شما

آنکه روز عاشقان از هجر شب آمده
هر وصلت دل بذکر یارب آمده
دهر و آن کو بیت از نی بر لب آمده
عزم دیدار تو دارد جان بر لب آمده
باز گردد یا برآید چیست فرمان شما

تا نواز [illegible] عاشقان دلبسته
[illegible] غایم این بود کاندر سحر [illegible]
خواطر محزون دل مفتون ما بشکسته
با صبا همره فرستی [illegible] از رخت گلدسته
بو که بویی بشنویم از خاک بستان شما

دل نماید میل با دلدار دلبر باشد
آنکه [illegible] او کی دل [illegible] شود
تا دل و جان باز رخسار نگار [illegible] شود
کی دهد دست این غرض یارب که همدستان شود
خاطر مجموع ما زلف پریشان شما

ای حریفان بلبل و گلزار را آگه کنید
من خرابی [illegible] زنار را آگه کنید
دوستداران [illegible] آگه کنید
دل خرابی میکند دلدار را آگه کنید
زینهار ای دوستان جان من و جان شما

ای صبا از ما بران یار کن سیمین تن بگو
کوی نافذ کویت یارا با من اینن بکو

یعنی از غمت بیاد بر شیرین بکو
میکند فطا د عما بشنو وامین بکو

دوزی ما باد لعل شکر افشان شما

مطلع غزل

تا دیده دید دو دل ترکف نکار
مطرب تو نیز دو دنی بنواز این نوا را

شاد عشق خوبان مجلس نمی بیارا
دل میرود ز دستم صاحبدلان خدا را

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

شوق شرر فکند بر جان زارم اکنون
خوبی تما که باشد او بهتر بن تا او

لیلی و شانظر کن بر حال زار مجنون
ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون

نیکی بجای یاران فرصت شمار یارا

تا در چمن عیان شد غوغا از لعل گل
منشین خبر شا بر کن قرابر از مل

شور شر فتاد و افغان بر یاسمین و سنبل
در حلقهٔ گل و مل خوش خواند دوش بلبل

هات الصبوح هبوا یا ایها السکارا

دنیای را که باشد دراو بلند پستی
زیرا که نیک دیکمن نیستی ز هستی

گر عاقلی مخور غم اندم که تنکدستی
هنکام تنکدستی در عیش کوش و مستی

کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را

پند از قبول داری بید هر کاین ز حرف است
کوش تو هم ... اهلش ز بر ایهد حرف واست

دانا و غیر دانا دیگر این دو حرف است
اسا لبز و کیبی تفسیر این دو حرف است

با دوستان مروت با دشمنان مدارا

قسمت بغافلان خرسهند شکر ندارند
بد نام عشق او را از او خبر ندارند

جز خون دل نصیب از داد کسی ندارند
در کوی بی نکنامی ما را کذر ندارند

گر تو نمی پسندی تغییر ده قضا را

این شعر را که حافظ اند کل آخر دارند
نادان ز دانیم عما حر انشا فرموده اند

بر جاهل از عمی عیاشلیمی افشاند
ان تلخوش که صوفی ام الخبائث خواند

اشهی لنا و احلی من قبلة العذارا

مستم نمود ساقی پس لب بر بند بکشود
نافذ وفا ز خوبان نادیدکس نه بشنود

بعد از کشود لب انکه نیاز فرمود
حافظ بخود نپوشید این خرقهٔ می آلود

مطلع غزل

ای شیخ پاکدامن معذور دار ما را

اگر ز تو نمائی با نازنین دلارا
بقول انکه کاشن کرد کلذار شر مصلی

شکیب و صبر طاقت از ما برون شد یارا
اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل ما را

بخال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را

الا ای آفتاب عالم آرای قمر محبوب
بتو طالبهم عاشق بیکتا جمله را مطلوب

ز عالم هرچه آید در نظر با آن او ... غوب
نعاکاین لولو ان شوخ شهر آشوب

چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را

رخ دلبر ز رنگ غازه و گلنار مستغنی — زمشک و عود و عنبر زلف دلدار مستغنی
نزار آهوی نافه از کمر و لبسار مستغنی — ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی

باب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را

من از عشقت کنون بگذر ز خلق خویش بشستم — قسم بر روی و موی عهد مهیا تو بشکستم
بیک جلوه که کردی مهو بر سر دل از دستم — من از آن حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم

که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را

چه از شست شد تیر مژکان کمانی — بدل بنشست نه از هم برون کرد او کو
زخون دل خورم می این عزیزان نالهٔ کو — سخن از مطرب و می گو و راز دهر کمتر جو

که کس نگشود و نگشاید بحکمت این معما را

دهم پند ز بیشینا تو را سوای دارد — زخون باده بده بر هم بنز بابها نظو دان
وفا از ما مجو انا نکه گو بند خبر داری — نصیحت گوش کن جانا که از جان دوستر دارند

جوانان سعادتمند پند پیر دانا را

عجب بودی ز اهل عصر در جهان حافظ — همه ناگفتنی ها را تو بنمودی بیان حافظ
دلش خواهد که نافه با باشد همتا — غزل گفتی و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ

که بر نظم تو افشاند فلک عقد ثریا را

مطلع غزل

تو شهی و بنده هست تو را چه ملک دارا — ببکر که کشته از تو ملک ملک دارا
ز موافقت ملک مخالف گذارا — ملا ز ما سلطان که رسانند عارا

که دشکر

زلکان ابرو

مطلع غزل

که لشکر یادشاهی از نظر بران گدا را

همه روز نفس سرکش نفرمان یب جا هم — بغریبیدم و بو نگی که سفید کرد دعوا
من اگر هم ابجر او کفت کنم بود گناهم — ز رقیب دیو سیرت بخدای خود پناهم

مگر آن شهاب ثاقب مددی کند سها را

ز درون خویش چو کاچه بخلق وانمودی — دل هر که ربود بکد نغمه کوی فرد بود
تو که اینچه راز و نغز لفظ ماشنوی — چه قیامت است جانا که بعاشقان نمودی

رخ همچو ماه تابان قد سرو دلربا را

بغرور واز تکبر نکنی بما نگاهی — تو بدانی اینکه بر تو بود از این گناهی
ز درون خویشتن پرس که خوش گواهی — همه شب بدان امید که نسیم صبحگاهی

به پیام آشنائی بنوازد آشنا را

گذر افتاد در معاصر اچه روزی — درد بر داد مغز از قلب من سوزی
همین نوا نوا بود و سخت نسوزی — دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی

تو از این چه سود داری که نمیکنی مدارا

صنما بساط عشرت بکذار زود برچین — منی از می محبت تو بیچاره دل تلخ
که نشاط و وجد نافه نشو ز خود دلش — بخدا که جرعه ده تو بحافظ

مطلع غزل

که بوقت صبحگاهی اثری بود دعا را

دلبر از روی رحمت دام را — تا زد بدارت بیابم کام را

مطلع غزل

بچشم

پخته گردان از لبت این خام را | ساقیا برخیز و در ده جام را

خاک بر سر کن غم ایام را

می بده تا گردم از خود باخبر | کیستم تا کم نزد دم با گهر

هست این آتش که دارد در جگر | ساغر می در کفم نه تا ز سر

برکشم این دلق ازرق فام را

چند باشی غافل از کار جهان | خوش چراگاهست بهر غافلان

من منم گویند این دیوانگان | گرچه بدنامیست نزد عاقلان

ما نمیخواهیم ننگ و نام را

ای که مستی نالش شهرت شود | تا بگویی دم چه خواهشها مرور

دیده بکشا غافلی انداز دور | باده در ده چند ازین باد غرور

خاک بر سر نفس نافرجام را

نفس من گو هست ای شیطان من | خواهشش دو دست از جانان من

شو سوادش ای که هستی جان من | دود آه سینهٔ سوزان من

سوخت این افسردگان خام را

هرکه دیدان روی مهوان دهن | گفت سنبل خار و گل با نسترن

فرق سوسن خاک و باد و یاسمن | ننگرد دیگر بسرو اندر چمن

هرکه دید آن سرو سیم اندام را

دوش ناصح داد پندم زیر لب | یار اید که از دست اسم طرب

نافذا بود و شکیبا کو طلب | صبر کن حافظ بسختی روز و شب

عاقبت روزی بیابی کام را

مطلع غزل

الحمد لله آنکه جهان شد بکام ما | از هشت و چار باده زجم جام ما

بر براز این تعیش و شرب مدام ما | ساقی بنو باده برافروز جام ما

مطرب بگو که کار جهان شد بکام ما

دل و اسرار چه اعیاد دیده ایم | در گوش او بسی نو اسرار دیده ایم

مهر خوش لبان اظهار دیده ایم | ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم

ای بیخبر ز لذت شرب مدام ما

آتش فکنده تو بجان و دلم چنان | پوسید از غم که چه شراب گریبان

گفتا خوش بود سلام است گلستان | چندان بود کرشمه و ناز سهی قدان

کاید بجلوه سرو صنوبر خرام ما

یعنی هر آنکسی که زنده شد بعشق | زنخوا اگر گذشت سر افکنده شد بعشق

خوش باشد شرکه زانماند شد بعشق | هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

انگو قبای عشق بقد من نمود راست … کفنا شراب عشق کوارا و با فزاست
جامی بدست قدح او دست راست … ترسم که صرفه نبرد روز باخواست

نان حلال شیخ ز آب حرام ما

اندر چمن چه دید که چشمم قبله … جوی روان زدیده نمود پیاسر
مرغ دلم بنالد شد اندر قفای سرو … بگرفت همچو لاله دلم در هوای سرو

ای مرغ بخت کی بسوی آخر تو رام ما

اندر سحر خوش است بد رگاه او فغان … افغانی این چنان که خرو شند قدسیان
نافل ذکر هم وصل بوصلت کنند … حافظ زدید دانه اشکی همی فشان

مطلع غزل … باشد که مرغ وصل کند صید دام ما

بلبل خسته رها کن دیگر این افسانرا … گل بگلشن کند در سان نثار جانرا
بله کن ناله و دیگر منما افغانرا … رو نو عهد شباب است دگر بستانرا

میرسد مژده گل بلبل خوش الحانرا

عندلیبا اگرت سوی هم آواز رسی … مرغ دل گر تو بسر منزل جانان برسی
ناز بنیا بگلستان تو چه با ناز رسی … ای صبا گر بجوانان چمن باز رسی

خدمت ز ما برسان سرو گل و ریحانرا

دوش افتاده کدام بکدیر مغان … ده بدم از دیر برو ماه بلند زنان

برنا گوش زده زلف بکفتم با آن … ابکه بر مه کشی از عنبر سارا چوگان

مضطرب حال مگردان من سرگردانرا

پاسخم داد چنین با دف و با چنگ طرب … از اشارات ز چشمان و ز راز و بلب
عاشقی ساده چه حال که بو دانسته … بروا ز خانه کردون بدونان مطلب

کاین سینه کاسته ولعز بکشد مهمانرا

گفتمش ایکه ز عشق تو مرا دل جانست … خوبرویا سکر از آه ملمنت بالا آت
عاقبت بین بشو البته تو را داد کشت … هر که را خوابگه آخر بکد مشتی خاکست

کو چه حاجت که برافلاک بری ایوانرا

کف بکد ز مجاز کمجاست بلی … چونکه بکند شتی از این پل تو خود عنبر گل
نافذ اندیشه با اندیشه نما شاد دلی … حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی

مطلع غزل … دام تذویر منه چون دگران قرآنرا

جمال یار کجا چشم با حجاب کجا … شرار عشق کجا روی در نقاب کجا
هوای ذره کجا مهر آفتاب کجا … صلاح کار کجا و من خراب کجا

ببین تفاوت ره از کجاست تا بکجا

مخور فریب ما که اینجوزه عروس … تلف کند تو عمر عزیز را افسوس
عجب هیبت بر پیش ای هزار افسوس … دلم ز صومعه بگرفت و خرقه و سالوس

مطلع غزل

مطلع غزل

کجاست دیر مغان و شراب ناب کجا

چفا نکو نبود زانکه از در ما راه است | دلا تو هم بنشین داد خواد راه
مرو بدام که خال سیاه در راه است | ببین بسبب نخدان که چاه در راه است

کجا همی روی آید بگلستان کجا

همیشه بلبل طبعم بگلستان شماست | هوای مرغ دلم هی ببوستان شماست
سر ز شوق تو پر دلب بدستان شماست | چه کحل دیده ما خاک آستان شماست

کجا رویم بفرما از این جناب شما

تو ماه این ز حافظ طمع مکن جانا | تو شهد هر ز حافظ طمع مکن جانا
تو وصل قهر ز حافظ طمع مکن جانا | قرار و صبر ز حافظ طمع مکن جانا

مطلع غزل

قرار چیست صبوری کدام خواب کجا

سرو قد سیم اندا ما بما کی دوت را | با صبا کو که ارد بر مشام بوی را
باز با قوت بده مرحبا ما را قوت را | لطف باشد گر بنوشی انکه ها دوت را

تا بکام دل ببندد دیده ما دوت را

هر که عاشق گشت در کوی بتان خوار است | با بدش مجنون شد صحرا نمود است
عاشقان را با سر و سامان نباشد هیچ کار | همچو ها دو تیم نام دربلای عشق زاد

کاشکی هر کر ببندد دیده ما دوت را

کر نبودی شور شیرین کی شدی خسرو حقیر | عشق خسرو کرد شیرین را حقیر
عشق چون آمد گدا شه میشود سلطان فقیر | کی شدی ها دوت در زنجیر اسیر

کر نکفتی شعر از حسن تو ما دوت را

سرو راد بدم همتا باقد نیکوت بود | سنبل و نسرین و گل با لاله در دلجوت بود
بر بنفشه چون نظر کردم بعنبر موت بود | بوی گل بر خواست گویا در چمن ها روت بود

بلبلان مستند گویا دیگر چون ما دوت را

می ندانم کلرخا چون دلم در عشقت بر کنم | گر کنم دل از تو در غیر از تو بر کی افکنم
عشق تو با شوق تر از نافه وا که نیم | مسکنم جور و جفا ابتدا ابتدا ایران

مطلع غزل

زو که بنا تا به بلبند حافظ ما دوت را

خوش آن شب کو بهم از کرم یار امشب | عجب کو می کنم باز آرم امشب
که مهر تا بید بر و نوارم امشب | تعالی الله چه دولت دارم امشب

کم امد ناکهان دلدارم امشب

چه لوح دل ز غیرش ساده کردم | شراب عشق او در باده کردم
سر تعظیم پیش آن شهزاده کردم | چه دیدم روی خویش سجده کردم

ز بخت خویش برخوردارم امشب

خوش آن وقتی که کوی ای سمنبر | بود مهرت بما لج شکر بر دم

که قلبم صاف گشت و دل منور | بران عزمم که کرخود مهرود سر

کر سر پوشش از طبق بردارم امشب

چه دو نیموس از خویش رستم | مکر جام شرابم داد مستم
بکفتا غم مخور زین پس که هستم | برات لیلة القدرت بدستم

رسید از طالع بیدارم امشب

بخواندن صرف عشقت نحو کردد | بیان عمدا نمانی سهو کردد
کناه نافذ آخر عفو کردد | همین ترسم که حافظ محو کردد

از این شوری بسر دارم امشب

مطلع

میکذشت و خاک راهش میشد کفت این | کیست درویش چیست کز دل الله و بس
دل بود ستش رفته کو یا کرید غمکین غریب | کفتم ای سلطان خوبان رحم بر این غریب

کفت در دنیا دل ره کم مسکین غریب

ناله ها کردم چه بلبل کز فراق کل ها | در کلستان ناله سر ساد با هنگ
که مرا جانی بتن ای تن نمانی با کذار | کفتمش بنشین زمانی کفت معذورم

خانه رو دکه هر یاد غمچند غریب

کفتم از دلبر دکانت زخم و سابند | چون نمردی ضیک دل کشی جفا
یا تو را زلف است دام دانه خال است | آنکه دیدی بحر زلفت بحاجند آشنا

مطلع غزل

خوش فتاد آن خال مشکین در رخ نسرین غریب

کفت با من آنکه خوبان محو دلکشت | نقد ای طبع موزون دو و بنا ها خوش
سا بر بنا کی سینه سا چه دود آتش | منتها عکس مه کرد و ی رنک خوش

همچو برک ارغوان بر صفحه نسرین غریب

کفتم اصلم با تو وصلم باند عشر | مفلسا دا عجب بینم قرین با دو
کفت ای نافذا جمعی بیین در | کرچه حافظ آشنا با در دم حیر مقابند

مطلع

دور نبود کر نشیند خسته و غمکین غریب

میخراهید دو یک از قفا تیر با شما | کا می بر حال ما بنکر زما رخ بر فضا
رو برویم کرد و زیر لب چنین | صبح دولت میدمد کو جام همچون آفتاب

فرصتی زین به کجا باشم بکجام شراب

کفتمش غار تکری کرده بسی خیر | از نکا هت دل ز غمزه ها خراب
کفت نزد یاک و بلب رهبر و مکو | خانه بی تشویش و تحیا باز و طرب

موسم عیش است در و غیل و عهد کل

شکر کردم کو عجب دل کشت | همچو یوسف خوش بر من آمد
این نیم یا اینکه در از اراد اینا امن | خانه امر است که امن فرحت

اینکه می بینم بیداری است یا رب یا بخواب

روی بر روی تو نهادیم و بر مولب
خاصه زان یاری که میسازد زبانش منتخب

مست از آن ما معین کشته ای از آن
از پی تفریح طبع و نور حسن و طرب

خوش بود ترکیب در این ما العایدات

دوش از مجادیدم هاتفی داد این
نافه اشنو ز شادی آدمی بشنو

کاین جمیع میباید و رسید بر تو و دو وعو خموش
تا شد اهمه مشترک در کجا حافظ را

مطلع

هر سه هر که بکوش نهره کلبا نک در باب

جگر که زاتش هجر تو کشته است کباب
خدا کند که نماز لطف یابد کباب

چرا بجای تو بزم ز خون دل می ناب
ز باغ وصل تو یابد ریاض رضوان آب

زتاب هجر تو دارد شرار دوزخ تاب

بجن و انس تو سالار و سر بزرگ راه
که از جدایی تو عنبرینت نالد رواه

بعاشقان پریشان نماز لطف نگاه
بحسن و عارض و قد تو بر اند سیاه

بهشت و طوبی لطف و حسن ما

کسی که حب تو دارد ز جوی یابد وصل
بهشت کوثر و حور فرع حب تو اصل

هر آنکه نقش تو و نکند نور کرد
تماشا شرح جمال تو کرده در فضل

بهشت ذکر جمال کرده از هر باب

دل و سینه تو شاها هر انکه کرد نزل
حصه خاص است در آن و پاک کی کند

ز سینه سینه خوش کند جاف نکند ملک
لب دهان تو ای بسا حقوق نمک

که هست

که هست بر جگر ریش و سینه ها کباب

شها شهان تو و نشر بسا که هم هستند
بیاد قامت دلجوت سرو ما بستند

با انتظار قد و تو ه رحم هستند
کمان مهر که یکی ز تو عاشقان هستند

چه نهادی ذادی ز زاهدان خراب

اگر بهشت صبا بوی او وزد قط
بگوش هوش تو نادان عهد بند حافظ

یقین بدو باده نماز بنده کی رسد حفظ
همیشه که عمر بر بیهوده بکند ردد حافظ

بگوش وصال عمر عزیز زاد ربا

ز دیده سیم از کی هر ابنه فرهاد
بگوش جان شنو این شعر را ز استاد

که مرا که تلبشه لسر خون بیا چه فرها
بیا که قصر امل سخت سست بنیاد

بیا باده که بنیاد عمر بر بادست

مطلع

عجب نواز دو خوش کنیف نیز لب بنوشود
خوش آنکسی که بدل کرد شد غنیما

همین نمانم دنیا بود ز تو و بنو
غلام همت آنم که زیر چرخ کبود

ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد

معاشران بنما شد کوش این گفتا
کرلیست هست نمای عزیز بساز دو

ز زمانه را بنود خوش جفا کرده فتا
نصیحتی کنمت گوش کن و در عمل آ

کز این رباط دو در چو طرقتم یاد است

خراب می‌نشود این کهنه کاخ این بنیاد / زمین بناله شود آسمان کند فریاد

خوش آنکسی که بعهد [illegible] از خود شاد / بجود دستی عهد زمانه سست نهاد

که این عجوزه عروس هزار داماد است

بگیر جامی و زلف یار و نای رباب / مباد بی تو که این مژده [illegible]

عجب بگوش دلم میرسد ز دوست خطاب / چه گویمت که بمیخانه دوش مست و خراب

سروش عالم غیبم چه مژده‌ها داد است

تعلقات رها کن ز خاطر غمگین / بجای که هفت آسمان نورد است زمین

که بلکه چند حجاب [illegible] / که ای بلند نظر شاهباز سدره نشین

نشیمن تو نه این کنج محنت آباد است

بگردنت نه طناب [illegible] زنجیر / هوا مساعد و [illegible]

هوا نفس [illegible] مکن بخود تقصیر / ترا ز کنگره عرش میزنند صفیر

ندانمت که درین دامگه چه افتاد است

تو خود حجاب خود از خود [illegible] / طریق [illegible]

بگوش [illegible] / غم جهان مخور و پند من مبر از یاد

که این لطیفه نغزم ز رهروی یاد است

بگیر [illegible] آن اشنو بگوش [illegible] / ز دشمنان تو [illegible]

خوش آن کسی که [illegible] / رضا بداده بده و ز جبین گره بگشا

که بر من و تو در اختیار نگشاد است

فغان که بوی صفا [illegible] تبسم گل / امان که درد و [illegible] تبسم گل

بیان [illegible] بقا نیست در تبسم گل / نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل

بنال بلبل مسکین که جای فریاد است

الست هر که بلا گفت [illegible] حافظ / چه عاشقا که بنالند در سحر حافظ

ز عشق نافذ نالان [illegible] حافظ / حسد چه میبری ای سست نظم بر حافظ

مطلع قبول خاطر و لطف سخن خدا داد است

خراب عشق تو هر کس که گشت آباد است / [illegible]

مرا که پند عزیزان بگوش [illegible] / برو بکار خود ای واعظ این چه فریاد است

مرا فتاده دل از کف ترا چه افتاد است

هجر [illegible] / گذشت فصل گلستان [illegible]

فلک تو [illegible] / بکام [illegible]

نصیحت همه عالم بگوش من باد است

خراب [illegible] خلد مستغنی / نظاره [illegible]

کرم ز دشت [illegible] خلد مستغنی / گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی

اسیر بند تو از هر دو عالم آزاد است

غم تو شاد دلم در شتاب کردی
زخون دیده بجام شراب کردی

جگر بتاب دلم را کباب کردی
اگرچه مستی عشقم خراب کردی

اساس هستی من زین خراب آباد است

بحی نصد در گلستان بهار خوانا
قسمت ازلی بی نیت هیچ کس را عار

یکی چه جغد خرابه نشین یکی چه ...
دلا منال ز بیداد جور یار که یار

تو را نصیب همین کرده است این داد است

حادثات جهان گر تمام الحافظ
منال نافی از اینجا تو از عدم ...

که بگذرد ز تو شادی و هم و غم
برو فسانه مخوان و فسون مکن ...

غزل مطلع

که این فسانه و افسون مرا بسی یاد است

پیش رویت گل گلزار عجب ... است
همه گل بستان و وفا جمله بیکار

هر که او دید چه من دید گلزار
ستلب طاعت و بیاد ... من

که بر بیما کشتی بجز ره شد روز الست

نوش عشق چه در ناخنم از چشمه
نوش را شکر که بشناختم از چشمه

اندر جهان نکبره ... ام از چشمه
من همه اندم که ... از چشمه

... نکبر ...

قسمت خویش خورد هر که بتقدیر ...
هست در رشته هر آنکس که ...

دو ... کردن تسلیم ندارید رضا
می ندهد ... همت آنکه ... رضا

که ز بیگم که شدم عاشق و بر تو گرفت

شور شیرین دهنان هر سو اینجا
کمر کوه کم است از کمر موی اینجا

دل خسرو و دو ... که چه گوی اینجا
هست کوهی یکی قطره از آن جوی اینجا

ناامید از در رحمت مشو ای باده پرست

نافذ از صحبت ... یافت
ز عشق محبوب عیب باطن تو را یافت
مطلع
شور و غوغا تو بر هیچ سر نیست
از غم عشق تو خونین جگری نیست

در ... افسر سلطانی یافت
حافظ از دولت عشق تو سلیمانی یافت
آتش عشق تو بر خشک و تری نیست
روشن از پرتو رویت نظری نیست که

منت خاک در پیر مغان نیست که نیست

هر که در کوی خرابات ز داز مهر ...
صابری باید و مهر خموشی بر لب

خون خور و از دل و پیوسته برد رنج ...
اشک غماز من ار سرخ در آید عجب

خجل از کرده خود پرده دری نیست که نیست

عارفان را بدو کون عیش بکام است
مست این باده بیرا باده بجام است

عاشقان را سخن از عشق تمام است
تا ز کان ... سفر عشق حرام است

که بهر گام در این ره خطری نیست که نیست

فخر فرمود همین فرد و مرا خواطر بود
وه که زان عالم مثل ... خویش فرمود

بر روانش ز خدا باد تحیات درود
چه گلی ... خود رو که بر ...

نالد از درد مرغ سحری نیست که نیست

شمع بزم ماه و نماز عبانت تاکه بنوازد مان مردمک دیده	تا ز مژگان تو بر دل سکند تو خود ای شعلهٔ رخشنده

که کباب از جگر نیست که نیست

عشق لیلی و شانات تن بر بود گرکه نافه کله اندو کند مرد و	هر کسی طالب یار است بالش بجز این نکته که حافظ تو

مطلع غزل — در سر آیاد خوش هر نیست که نیست

شمیم بوی تو خوش بود بما اهدو هر سری نگرم لب یار منت است	نسیم بوی تو بر جانفزا و عنبر بو سرا زادت ما آشنا خضر دو

که هر چه بر سر ما میرود ارادت اوست

نظر چه خوب کشید که از مهر بگوش باطن خواین شنید از مهر	جهان و هر چه در او بود دید از مهر نظر دو دید اگر چه مهر مهر

نهادم آینه در مقابل رخ دوست

بگفتگوی تو بلبل بود که او چه که لاله هم بتو داغ است ها و چه	دراز زوی تو هم سنبل و یا نثار روی تو هر برگ گل که در چمن

فدای قد تو هر سرو بن که بر لب جو

هر آنکه هر و فصانه هم مال است بیان هر چه کنم از بدی احوال	حکایت من و تو هم جواب عنو بال زبان ناقصه در وصف حسن لا

چه جای کلک بریده زبان بیهوده گوست

ز عشق راه و بر ره و زاد خواهم به بستر سر خود خوش نخواهم	تو را بوصل خود البته شاخواهم رخ تو در نظر آمد مراد خواهم

چو اگر حال نکو در قفای فال نکو است

ببین تو نامه خوردن که جا در نگر به سبب دن که چاه عقیق	زنش نوش تو میتوش کنن نه این زمان دل حافظ در آتش طلب است

مطلع غزل — که داغدار ازل همچو لاله خودرو است

عاشق آنسته که در کوی تو سر دانی از غم عشق تو هم عاقل و دیوانه	بپیش شمع رخت ناید خیره سبب نام از آتش دل در غم

آتش بود در اینخانه که کاشانه بسوخت

چشم ناید رخش عنبر بود دیگر دل چون گوی بچوگان دو زلف	چون تو لشبا خشن سرو جا بتو تنم از دو اسطه دوری دلبر

جانم از هجر رخ آتش جانانه بسوخت

با غمت خوشدل او مو جاد و من با خیالت شب بیمو ربا ندو و من	الست کی الم او عیله چه نور آشنای غریب که دلسوز

چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

تا ز بلبا تو بناز اگر مرا چشم	دل نشنه ما اگر مرا چشم

صنما بنده نوازا کرم از مردم چشم
ما جوا کم کن و بازا کرم از مردم چشم

خرقه از سر بدر آورد و بشکرانه بسوخت

نافذا باده خور و با تو خواموش دمی
بنجبار خ معشوقه ز ان هوش دهی
آب بر آتش این دل زن از جوش دمی
ترک افسانه بکو حافظ و می نوش دمی

مطلع غزل که نخفتیم شب و شمع بافسانه بسوخت

لب تشنگان کوی تو در فکر آب نیست
کی بد دو لب تو که دلش چو کباب نیست
مخمور چشم مست تو در فکر شراب نیست
مارا از آن رخ تو پروای خواب نیست

بی روی دلفریب تو بودن ثواب نیست

سنبل بروی نسترن اینجا کس ندید
چون زلف تو بر آتش رخسار کس ندید
عنبر بجز من عود بجز وار کس ندید
در دور چشم مست تو هشیار کس ندید

کو دیده که بصورت چشمت بخواب نیست

در هر نگاهی و قدمی امتحان هاست
باید خورد بقسمت خود شاه و گداست
یعنی که ساغری آدمی او پر از بلاست
بر هر که بنگرم بعنم از تو مبتلاست

نکنی ندیده ام که ز هجرت خراب نیست

نافذ بدام عشق تو کی خود و خواب یافت
از دوست خویش بکوش محبت خطاب یافت
از زلف خود بکرد خود تا طناب یافت
حافظ چه زود بود تو در آفتاب یافت

مطلع غزل عاشق نباشد آنکه چه زر او بتاب نیست

عکس رخسار تو تا بر دلم مسکن منست
زادی عشق عجب باخت و تسکین منست
عاشقی شیوه کار من و آیین منست
روزگاری است که سودای تو با دین منست

غم اینکه نشاط دل غمگین منست

ما عرفناک که سالار جهان فرماید
هر که کوید ادبی لن بجواب آید
دیگران خواهش و کوتاه زبان میباید
دیده روی تو را دیده جان میباید

دین که مرتبه چشم جهان بین منست

تا الیم عزم ثنای تو بد سفتن کرد
در چمن کل و فاجای بسر پیراهن کرد
طالبان را در دو یاقوت پر از در کرد
تا مرا عشق تو تعلیم سخن گفتن کرد

خلق را ورد زبان مدحت و تحسین منست

عارف عاشق و رندی سازی عشق بجوش
آفرین باد بر این گفته که بر دار هوش
زاهد سبحه و سجاده دفر باد و خروش
زاهد شحنه شناس این غلط کو مفروش

ز آنکه این منزلکه سلطان دل مسکین منست

نافذ اسرار اینها که ثنای تو ساخت
بنشین گوشه عزلت متاه و فغان
گوش اسرار شنو نیست که گهر از زبان
حافظ از حشمت پرویز دگر قصه مخوان

که لبش جرعه کش خسرو شیرین منست

مطلع غزل

از وصل نگارم که مرا بانه بجام است — جم کیست فریدون که و کاوس کدام است
صد شکر که این عیش که ناقص نه تمام است — گل در بر و می در کف و معشوق بکام است

سلطان جهانم بچنین روز غلام است

تا لب بنهادم به لب نازک دلبر — بی خود شدم و هوش برفت از سر
گفتم بغلامت شوم ای خسرو خاور — از چاشنی قند مگو هیچ و ز شکر

زانرو که مرا با لب شیرین تو کام است

گفتا بطلب کام که نی جای درنگ است — تا کی شکنی دل مشکن لیک که سنگ است
هوشم بتو جانا نه بناموس بهشت است — گوشم همه بر قول نی و نغمه چنگ است

چشمم همه بر لعل لب و گردش جام است

مستانه نگاهش بنمود ز سر ناز — پس پاسخ او دادم از این شعر باواز
در عشق بود لیک چه انجام چه آغاز — هیجواره و سرگشته و رندیم و نظرباز

آنکس که درین شهر چو ما نیست کدام است

نافذ بخدا ناله کن از درد جدائی — داد و چه گرفتی نه که از وقت نوائی
تاج از ملک و هم ز فلک باج ستانی — حافظ منشین بی می و معشوق زمانی

مطلع غزل کایام گل و یاسمن و عید صیام است

مطلع غزل

پنهان مهرش دل من جا گرفته است — که دل جز مهر او هاشا گرفته است

عجب شورش بسر غوغا گرفته است — غمش تا در دلم ماوا گرفته است

سرم چون زلف او سودا گرفته است

عجب بالیده دل خواست امروز — لبان بینم همه مشکین است امروز
نگنجد جان من در پوست امروز — نسیم صبح عنبر بوست امروز

مگر یارم ره صحرا گرفته است

مرا از یک نظر جان در تو مانده است — حیات جان ز لعل چون نبات است
نه بخشایی کجا راه نجات است — لب چون آتشین آب حیات است

از آن آب آتشی در ما گرفته است

کمان ابروان زلف کمندش — هر آنکس دید چون من شد به بندش
رهائی نیست دیگر زان گزندش — شدم عاشق به بالای بلندش

که کار عاشقان بالا گرفته است

کمان دارد نگار من ز روی — گشاده دست بالا داده بازوی
بقصد خون نافذان پر بروی — حدیث حافظ السیر و سمن بوی

مطلع غزل بوصف قد تو بالا گرفته است

مطلع غزل

بفر عشق توام در جهان کناهی نیست — سوای عارض تو دم مرا گواهی نیست
بعاشقان ز چه رو از تو یک نگاهی نیست — جز آستان توام در جهان پناهی نیست

سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست

گدائی در میخانه چو و شاهی کن
شکار ماه نو بنمانه صید ماهی کن
ز دردمند جفا خود عذر خواهی کن
مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن

که در شریعت ما غیر ازین گناهی نیست

ز هر رهی بوصال تو جا می بینم
شد ز بخت من عمر مرا ز راه می بینم
بگردن تو ز خونم گناه می بینم
چنانکه از همه سو دام راه می بینم

به از حمایت زلف توام پناهی نیست

ادیب گفت تو در دل بهر جمال مده
بسر نمبر جمال هرگونه قیل و قال مده
زبیش داده نافذ دگر تو حال مده
خزینه دل حافظ بزلف و خال مده

که کارهای چنین حد هر سیاهی نیست

مطلع غزل

هر آنکس یک نظر چون من نمود او بر گل رویت
هزاران زخم آمد بر دلم از شمشیر ابرویت
صبا را گو خنک شاد دلم این تحفه از بویت
مدام مست میدارد نسیم جعد گیسویت

خرابم میکند هر دم فریب چشم جادویت

نگارا گلعذارا تا کی از جور تو رنجیدن
ز گلزار رخت خواهد دلم یک دسته گل چیدن
نمودم صبر بسیار اکنون و فغان از تو بشنیدن
پس از چندان شکیبائی شود یارب که بتوانم

مطلع غزل

که شمع دیده افروزم در محراب ابرویت

عجب بردی تو گوی خوبی از هر خوب رویان
امان آندم که برقع راز روی کمتر کنی
هر آنکس دید میگوید که من عبد مولائی تو
اگر خواهی که جاوید آن جهان یکسر

صبا را گو که بر دارد زمانی برقع از رویت

اگر خواهی که در کویت کند عشاق پرواز
از آن اطوار معشوقانه بر اهل نظر ناز
ببر بن جانها ز تنها چو کند ابد
اگر رسم فنا خواهی که از عالم بر اندازم

بیفشان زلف تا ریزد هزاران جان ز هر مویت

تو خوبی نازنینی مه جبینی دل بتو شیدا
بلطف گر بنا قدر عشق تو بگزیند از دنیا
سرو جان بر وصالت نهد و گر که بتو داری سوی
زهی همت که حافظ راست از دنیا و از عقبی

بنیامد هیچ در چشمش بجز خاک سر کویت

مطلع غزل

چو دردهای تو بر این سوختگان پنهان نیست
این دو روزه عمر را وقت فغان پنهان نیست
زود خواهد که در دوقفان پنهان نیست
حاصل کارگه کون و مکان اینهمه نیست

باده پیش آر که اسباب جهان اینهمه نیست

چیده گل نشود تا نشود زخم خوار
زین گلستان و گلم هست نصیبی که ز خار
سعی بیخود مکن و جهد منما زنهار
دولت آنست که بی خون دل آید بکنار

مطلع غزل

ورنه با سعی و عمل باغ جنان اینهمه نیست

جان بلب آمد و محتضر ما ای ساقی … از قدومت بنما با حضر ما الباقی
تا نماند ز خود اثر ما اثنا … برلب بحر فنا منتظر ما ای ساقی

فرصتی دان که ز لب تا بدهان اینهمه نیست

یار کشتا خم ما دید بر اشفت ولی … بوسه میخواستمش خدم زبان کفت ولی
مید هم ناقد وان دُر بزبان سفت ولی … نام حافظ رقم نیک پذیرفت ولی

مطلع غزل — پیش رندان سخن سود و زیان اینهمه نیست

دوستان سایه ابر است و هوا و لب کشت … باده خوب است ولی از لب جو … سرشت
زاهد ار منع کند زن سر او دار بهشت … عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت

که گناه دگری بر تو نخواهند نوشت

من و مستی و خرابات تو و خود را باش … عاشقان راست مقامات تو و خود را باش
ان توان زهد و کرامات تو و خود را باش … من اگر نیکم اگر بد تو برو خود را باش

هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت

عشق باشد که کند جلوه بالا چه بهشت … زنده از عشق بود آنچه بد و نیک بدار
عشق بود آنکه بد غمزه کند مالکشت … همه کس طالب یار است چه هشیار چه مست

همه جا خانه

همه جا خانه عشق است چه مسجد چه کنشت

باغ با نزهت و گل خنده زنان باد بهار … باد خوش کرد روش جای لطیفی از اغیار
ساغر می طلب و بوستان از لب یار … باغ فردوس لطیف است ولیکن زنهار

تو غنیمت شمر این سایه بید و لب کشت

باده از حب علی تو بدر آ شاهی … گر شود پخته و بیرون برود از خامی
تا چه نافذ ز تو الا ش بیابد کامی … حافظا روز اجل گر بکف آری جامی

مطلع غزل — یکسر از کوی خرابات برندت به بهشت

نسیم صبح بیاور نشانی از در دوست … سلامی اگر توانی ز ما رسان بر دوست
خنک بوی تو بیالین همه بستر دوست … صبا اگر گذری افتدت بکشور دوست

بیار نفحه‌ای از گیسوی معنبر دوست

چه شمع سوزم و بر جای خویش گریانم … ز سوز سوزم و در ناله ناله افغانم
تو دستگیری من کن ز لطف و احسانم … بجان او که بشکرانه جان بر افشانم

اگر بسوی من آری پیامی از بر دوست

اگر چه چند گل نیست بی شقه خار … هر آنچه اگر کلی هست سالها باشد زار
تو هم بقصه ما ای عزیز گوش بدار … وگر چنانچه در آن حضرتت نباشد بار

برای دیده بیار غباری از در دوست

بلوی

بگوی از من مسکین که بی وفا تا
جفا بمن کنی امروز باش فردا را
بخاک مقدم تو جان دهیم دلدارا
اگر چه دوست بچیزی نمیخرد ما را
بعالمی نفروشیم موئی از سر دوست
منم که از غم عشق تو میزنم فریاد
شکافت هجر دل از تیغ کندم از بنیاد
رسد دمیکه شود ناقه تو وصل تو شاد
چه باشد ار شود از بند غم دلش آزاد
مطلع غزل
که هست حافظ مسکین غلام و چاکر دوست
ز ابروی یار از چه بما یک اشاره نیست
از هجر او مگر دل ما پاره پاره نیست
جور و جفا ز یار مجال شماره نیست
بحریست بحر عشق که هیچش کناره نیست
انجا جز انکه جان بسپارند چاره نیست
انکو همیشه طالب جام جمی بود
گر جان بمی فروش دهد جا کمی بود
عاشق بجز نواش چه غم از عالمی بود
اندم که جان بعشق دهد خوش دمی بود
در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست
از روی خوب بین دل ما را که میکشد
او تشنه لب بلعل تو ما را که میکشد
مست جمال خویش نگارا که میکشد
از چشم خویش پرس که ما را که میکشد
جانا گناه طالع و جرم ستاره نیست
گفتم کنم نظر بتو گفتا بود محال
تا در خودی تو کم شمائم تو را جمال

خفاش و افتاب ما گوش اینمثال
درویش بچشم پاک تو اندید چون هلال
هر دیده جای جلوه آن ماه پاره نیست
خوش مهر بسد بگوش من از نغمه این نغاء
از نای نی عجب شنوم من بگوش جان
خواهی ز خود رهی بخرابات شو تو هان
فرصت شمر طریقت رندیکه این نشان
چون راه گنج بر همه کس آشکاره نیست
اکنون که میوزد بمشام ز یار بوی
ساقی بده چمانه چمانه از آن سبوی
نافه ز چیست بسته چنین ناله در گلوی
نگرفت در تو گریه حافظ بهیچ روی
مطلع غزل
حیران دلم که کم از سنگ خاره نیست
عجب دلم بسر زلف یار مفتون است
هر صفت که بگویم ز وصف بیرون است
برای اوست که اشکم چو رود جیحون است
ز گریه مردم چشمم نشسته در خون است
ببین که در طلبت حال مردمان چونست
صبا مگر بتو بگذشت عنبرین بو است
شبا هست شب یلدا مگر از آن موی است
طراوت همه گلها یقین از ان روی است
دلم ببو که قدت همچو سرو دلجوی است
سخن بگو که کلامت لطیف و موزون است
خمار دوش بسی دارم الامان ساقی
بساغری زخمارم تو میرهان ساقی
گر افتراق میان تن است و جان ساقی
ز دور باده بجان راحتی رسان ساقی
مطلع غزل

مطلع غزل

که رنج خاطرم از جور دور گردون است

زوصل یار اگر سازیم قدح لبریز | تفضلیست تفضل کن و بجام مریز
بغیر وصل تو کی با ملست دست آویز | از آن زمان که ز چشمم برفت یار عزیز

کنار دامن من همچو رود جیحون است

بوصل یار که تکرار میکند حافظ | بغیر جان دگر انکار میکند حافظ
ثنا و فناست که اظهار میکند حافظ | ز بیخودی طلب یار میکند حافظ

مطلع چه مفلسی که طلبکار گنج قارون است

کجاست

کوش با محرم و پیغام ز دلدار کجاست | دل سودا زده و نکته ز اسرار
از که پرسیم ره عشق و فادار کجاست | ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست

منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست

دانم این قدر که مخلوط بود نوش بنیش | زجر نفس است که او فایده ها دارد پیش
ره مخوف است ز بیگانه بسم از خویش | شب تار است و ره وادی ایمن در پیش

آتش طور کجا موعد دیدار کجاست

هر که از دیده بجوی رخ شادابی دارد | وانکه از خون دل خویش شرابی دارد
یار جوید ولی از خویش حجابی دارد | هر که آمد بجهان نقش خرابی دارد

در خرابات بپرسید که هشیار کجاست

اهل

اهل تقوی بود آنکس که طلبکار آید | سود داند ز زیان آنکه تجارت داند
عاشق و برنظر آنکه بیان داند | آنکس است اهل بشارت که اشارت داند

نکته ها هست ولی محرم اسرار کجاست

جا ستلی لب آمد لب آن شیرین گو | دی چمن خنده زنان گل رخ آن نسرین گو
خوش بود غمزه او طاقت این مسکین کو | عقل دیوانه شد آن سلسله مشکین کو

دل ز ما گوشه گرفت ابروی دلدار کجاست

ای که خواهی ز جهان فرصت بی تشویش و رنج | نشنیدی که بود دایم اندر کنج
باوفا کام ز دستان عقل سنج | حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج

مطلع فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست

از جفا و جور دوران الغیاث | الغیاث از درد هجران الغیاث
تا بکی نالان و حیران الغیاث | درد ما را نیست درمان الغیاث

هجر ما را نیست پایان الغیاث

مشکلی کی از لبش آسان کنند | قوتم از یاقوت و ارمان کنند
حال دین و دل بجو حیران کنند | دین و دل بردند قصد جان کنند

الغیاث از جور خوبان الغیاث

شامها هجر دارد روز وصل | در خزان دی گها نوروز وصل

صبر در روز

بسر برد فرقت بود دلسوز وصل　　داد محنتها جابده ای دوز وصل

ازشب یلدای هجران الغیاث

افتاده است اندر طلب خویشتن　　نالها دارد بتاب خویشتن

این تمنا زو عجب خویشتن　　همچو حافظ روز روشن بی خویشتن

مطلع غزل

مطلع　کشته ام نالان و گریان الغیاث

قدت صنوبر و لب لعل تو نبات　　دهانت چه حقه مرجان و جان ز او محتاج

رخ نکوی تو بازار مصر کرده رواج　　تویی که بر سر خوبان عالمی چون تاج

سزد که از همه دلبران ستانی باج

دو لب چو شکر و شیرین زبان و عنبر بو　　برای لبت که گل چاک کرده پیراهن

حکایت از تو نماید بصد زبان سوسن　　دو چشم شوخ تو بر هم زده خطا و ختن

بچین زلف تو ماچین و هند داده خراج

ز ابروی تو بهار رسید بهجت رسید　　هلال یکشبه تا آسمان دل تابید

بود منور ازو دل چو جام جمشید　　بیاض روی تو روشن چو عارض خورشید

سواد زلف تو تاریکتر ز ظلمت داج

بقامت تو که شمشاد و سرو خجل است　　دل صنوبر بهم بر او ست گریان است

شفای هر مرضی در لب تو پنهان است　　لبت چه خضر و دهانت چه آب حیوان است

قد تو سرو و میان تو موی و گردن عاج

شراب عشق نکو ساغری نه یک قدحی　　ز دست زهره جبینی نه کوکبی نه مهی

مدام

مدام تا فتد از او سر کشد نه گاه و کهی　　فتاده در سر حافظ هوای چون تو شهی

مطلع غزل

مطلع　کمینه بنده خاک در تو بود کاج

مرا که از غم تو تیره گشته است صباح　　شبم چه روز سیاه و صبا همچو مساح

شکسته کشتی صبرم کجایی ای ملاح　　اگر بمذهب تو خون عاشق است مباح

صلاح ما همه آن است کان تو راست صلاح

ازان زمان که تأمل درین غزل کردم　　زمین دل بجفا زاب دیده گل کردم

روان ز چشم دو جوی من ز خون دل کردم　　بیا که خون دل خویشتن بحل کردم

اگر بمذهب تو خون عاشق است مباح

کنون که باده مهیاست و زدم جام　　چنان زهید که نه تنگ ماندم ناکام

سبو سبو خورم این باده از کف گلفام　　پیاله چیست که بر یاد تو خوریم مدام

و نحن نشرب شربا کذلک الاقداح

حدیث وصل تو جانا بیان حافظ باد　　شکنج طره زلفت مکان حافظ باد

که سوز سینه نمایان عیان حافظ باد　　دعای جان تو ورد زبان حافظ باد

مطلع　مدام تا که بود گردش صباح و مساح

مطلع غزل

نشان خوش میدهد گوی فرح　　هلال یکشبه ز ابروی فرخ

شده عنبر خجل از بوی فرخ　　دل من در هوای روی فرخ

در

بود اشفته همچو موی فرخ

مراجز او که در خاطر هوس نیست
بجز دادن کسی فریاد رس نیست

شکر بار است و باکش از مکس نیست
بجز هندوی زلفش هیچ کس نیست

که برخوردار شد از روی فرخ

وفای یار دادر بیوفائی است
نوای دل هم اندر بی نوائیست

دوای درد او در بیدوائیست
اگر میل دل هر کس بجائی است

بود میل دل من سوی فرخ

صبا بر گو تو بران یار جانی
جفا تا کی نمائی تا میتوانی

بران دستور زن مطرب کمانی
بده ساقی شراب ارغوانی

بیاد نرگس جادوی فرخ

بچشمان ناظرانم که باشد
بجان مستبصرانم که باشد

چه نافدبانو دانم که باشد
غلام خواطرانم که باشد

چه حافظ چاکر هندوی فرخ

مطلع غزل

آتش عشق بود آنکه بپروانه زدند
جوشش عشق بود بر خم و خمخانه زدند

ذوق عشق است که بر عاقل و دیوانه زدند
دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند

گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند

نیز عشق است که اندر دل ما رخنه کند
خوار عشق است که در دیده دل آزمهر

شور عشق است که اندر دل ما گشت بدید
آسمان بار امانت نتوانست کشید

قرعه فال بنام من دیوانه زدند

سر خط بندگیش دادم و گشتم آزاد
غم او میخوردم از خوردن غم هستم شاد

از نگاهی نخرابی بنمودم آباد
شکر ایزد که میان من و او صلح افتاد

حوریان رقص کنان باده شکرانه زدند

حالیا مطرب مجلس زدف و چنگ و رباب
چنگ در چنگ بنه کن دل یاران تو کباب

ساقیا نیز ز خون دل من ریز شراب
کس چه حافظ نکشید از رخ اندیشه نقاب

مطلع

تا سر زلف عروسان چمن شانه زدند

ساقیا جرعه می بخش بناکامی چند
مطرب با دو دو زنار بزن گامی چند

جام در بر کن و بکف خامه بنه خامی چند
حسب حالی ننوشتیم و شد ایامی چند

محرمی کو که فرستم بتو پیغامی چند

سفری پیش نهاد ره نه نقل و نه سیر
ره خطرناک بکل پای فرو مانده وحید

ایکه عالم همه چون ذره تو همچون خورشید
ما بدان مقصد عالی نتوانیم رسید

هم مگر لطف شما پیش نهد گامی چند

تو دلدار بود آنکه کنون مشکل ماست
مهر او جوییم و از هر دو جهان حاصل ماست

وصل او شربت و هجرش زهر قاتل ماست — قند آمیخته با گل نه علاج دل ماست

بوسهٔ چند بیامیز به دشنامی چند

خانهٔ دل به نگاهی که بسازد زیر و زبر — دوستان حال بر بلبل بینید به نظر

حالیا دست من و دامن معمار است — زاهد از کوچهٔ رندان بسلامت بگذر

تا خرابت نکند صحبت بدنامی چند

عشق خوش قامت گلرو بود مشکین موی — هر که عاشق شده زین نکته [illegible]

غیر معشوق نه بیند نکند هر جا روی — عیب می جمله چو گفتی هنرش نیز بگوی

نفی حکمت مکن از بهر دل عامی چند

جامهٔ ناز ز عشق تو نافذ به تن خود [illegible] — آتش اسا شد از شعلهٔ [illegible] افروخت

منفعل آنکه نکاری بد [illegible] — حافظ از [illegible] ستم [illegible] بسوخت

کامکارا نظری کن سوی ناکامی چند

مطلع غزل

مرا اندر دل صبر الا غم دلبر نمیگیرد — از این تلخی که شیرین [illegible] نمیگیرد

ز بوی [illegible] مشامم جان از این خوشتر نمیگیرد — دلم جز مهر مهرویان طریقی بر نمیگیرد

ز هر در میدهم پندش ولیکن در نمیگیرد [illegible]

عجب [illegible] — ز ابرو [illegible] نازم بالا [illegible]

شکسته [illegible] از این مسکن [illegible] — [illegible] کرده [illegible] چشم

که گر [illegible] از این خوشتر نمیگیرد

ندیمی [illegible] بهم از [illegible] چشم — [illegible] بودن تا [illegible]

[illegible] نگار [illegible] — خدا را [illegible] کرد [illegible]

[illegible] نمیگیرد

حدیث عاشق باشد [illegible] — رهائی کی بود [illegible] ما

مگر [illegible] علاجی [illegible] — من از پیر مغان [illegible]

[illegible] را [illegible] نمیگیرد

برای عقد مروارید [illegible] دارم — [illegible] دو یاقوت و مرجان است [illegible]

[illegible] روز [illegible] دارم — این شعر تر شیرین ز شاه [illegible]

مطلع غزل

که سر تا پای حافظ را چرا در زر نمیگیرد

غم یار است [illegible] دل ما شاد آمد — [illegible]

[illegible] آمد — [illegible]

خالقی رفت که [illegible] آمد

هر قد و قامت که باشد [illegible] — [illegible] است که [illegible]

[illegible] — [illegible]

زانکه از عشق بر او اینهمه بیداد آمد

راستی کو همت و راستیم هست — صنما سرو قدا لاله رخا کو شدا
عاشق خوب ولی دارد عجب خاری خار — از من اکنون طمع صبر و دل و هوش مدار

کان تحمل که تو دیدی همه بر باد آمد

وصل در هجر بود سخت شکایت نمای — نیش از نوش کشد رخت شکایت نمای

محمل حسن بپای کرد اما دامد

ای مغنی نی ار و بگو ناله کنان — ساقیا سوختم از آتش دل می بده
بلبل این شعر نداند تو بگو چه زبان — مطرب از گفته حافظ غزلی نغز بخوان

مطلع

تا بگویم که ز عهد طربم یاد آمد

دوستان ناله و بانگ جرسی می‌آید — از جرس بانگ ستهات قفسی می‌آید
زین صدا بر دل دل خوش هوسی می‌آید — مژده ای دل که مسیحا نفسی می‌آید

که ز انفاس خوشش بوی کسی می‌آید

شاد شما بنما بر بطی ارمیان — زین مخمس غزلی یاد بدا سایان
ای نکیسا تو ز شیرین سخنی سایان — از غم هجر مکن ناله و فریاد و فغان

زده ام فالی و فریادرسی می‌آید

باز دانم نشود کی بشکار ز مگس — باز معشوق کشد عاد ردام هوس
شعله عشق بسوزد تر و خشک ناز همه کس — ز آتش وادی ایمن نه منم خرم و بس

مطلع غزل

موسی اینجا بامید قبسی می‌آید

من که در دست ندارم زر و دینار و درم — که باو مهر و نکوئی نمایانا بخرم
هر کجا شانه نما مشکل ما حل کنند — جرعه ده که به میخوانه ارباب کرم

هر یتیمی بی ملتمسی می‌آید

نافه ندارد بر این قصه کنون از غنچه‌ها — لؤلؤ از بحر برون آورد هم زینها
تا شناسند بصر از برادر و دغا — بار دارد سر مقصد دل حافظ یاران

مطلع

شاهبازی بشکار مگسی می‌آید

چشم دل سوی تو آید و چنان است که بود — هم چنان بر خط و شما نرانست که بود
خون از او هر فراق تو در او که نبود — گوهر مخزن اسرار همانست که بود

حقه مهر و بدان مهر و نشانست که بود

خورد کو خواب کجا تن بعجب تا صبح — ز آتش عشق بسوزم عجب تا دم صبح
جان سپر بین ذکلو هستی با تا دم صبح — از صبا پرس که ما را همه شب تا دم صبح

بوی زلف تو همان مونس جانست که بود

جان و دل هر دو بجانانه بجا باشند — مونس و محرم بر از همانند باشد
سود بردار از انها نه ز یا باشند — عاشقان بنده ارباب امانت باشند

لاجرم چشم گهربار همانست که بود

مطلع غزل

دل خراب از تو شد و با غم آمیز — با تو شوری او یا تجارت میای
افظ حافظ نشنو خوش باش و شاد مباش — کشتهٔ غمزهٔ خود را بزیارت هبای

زانکه بیچاره همان دل نگران است که بود

نافذا سانما قصهٔ خونابهٔ چشم — یعنی ابراز نما قصهٔ خونابهٔ چشم
برلب اغاز نما قصهٔ خونابهٔ چشم — حافظا باز نما قصهٔ خونابهٔ چشم

مطلع — که در این چشمه همان آب روان است که بود

مطلع غزل

کی باشد انکه بادم چون مرد دردناک اید — بنکو بود زمانی املم که دلبر اید
بوکو نمش کهانم هر تو مضطر اید — دست از طلب ندارم تا کام من بر اید

یا جان رسد بجانان یا جان زتن در اید

ای انکه از جمالت مه منفعل بر اید — ز بیت بزوی کو یا یکی بود فرو دا
کفتم غلط نمیاید خود شد بر تو — بنمای رخ که خلقی واله شوند و حیران

بکشای لب که فریاد از مرد و زن بر اید

عشق است اندر دل داود لنوسر — با این شرار او را سود دمی قرار
بر باد یار دارد با خود همیشه — هر دم چه سوفایان نتوانکر فنا

ما ثم واست انش با جان زتن بر اید

باور اکر ندارد سوز من انسمن بر — کویم تو را حدیثی در کوی کر چه کوهر

ازسوز

از سوز من بسوزد یاران چه هست اندر — بکشای تربتم را بعد از وفات بنگر

کز آتش درونم دود از کفن بر اید

بر دامنش زدم دست کی تا باور امد — جان بین برای جانان جانا چه مضطر امد
کفتا ز صبر ناید شکر زنی بر امد — کفتم زمان عشرت دیدی که چون سر امد

مطلع — کفتا خموش حافظ کاین قصه هم سر امد

مطلع غزل

وصالت دولت این خون جکر باد — هوایت متصل ما را بسر باد
کل دولت همیشه چون قمر باد — جمالت افتاب هر نظر باد

زخوبی روی خوبت چون قمر باد

هر انجان خستهٔ زلفت نباشد — بجان پیوستهٔ زلفت نباشد
چه کل هم دستهٔ زلفت نباشد — دلی کو بستهٔ زلفت نباشد

همیشه غرقه در خون جکر باد

چه روی نازنینت بوسه بخشد — چه موی عنبرینت بوسه بخشد
چه خال دلنشینت بوسه بخشد — چه لعل شکرینت بوسه بخشد

مذاق جان من زو پر شکر باد

چه زد بر شهر دل غازه عشقی — بر او بر زد ز نو شیرازه عشقی
بجانم کشته اندازه عشقی — مرا با کشت هر دم تازه عشقی

تو را هر ساعتی حسنی دگر باد

سر افکنده بکوی تست حافظ | دلش پابست موی تست حافظ
هوای او بسوی تست حافظ | بجان مشتاق روی تست حافظ

مطلع غزل

تو را بر حال مشتاقان نظر باد

منم که از غم عشق تو میزنم فریاد | توئی که هیچ زمان دلبرا نیاری یاد
زنم بقصه شیرین غصه فرهاد | شراب عیش نهان چیست کار بی بنیاد

زدیم بر صف رندان هر آنچه باداباد

به بیستون چه رسی دل بکبر و باد مکن | ملامت دل فرهاد نامراد مکن
بنای عیش بر این دل دگر تو شاد مکن | گره ز دل بکشا و ز سپهر یاد مکن

که فکر هیچ مهندس گره چنین نگشاد

بگیر عبرت و بخشم هوس مکن که چرخ | چه کوهکن کند گوش هوش داد اگر
پیاله گیر و ز پرویز یاد کن که چرخ | ز انقلاب زمانه عجب مدار که چرخ

از این فسانه و افسون هزار دارد یاد

هزار رخنه ز مژگان نمود در دینم | بخنده گفت که عاشق گسست ایشنم
بشعر دلکش حافظ مداد بستکینم | ز حسرت لب شیرین هنوز میبینم

که لاله میدمد از خاک تربت فرهاد

سروش عالم غیبم بوصل یار نوید | که حافظا تو وصال نگار دار امید
جهان نشاط بغم بود است خواهم دید | رسید در غم عشقش بحافظ آنچه رسید

مطلع غزل

مطلع که چشم زخم زمانه بعاشقان مرساد

هر آنکه در درون سینه یاری نشین دارد | مهی در آسمان دل شهی در شاه نشین دارد
سلیمانی بود ملک جهانش زیر نگین دارد | هر آنکو خاطر مجموع و یار نازنین دارد

سعادت همدم او گشت دولت همنشین دارد

بغیر از جان بجانان گر که ای عقل جاهل است | که او را تحفه عاشق بود جان دادنش سهل است
هر آن عاشق که غیر از این کند نا اهل اهل است | حباب عشق را در که لبی بالا ازین حقل است

کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

اگرچه خرش کلکم هی بهیچ بچون است | چکویم در ثنایش عقل هوش حیران است
دعایش درد جان نادر محزون پریشان است | بلا گردان جان و دل دعای مستمندان است

که بیند بهر آن خرمن که تنگ از خوشه چین دارد

الا ای آنکه مانند افلاک تو سرگردان | ملک هم خیره در حسنت از آن کویا
تو خورشید زمینی با زلیخی باش جاویدان | صبا از عشق ما در مرکب بگو با انشه خوبان

که صد جمشید و کیخسرو غلام کمترین دارد

که حافظ بر تو عاشق گشت و ماند رند مفلس اگر ساقی نظر بر او ز لطفت زنشود

چون از عشق و صبا فتاده گوشه نشینی | اگر گوید بمنخواهم چه قطنبنده معلق

مطلع

بگو بند شکر سلطان گدائی ره نشین دارد

مطلع غزل

انکه در کوی بتان منزل و جائی دارد | گوید انجا که عجایب و هوائی دارد

یار در خانهٔ دل بین چه تماشا دارد | مطرب عشق عجب ساز و نوائی دارد

نقش هر پرده که زد راه بجائی دارد

هر دو صلش همه که میزنم از دل خالی | کف بکف میزنم از انکه بنالم حالی

ناله چون نی کنم از هجر بکام حالی | عالم از نالهٔ عشاق مبادا خالی

که خوش اهنگ و فرح بخش نوائی دارد

غمزهٔ یار بر سپاه دلم تاختند نشست | بر دل امد عجب از غمزهٔ دلدار شکست

عشوه اش بنزه چه مو شد دل محکم بشکست | محترم دار دلم کاین مگس قند پرست

تا گرفتار تو شد فر همائی دارد

خوش بر فتنه گر یمان زبها خوش حسد | ان کسانیکه ره دار بم ز کار رفتند

عجب اسید که چه با قوت بود می سفتند | اسل خوبین بطبیبان بنمود که گفتند

درد عشق است جگر سوز دوائی دارد

نافد از اشک چه بر اتش دل افشاند | اتشی بود مگر بر سر اتش بنشاند

ای صبا با خبرش کن که شده اتش تند | حسنرفا حافظ در گه نشین فاتحه خواند

از زبان تو تمنای دعائی دارد

مطلع غزل

چین بچین از زلف دو چون بت چین کرده اند | می ندانم گلعذار از چه همچین کرده اند

باغ چین از جا سبزه استه چین کرده اند | نسبت روی اگر با ماه و پروین کرده اند

صورت نادیده تشبیهی به تخمین کرده اند

لعل شیرین است شیرین دل به وز ما | بوی لیلی بر مشام قیس عشق امیز

در سبوی جان شراب مهر او لبریز | شمهٔ از داستان عشق شور انگیز

ان حکایتها که از پرویز و شیرین کرده اند

دوش پیر عقل یاد م خوش نهاد ر کلمن | عاشقان در کوش نهادن اسان

عنبر خاک کوی او وند و فبا است اینجهان | نکهت جان بخش در تعا کوی

عارفان انجا مشام عقل رنگین کرده اند

در ازل عاشق بر لقا شدم تغیر | در کلم جزاب عشق انتضیم بخمیر

عاشقان با در صلاح راستی بدند و بر | سا قیا می ده که با حکم ازل تدبیر

مطلع

قابل تغیر نبود انچه تعیین کرده اند

مرا که مرغ دل از هجر در قفس باشد | بعیش و نوش جهانی کجا هوس باشد

نکار نالهٔ دل بر تو با جرس باشد | مرا بوصل تو کر زانکه دست رس باشد

دیگر ز طالع خویشم چه ملتمس باشد

شکر بود که تو بنهانی موفق برلب | بکریه او مگسانیم دو زکر ولب

مطلع غزل

سخن بگوی ز ماجان تو در عوض مطلب | بر آستان تو غوغای عاشقان چه عجب

که هر کجا شکرستان بود مگس باشد

مشقت است چه بهتر ز قتل عاشق را | مصیبت است بتر زین قتل عاشق را

برای تست چه تو فیض قتل عاشق را | چه حاجت است بشمشیر قتل عاشق را

که پیش جان مرا یک کرشمه بس باشد

اگر به بند مرا بند بند با را و بوست | چکد چه خون ز تنم نقش نام آن نیکوست

هر دلی که نگه میکنم بر شته اوست | اگر هر دو جهان یک نفس زنم باد دوست

مرا ز هر دو جهان حاصل آن نفس باشد

میان باغ و دل و امن و صحبت یاران | انیس ساقی و مطرب جلیس که شود آن

که یار باشد و نافه بیا ناله کنان | خوشست باده رنگین و صحبت جانان

مطلع

مدام حافظ بیدل در این هوس باشد

ای دی آتش من تو جا لها برادو سپند | ای موی دلفریب تو دلها در او بند

ای خال ابروی تو آهوی در کمند | ای پسته تو خنده زده بر حدیث قند

حرفی بگو برای خدا زان لبان بخند

حور بهشت نزد تو نتوان قدم زند | غلمان اگر به سیرت عالم علم زند

رضوان وان بکاد برایت رقم زند | طوبی ز قامت تو نیارد که دم زند

زین قصه بگذرم که سخن میشود بلند

حاصل بجز آزار بجز آه نمی شود | حاصل ز خرمنش بجز آزنگاه نمی شود

دانا کسی ز سر در این راه نمی شود | ز آشفته گیج حال این آگاه نمی شود

اورا اگر دل بگشت گرفتار این کمند

یار است در دلم دلم از دوست با فزاست | دل جایگاه اوست مبادا کزین سر است

دانسته این حدیث بگویم که با صفاست | بازار شوق گرم شد آن شمع رخ کجاست

تا جان خود بر آتش رویش کنم سپند

ناقه تو درد داری درمان چه میکنی | بی یار ناله داری افغان چه میکنی

از دیده در زحیست بدامن چه میکنی | حافظ تو ترک غمزه خوبان چه میکنی

مطلع غزل

دانی کجاست جای تو خوارزم یا خجند

آنکه بر جان ز تن خویش توانی دارد | وانکه اند در تن خود تاب زبانی دارد

نیست عاشق اگر از سوز بیانی دارد | نه گرفتار بود هر که فغانی دارد

ناله مرغ گرفتار نشانی دارد

عشق که خسرو و شیرین بود و گاه نیاز | گاه لیلا و زلیخا و گهی اسم مجاز

گاه محمود هند و بکف پای ایاز | در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز

هر کسی بر حسب فهم گمانی دارد

سوختم زآتش و یکذره نیست اضطراب … دل درین آتش سوزنده کباب است کباب
راشک چشمم نهم بر سر این آتش آب … چشمه چشم مرا ای گل خندان دریاب

که بامید تو خوش آب درنگ دارد

سهر خود تا بکی من چه دخولش کردی … دل بیچاره بجود چند فضولش کردی
فصل اول به ثبات که عجولش کردی … دل نشین شد سخنم تا تو قبولش کردی

ابتکاری سخن عشق لسانی دارد

فصل دوم بتو که ناله کند گاه خروش … از غم عشق تو مانی بجز نوکه مدهوش
گاه گوید جز وصل نبافد که خموش … مدعی گو برو و نکته بحافظ مفروش

مطلع دل ما بی زبانی و تمنا دارد

عشق بکار بجز جان در تن نشان ندارد … اندر تمام اعضا یکجا مکان ندارد
گر او به تن نباشد تن هم توان ندارد … جانا به جمال جانان میل جهان ندارد

هر کس که این ندارد حقا که آن ندارد

عشقش چه جان بجانم جا جا نشاند یک … مهرش بدل ولی مهر نامهربان ندیدم
یار کم چه بد اما باید زجان ندیدم … با هیچ کس نشانی زان دلستان ندیدم

تا من خبر ندارم با او نشان ندارد

خوش با کنایه گفتا در زیر لب افروزم … من ناصحم ز ناصح این حرف را تو آموز

سوزاند

سوزاند چشم جانم خورشید تو چو شبان … ای دل طریق رندی از محتسب بیاموز

مست است و در حق او کس این گمان ندارد

پس باز گفت با من اظهار راز پنهان … کی عشق ما بجا نت بکشفله الرب
تا سر کجا توانی زودم مزن تو لحن … گر خود رقیب شمع است اسرار از او بپوشان

کان شوخ سر بریده بند زبان ندارد

گشتیم لله الحمد از بند هیچ واعظ … الفاظ باد در گوش افکنده همچو [illegible]
نافذ بعشق بوده پابند هیچ حافظ … گر در جهان ندارد یک بنده همچو حافظ

مطلع زیرا که چون تو شاهی کس در جهان ندارد

هجرش بسوزم و سازم چه حاصل اکنون … عشق از منش جهت درد کم و افزون نخواهد شد
دلم جز خون بود تا کی مفتون نخواهد شد … مرا همه سینه چشمانم ز سر بیرون نخواهد شد

قضای آسمان است این و دیگر گون نخواهد شد

شنید وامق بیچاره [illegible] … چنین او میسرود وز سر دردش [illegible]
که تا در عالمی گر دیدم اورا [illegible] … [illegible] بلیلی گفت [illegible]

تو را عاشق شود پیدا ولی مجنون نخواهد شد

شراب لعل نوشین با بازان لعل چه نوشم … الهی بنوا و مبتلا در عشق [illegible]
خدایا کی شود کو هم ببادم [illegible] … [illegible]

که تا شرع از این افسانه بی قانون نخواهد شد

تأمل نافذ اکن زادی بپیشه حافظ | جواهر خویش برون عبایه کنجینه

ننام لحظه امداز دل بی کینه حافظ | مشوای دل نقش غم زلوح سینه

مطلع غزل

مطلع

که زخم بتر دل الماست و بی تغیر نخواهد شد

آنکس که بدست جام دارد | در دوادی عشق کام دارد

این ذکر بصبح و شام دارد | دل شوق لب مدام دارد

آیا ز لبت چه کام دارد

کو شیشه ناه یار دانیم | جو شیشه آن نگار دانیم

پوشیده کجا که چار دانیم | شو ریده زلف یار دانیم

در نام بلا مقام دارد

یار است بیا من چه عزت | صد شکر ندیم اوست عصمت

شرمانده روی و ملاحت | خرم دل آنکس که صحبت

یاد علی الدوام دارد

ما قصه ز غصه باز پرسیم | با از لب نی که راز پرسیم

از چنک و رباب ساز پرسیم | آخر برسد که باز پرسیم

کاندلبر

کاندلبر ما چه نام دارد

امروز که سرکش است مجلس | پرکشته ز هوش است مجلس

نافذ مکر آتش است مجلس | حافظ چه دمی خوش است مجلس

مطلع

اسباب طرب تمام دارد

مطلع غزل

اکر ز لعل تو یکجرعه جام ما افتد | یقین که قرعه دولت بنام ما افتد

جهان و هرچه در او هست کام ما افتد | همای اوج سعادت بدام ما افتد

اکر تو را گذری بر مقام ما افتد

منم که جان و تنم را بهجر تو خستم | فتم بجان عزیز تو عهد بشکستم

نثار لعل لبت جان کنم که از دستم | چه جان فدای لبت شد خیال میبستم

که قرعه ز زلالت بکام ما افتد

در آسمان جلالت چه بلبل اختر | زمین ز خوب تو ما که چون تو دلبر

کسی جبین بسر کوی یار مضطر | ملوک را چه ره خاک بوس اند

کجا مجال جواب سلام ما افتد

عروس صبح سعادت چه نیم بالی | لعاشقاده مقصو میکند حالی

که بفضل دوست دنا بند بهر سالی | بنا امید از این در مرو بزن فالی

بود که قرعه دولت بنام ما افتد

زاب

نا آب چشم سرخ چو کرنم تند ها فظ — ملك بنا لم فلك را بهم زند حافظ

نوای نالهٔ الم یالم زند حافظ — ز خاك کوی تو هر دم کرهم زند

مطلع غزل

مطلع سمیم کلشن حاید و مشط ها افشد

انکه رخسا تو دید باسست به بستان — نه بصحرا نه سر به سبزه بکلستان

کافر زلف تو دید بکر سرا ایمان نرود — هرکز مهر تو از لوح دل و جان

هرکز از یاد من آن سرو خرامان نرود

سحر از دید تو جیب عا ام کرفت — سوخت دل او ستاره تو بسر آن

سو نشین از سرو پا ملبر اعضا کرفت — آن چنان مهر تو ام در دل و جانی

کر اکر سر برود مهر تو از جان نرود

سنبل است انکه رخسار تو بتم باکو — مشك اذفر بود و عنبر تو با کیسو

بهر عشق تو چون مغز کر باشد — از دهامن کشتن با تیغ دو ست

بجنای فلك غصه دوران نرود

ز عشق سر نباد هنا که سر شوبست — غم کل پر هنا است بیرن مسودا

در عشق تو امت کر سر ها اتش — کر رود از دو بیان دم معد

درد دارد حرکند که درمان نرود

نا فدا سند و دوست از دو جان — عنبر جان راه مه در خوار جا

این غزل

این غزل را از عزیزان که کذشت بخوان — هر که خواهد که چه حافظ نشود سر کردان

مطلع غزل دل بخوبان ندهد از پی ایشان نرود

بود خاقانی و تنها همه حیران تو باد — بلکه جانها چه دهی امر بفرمان تو باد

شهر دلها همکی ملك فراوان تو باد — خسروا کوی فلك در خم چوکان تو باد

ساحت کون و مکان عرصهٔ میدان تو باد

هر کسی روی تو را دید دستیمه تو شد — عاشق روی تو و سیرت نیکوی تو شد

بستهٔ دام تو و سلسلهٔ موی تو شد

سایهٔ جلوهٔ طوبی قد دلجوی تو شد

عرصهٔ خلد برین ساحت ایوان تو باد

نیر الدوله تو شهزاده بعد و کر داد — بر بسیع حکم تو جاری نباتات و جماد

صفحهٔ ملك خراسان بوجود تو اباد — نه به تنها حیوانات و نباتات و جماد

آنچه در عالم امر است بفرمان تو باد

نافه از صد که عدد ابد و را تو شد — نه چه صلصل که چه بلبل هزاران تو شد

محو آن طلعت رخشندهٔ تابان تو شد — حافظ خسته باخلاص ثناخوان تو شد

لطف عام تو عطابخش و ثناخوان تو باد

باغبان

مطلع غزل مخمسی شاهزاده
متعلق از غزل تو بر نیّر الدوله

مطلع غزل

باغبان گل بچمن خنده زنان خواهد شد | بلبل آمد به گل چهچه زنان خواهد شد
سوسن از بهر تو او حمله زبان خواهد | نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد

عالم پیر دگرباره جوان خواهد شد

دوستان صبر نباشد بدرد محنت | کاین جهان بسته همیشه بجسا و لطف
نقد عمر از چه نباید برای طاعت | گل عزیز است غنیمت شمریدش صحبت

که بباغ آمد ازین راه و از آن خواهد شد

مرد اندر پی ره دو تو تنها چه کنی | دار را فر بعد پس از چه پر داعت نکی
شعر حافظ چرا ز حفظ نخوانی ز منی | ای دل از عشرت امروز بفردا فکنی

مایه نقد بقا را که ضمان خواهد شد

ماه طاعت بود این مرد که خدا بش نگرید | ساقیا خیز و بیا و دگل از انجام بند
یعنی از لعل لب یار پیاپی درید | ماه شعبان منه از دست قدح کاین

از نظر تا شب عید رمضان خواهد شد

ایکه از جود تو هر عالم آدم موجود | ریزه خوار تو بود آنچه که آمد بوجود
مانده از عشق کند ناله بما بس خوشنود | حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم وجود

مطلع قدمی نه بوداعش که روان خواهد شد

جهاکس ای عزیزان چه لم سر بهر دارید | که منهل سرو لبنان دماغ باشم

با علم

مطلع غزل

تو ببین باو زهجرش که لباس باغ دارد | دل من بدو در روبت ز چمن فراغ دارد

که چه سرو پای بند است و گل لاله داغ دارد

بچه گونه شرح شام بتو قصه محبت | که بریده ام ز یاران بتو بسته ام مودت
شکوه زکارم که گذشت دشمقت | شب تیره چون سرآرم ده پیچ پیچ زلفت

مگر آنکه شمع رویت برهم چراغ دارد

گل سرخ چون به بلبل زد لم بری زود غم | گل نسترن چه چینم الم شود که کم
که شنیده هر دو بر روی تو بوی گو شما هم | ز بنفشه تاب دارم که ز زلف او زند دم

تو سیاه کم بهین که چه دماغ دارد

چه شود گر از لبانت بکنی تا حواله | تو بجرعه که همی کش تو شراز زاله
که بشکند کتب جانانه همه صد قباله | بچمن خرام و بنگر بر تخت گل که لاله

بندیم شاه ماند که بکف اباغ دارد

سرپا فنا است در شوق کمند حافظ | تن با فنا است در عشق یقین بهند حافظ
لب نافذ است گویا که چه قند حافظ | سر بود من عشق دارد دل درد مند

مطلع که نه خاطر تماشا نه هوای باغ دارد

یار انگشت و قت حقا نه بسر شود | تا گشت عمر من بوصال تو تر شود
حت تو در تن است آنجا منتشر شود | عشقت نه سر بهر است که از سر بدر شود

مطلع غزل

مهرت نه عارضیست که جای دگر شود

آکنون فراق لیست که گردیده مشکلم　　مهر تو را سرشته نمودند در گلم
وصل تو هست ما حصل جمله حاصلم　　عشق تو در درونم و مهر تو در دلم

با شیر اندرون شد و با جان بدر شود

عشقت بلا بچه بتکه دل شد خراج او　　مهر رخ نکوی تو باشد سراج او
با چون سمند ستم که نارا ز دواج او　　دردیست درد عشق که اندر علاج او

هر چند سعی بیش نمایی بتر شود

سوزنده تر ز عشق به تن نیستم تبی　　این تب بروز میکند هر روز و هر شبی
هر کس که سوخت سوخت کجا کرد ترلبی　　اول منم یکی که در این شهر هر شبی

فریاد من ز عشق بر افلاک بر شود

چون من کسی نبوده ز اسطار کبود　　سیلاب عشق کند زبیخ و بن این وجود
این بحر موج زن یکی از صد نما بود　　ور زانکه من سرشک فشانم بزنده رود

کشت عراق و فارس سیکبار تر شود

دیر دمبا میکده بو جمعی نفوس　　نافذ چه میکند نشنید از رفقا کوس
گرچه دهی سزا است بجا بن عروس　　حافظ سر از لحد بدر آرد بپای بوس

گر خاک او بپای شما پی سپر شود

مطلع

مرغ دل باز زند بال که نازی بکند　　تا سر کوی بتان بلکه فراری بکند
بند بر پا ز سر زلف نگاری بکند　　طایر دولت اگر باز گذاری بکند

یار باز آید و با وصل قراری بکند

با صبا گفت و شنید است مرا از مشکل　　گر خدا یا گر تواند کند این مشکل حل
کی رسد کشتی صبرم ز غمش بر ساحل　　دوش گفتم بکند لعل لبش چاره دل

هاتف غیب ندا داد که آری بکند

بی وفایی ز تو و هجر تو با طعن رقیب　　این همه ها نشود به بمداوا طبیب
بلکه از این بشود تاب و توانائی شکیب　　یا وفا یا خبر وصل تو یا مرگ رقیب

بازی چرخ از این یک دو سه کاری بکند

دوش در میکده رندی که نصیبا دو سه سال　　از سر سوز عجیبی ناله نمودی آغاز
خواند این شعر ز حافظ سر عجز و نیاز　　داده ام باز نظر را به تذروی پرواز

باز خواند مگرش نقش و شکاری بکند

نافذا جامه از صبر تن کرد و زری　　باد در اسحار در آری ز فراقش سوی
ملک شود بلکه شود بخت تو را فیروزی　　حافظا گر نروی از در او هم روزی

مطلع

گذری بر سرت از گوشه کناری بکند

کنونکه باد صبا مشام از تو بوزید　　عنبر و عنبر و عوانشه ندمانه بسید

شاتو عمکند زدی تو چو گشت بدید | همه برابر ابروی یار از هلال وسمه کشید
هلال عید به ابروی یار باید دید
هنوز سرو بگل پای از خجالت من | هنوز لاله بود داغ هجران من
مگر وفای تو بر تو کند دلالت من | خمیده گشت چه پشت هلال فاش من
کمان ابروی ماه که بار دو وسمه کشید
حدیث عشق عجب قصه بود مشکل | خوش آن کسی که باین قصه نافزل
بیا بگفت که ما را غم گذشته بهل | بیا که با تو بگویم غم ملالت دل
چرا که بی تو ندارم مجال گفت و شنید
برای یار غمت از عدم شدم موجود | که تا بمنزل وصلی رسانمش به رود
غمت بنوغم که نشاط است هیچ | سود چنگ و رباب و گل بنفشه که بود
گل وجود من از غشتهٔ شبنم بند
اگر بمجلس خاصم گر بمحفل عام | خیال خال تو هم در نظر مراست
قرار چیست صبوری کجا شکیب کدام | بلب رسید مرا جان و بر نیامد کام
بسر رسید امید طلب بسر نرسید
برای وصل لبهای نافذ است چه قند | دلش بزنجیر زلف تو خوش فتاده بند
ز هجر تو است در آتش چنانکه بوده سپند | ز شوق لعل تو حافظ نوشت حرفی چند
بخوان تو نظمش و در گوش کن چو مروارید

مطلع

بر دل از جد بدان روی که نقاب خواهد بود | بر تن از موی تو پیوسته امان خواهد بود
آه و افغان امان تا چه زمان خواهد بود | تا ز میخانه دی نام و نشان خواهد بود
سر ما خاک ره پیر مغان خواهد بود
عشق یار است بدل اینکه دلم در هوس است | دل پر از جوش و لب بسته خاموش است
مهرش اندر تن و جان ثابتی تن هر حد است | حلقهٔ پیر مغانم ز ازل در گوش است
ما همانیم که بودیم و همان خواهد بود
وه از آن گفتهٔ دلکش بدل آن آگاه | گفت و بر گفتهٔ او خلق جهان گواه
اگر سر از عمود تو گرانند ناگاه | بر سر تربت ما چو گذری همت خواه
که زیارتگه رندان جهان خواهد بود
مبهم این لفظ بگویم که دهان تو بود | دل و برابر نگر ای که جهان تو بود
خوش فزود آی که آیینه اندر سرا تو بود | بر زمینیکه نشان کف پای تو بود
سالها سجدهٔ صاحب نظران خواهد بود
نافذا گردش ایام رسد خواهد کرد | یار در بر تو با غیار حسد خواهد کرد
وصل او روزی تو هیچ چه خواهد کرد | بخت حافظ گر از اینگونه مدد خواهد کرد
زلف معشوق بدست دگران خواهد بود
برای گلشن دو چشم تا الی برآید | برای دید روی زشت تا الی

مطلع

خوش است کز لب لعلت بما حواله بر آید	چه آفتاب می از مشرق پیاله بر آید

ز باغ عارض تو صد هزار لاله بر آید

ز روی خوب تو کی شکوه با شکایتها ست	بیان ز مهر تو نه قصه از شب یلدا ست
شب فراق عزیزان که زاو روایتها ست	حکایت شب هجران نه زان حکایتها ست

که شمهٔ ز شمایل بصد رساله بر آید

دلا تو صبر نهادی بلا چه یوسف کنعان	نگفت لا و نعم در دو چاه سار بند
نخوانده تو مگر حدیث حباب موج عمران	اگر نه حین نوح نسبی صبر هست که غم طوفان

بلا بگردد و کام هزار ساله بر آید

هر بیت عشق نامد بجز ز شعر حافظ	شراب عشق بنوازد ز دست با صنم حافظ
همین کلام بود ز عشق بی نهایت حافظ	نسیم وصل تو گر یکدم دمد بر تربت حافظ

مطلع غزل ز خاک کالبدش صد هزار لاله بر آید

مطلع غزل

مسلمانا نگارم بین چسان کرد	ز عشق عشق عاشقان الغیر بجان کرد
ز بیم شستن فغان الامان کرد	جدا از من برد و روا زمن نهان کرد

خدایا تا که این یاری توان کرد

بعشق آن صنم کامل نباشم	ببازار عشقش عاقل نباشم
بسوز هجر او غافل نباشم	چرا چون لاله خونین دل نباشم

که با من

که با من نرگس او سرگران کرد

سحر گه در میان باغ و گلشن	چه گل چیدم گرفتم خوار دامن
که گلچین کی ز خشم خوار ایمن	بدان سان سوخت چون شمع بر من

صراحی ناله و بربط فغان کرد

عجب نبود که حافظ این چنین گفت	عجب تر بلبل است در چمن سفت
عجب سفت و عجب گفت و عجب خفت	میان مهر پایان کی توان گفت

که یار من چنین گفت و چنان کرد

چرا نالم ز عشقش دم دعا نکردی	دوای درد بیدل دعا نکردی
که این سودا تو با جانان نکردی	عدو با جان حافظ آن نکردی

مطلع غزل

مطلع که تیر چشم آن ابرو کمان کرد

از ناوک کمان ابروی تو زه میکشد	از زلف تو حکایت زنجیر میکند
مزمار و بربط این شیخ از تیر میکند	دانسته که جنان و عو چه تقریر میکند

منت خود بد باده که تکفیر میکشد

مثل تو خوب روکسی ز جهان ندید	هر دل نماند که نبرد تو از جا طمع برید
خوش گفت آنکه گفت نکوشش چه دید گشت	صد ملک دل به نیم نظر میتوان خرید

خوبان در این معامله تقصیر میکنند

ای عزیز

ای غرق کشته غم مخور اندر میان بحر	فضل خداست شامل اگر کنی تو صبر
محصول صبر چون شکر است اگرچه هست زهر	فی الجمله اعتماد مکن بر ثبات دهر

کاین کارخانه ایست که تغییر میکند

بر جان ناتوان است ز عشقت تبی عجب	در تاب و تب برای تو تا چند منقلب
شربت ز وصل خواهد و حکمت کند طبیب	می ده که شیخ و حافظ و مفتی و محتسب

مطلع چون نیک بنگری همه تزویر میکنند

مطلع غزل

از هجر دوست چهره ز چشمم چه تر شود	سیلاب اشک زیاده تا بسر شود
گفتم که عشق یار بجان مستتر شود	ترسم که اشک در غم ما پرده در شود

وین راز سر بمهر بعالم سمر شود

شبها گذرد ز غم تو بود کار من فغان	روزم چه شب من از الم تو دادم الامان
روزم بحال عجز و دعا دستم با سمان	از هر کنار بهر دعا کرده ام روان

باشد گر از میانه یکی کارگر شود

ای جوهری ز چرخ بد بیم زحل دهر	قسمت مگر نصیب شما بود هم مدام
یا ما جا ... که نهانی بزیر ابر	گویند سنگ لعل شود در مقام صبر

آری شود ولیک بخون جگر شود

... بکار لا تو هر خار و هر خسی	سود مگر کسی که غمش خورد او بسی

ای پسته

ای پای بست دام هوا کی باور ...	صد نکته غیر حسن بباید که تا کسی

مقبول طبع مردم صاحب نظر شود

دوشینه ناگهان چه شنیدم فغان کوس	میگفت جان رواست بکان عروس
ساقی بده بگیر که یار است عجب ملکوس	حافظ سر از لحد بدر آرد بپای بوس

مطلع گر خاک او بپای شما پی سپر شود

مطلع غزل

یار با قد چه سرو رخ لشکر آمد	و بغارتگری جان و دل و دین آمد
چین بچین زلف بدوش از سر تمکین آمد	سحرم دولت بیدار ببالین آمد

گفت برخیز که آن خسرو شیرین آمد

سجدۀ شکر بشکرانه آن بدر تمام	کردم و گفتم عجب علتش مرا گشت بکام
دلکا شاد منوش بنر لب لب جام	قدحی درکش و سرخوش بتماشا بخرام

تا ببینی که نگارت بچه آئین آمد

شب هجر است که آخر شد از فضل خدای	روز وصل است که گرد بلا بیا چهره نمای
ای مغنی تو بزن نغمه باین صوت و نوای	مژده کانی بده ای خلوتی نافه گشای

که ز صحرای ختن آهوی مشکین آمد

ساقیا نیز تو بکن قدحم ز شراب	من و یکدل تو هم اند دل بنماز و کباب
مطربا دف تو بنه بر کف ز آهنگ رباب	شادی یار پریچهره بده باده ناب

گر می لعل

کر می لعل علاج دل غمگین آمد

نافذا فصل بهار است چمن پر از گل
از شراب لب او در غم جانان غلغل

روی یار ما ست چه لاله سر سنبل
چون صبا گفته حافظ بشنید از بلبل

مطلع غزل

مطلع غزل — عنبر افشان بتماشای ریاحین آمد

هر غم خوردن ما یاد عجب غافل بود
ریخ ... کرده مکر دولت مستعجل بود

بلبل بر بودن دل وه که چه خوش عاقل بود
یاد باد آنکه سر کوی توام منزل بود

دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود

این منم از غم تو بر سر خود بزنم تا
یاد آن روز که صحبت ز تو کرده ام ...

جامه صبر ز هجران تو بسوز کیما
راست چون سوسن و گل از اثر صحبت پاک

بر زبان بود مرا آنچه ترا در دل بود

دی بمیخانه بی بعض مقاما شد
از خوابین شده غافل ز خرافات شد

خدمت پیر مغان هر کرا ما شد
دوش بر یاد حریفان بخرابات شدم

خم می دیدم خون در دل و پا در گل بود — مشتاق

خدمت پیر زمین بوسه داد ز وفا
از صفا گفت که درد نیست اهل دل ...

کرد اشارت بنشین دل ...
بس بگشتم که بپرسم سبب درد فراق

مفتی عقل در این مسئله لا یعقل بود

نافذا

مطلع غزل

نافذا گفت و عجب گفت بانغان حافظ
گفت با صوت فصیح سر احسان حافظ

بشنو و ناله چه نی برکش و برخوان حافظ
رنگ آن قهقهه کبک خرامان حافظ

مطلع — که ز سر پنجه شاهین قضا غافل بود

چون مراد دل ما بود که بتماشا باشد
در چمن پیش قدت سرو که رسوا باشد

از گل و گلشنم امروز بتماشا باشد
هر که را با خط سبزت سر سودا باشد

پای ازین دایره بیرون ننهد تا باشد

نازنینا تو با ابرو چه زنی شمشیر
صبح محشر هوای تو عجب لنگرم

هر زمان از مژه ات رفته ...
در قیامت چه سر از خاک لحد بر گیرم

داغ سودای توام سر سویدا باشد

یار هجران دل ما چند تو خواهی که کند
بار راسند چنان تا سود او را برد ...

علم جور بر او چند تو ای افراشت
تا کی ای درد گران نماید دوا خواهی ...

کز غمت دیده مردم همه دریا باشد

دل مجروح ز دست تو ندارد غوغا
دل نشینا قدح دیده نما هر جا

شکوه از چشم نماید که از او شد
از تن هر مژه ام آب روان است بیا

اگرت میل لب جوی و تماشا باشد

الحمد احمد تمام نزد افشر ناری
تا بکی در سر کویش بکشم این ...

نافذا یاد

نافذا یار بجز جور ندارد کاری
چشمت از ناز بحافظ نکند میل آری

مطلع

سر گرانی صفت نرگس شهلا باشد

نه هر که یار تو گردید یاری داند
نه هر که سر بتو بسپرد سروری داند
نه هر که مهر تو ورزید مهرپروری داند
نه هر که چهره برافروخت دلبری داند

نه هر که آینه سازد سکندری داند

شکست دل زد و ابروی یار خوش پیداست
بیان ز موی تو کی قصه از شب یلداست
کمند زلف تو صیدش نمود از چپ و راست
هزار نکتهٔ باریکتر ز مو اینجاست

نه هر که سر بتراشد قلندری داند

چو چشم بر تو گشودم دل از جهان بستم
ز بندگی تو خط میدهم که تا هستم
شراب لعل تو ناخورده جرعه مستم
بباختم دل دیوانه و ندانستم

که آدمی بچه شیوهٔ پری داند

عجب که عهد زدی یار دون وفاسوزی
خدا کند که کند ملکه بخت فیروزی
که عهد عهد بنایم نه جهل و رزدی
وفا و عهد نکو باشد ار بیاموزی

وگرنه هر که تو بینی ستمگری داند

هزار چند باری یار ابرو اماه
الفاظ نافذ محزون نماز لطف نگاه
دهید راز بپیش است شیخ سیاه
ز شعر دلکش حافظ کسی شود آگاه

که لطف طبع و سخن گفتن دری داند

مطلع

دلا بگوی حقیقت سفر توانی کرد
بشهر دل رسوا ناو گذر توانی کرد
ز نفس اگر برهی خاک زر توانی کرد
بسیر جام جم آنگه نظر توانی کرد

که خاک میکده کحل بصر توانی کرد

تو جام لب چاز می لعل یار پر کن زود
مغنیا تو هم این شعر گو بگاه سرود
بنوش و کن تو فراموش چنگ عاد و ثمود
مباش بی می و مطرب که زیر چرخ کبود

کز این ترانه غم از دل بدر توانی کرد

عجب که لم بسر زلف یار شد مفتون
بود ز عشق مجازی که لم شده مجنون
برای دیدن آن روی و موی شده مجنون
تو کز سرای طبیعت نمیروی بیرون

کجا بکوی حقیقت گذر توانی کرد

بشهر جان تو ز جانانه بشنوی حافظ
ز نافذ و ده مستانه بشنوی حافظ
حدیث عشق ز بیگانه بشنوی حافظ
گر این نصیحت شاهانه بشنوی حافظ

بشاهراه حقیقت گذر توانی کرد

مطلع

غمستان روز که اندر دل ما جا میکرد
هرچه میخواست ز دل دید هویدا کرد
جان در آورد بدو خریدار گر سودا میکرد
سالها دل طلب جام جم از ما میکرد

آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا میکرد

عشق ورزید غمت دید که دل خون بود
دل بیچاره عجب بد مجنون مفتون

خون که شد موئین دل حکم هم از بیچون بود	گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود
طلب از گمشده کان لب دریا میکرد	
دید در دل نه عجایب همه چون گوهر عظیم	آنچه در کون و مکان آن ابد بوده مقیم
عکس دلدار دید و دید سلطان او بدید	گفتم این جام جهان بین بتو کی داد حکیم
گفت آن روز که این گنبد مینا میکرد	
ما تغی داد دلالی دل مجروح بریز	خون خور و موئین خون باش چو مجنون مریز جوش
هر دلی کو خورد از خون نشستن	مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش
کو بتائید نظر حل معما میکرد	
گفت نافه شکرانگه کند در کشت	دل و خونند بهم عاشق و معشوق بهم نشست
چون که معلوم تو شد خون شود ز خون تو باید است	گفتمش سلسله زلف بتان از پی چیست
مطلع — گفت حافظ گله از شب یلدا میکرد	
مو البنان سخن عشق و ساکنند از چنگ	بیک مادران ز این شوق خوش است باز
ز صوت چنگ بران زلف بر کمر زار کشند	معاشران گره از زلف یار باز کنند
شبی خوش است باین قصه اش دراز کنید	
تن است و جان که پریشان بجعد مو بندند	دلست و دیده که یکباره محو آن رو
ز من حلاوت تو شهره بدم آن خوبند	رباب و چنگ به بانگ بلند میگویند
که گوش هوش به پیغام اهل راز کنید	

مطلع غزل

سر بکه

سر یکه شور زنبار در او فکند عشق	تنی گر او بحقیقت نبوده زنده بعشق
دلیکه نیست همیشه بجود زنده بعشق	هر آنکسی که درین حلقه نیست زنده بعشق
بر او چو مرده بفتوای من نماز کنید	
سحر سپید سر و شیر ما بکوش الفت	نبوده طاقت و صبر و قرار و هوش انیست
تو هم ز من بشنو باش لب خموش اینست	نخست موعظه پیر میفروش اینست
که از مصاحب ناجنس احتراز کنید	
اگر کنند طلب جامی از شما حافظ	و یا کنند طلب وافی از شما حافظ
کنند مطالبه گر کامی از شما حافظ	وگر کنند طلب انعامی از شما حافظ
مطلع — حواله اش بلب یار دلنواز کنید	
صنما هر تو دارم عجب ناله و داد	ناله در ناله و درد داد هزار ابیاد
اشک جاری شود هم چو ز دخشنده یاد	میزنم هر نفس از دست فراقت فریاد
آه اگر ناله زارم نرساند بتو باد	
کار دل متصل از هجر تو باشد افغان	تن گر او رفته توان هست هر آن
جان که جانش بستوه است برآهم	چکند گر نکند ناله و فریاد و فغان
کز فراق تو چنانم که بداندیش مباد	
چون بکوی تو بیفتاد ز عالم گذرم	در سر کوی تو دل باشد زان

مطلع غزل

م

غم عشق تو عجب شور فکند اندر سر
دور و شب غصه خون میخورم چون بخورم

چون ز دیدار تو دورم بجز از تسلیم دلشاد

ای که چون روی منیرت بجهان دیده ندید
در فراق تو زمان است مرا قطع امید
چشم در راه وصال تو عجب گشته سفید
از بن هر مژه صد قطره خون بلبش میچکید

چون بر آورد دل از دست فراقت فریاد

هست روی تو همان و عید نو روز
یا مذاقی تو در سوخته سوا فروز
نیست چون من کسی امروز در عید
حافظ دلشده مستغرق یاد شب و روز

مطلع تو از این بنده دلخسته بکلی آزاد

غزل مطلع

از هجر فراق تو دل تا که غمین باشد
شادی و نشاط ما باید که حزین باشد
این غم نبود جانا شادی یقین باشد
کی شعر ترانگیزد خاطر که حزین باشد

یک نکته در این معنی گفتیم و همین باشد

در بحر فراقت ما غرقیم تو خوش غافل
در عشق تو حرفی چند بشنیدم از جاهل
ای که کشتی صبر آخر بار ابر سر ساحل
غمناک [illegible] بود از طعن حسود ابله

شاید که چه وا بینی جز تو در این [illegible]

از روی تو برانید و خوش هوسی
از کشت محبت حاصل نه بنفسی
در رشک تو جز با اهل شکر [illegible]
حالم چو خون دل هر یک [illegible]

در دایره قسمت اوضاع چنین باشد

هجر تو و وصل تو قسمت ز ازل بود
از گفته آن عارف سودای من چون
در هجر تو نالانم از وصل نه [illegible]
در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود

کان شاهد بازاری این پرده نشین باشد

بر بودن دل ناید میسر باو ناظر
در دیده ز بزم بکن بنگر طلعت [illegible]
میکیف باو کی دل دادی تو بگی حاضر
این نیست که حافظ را رندی بشد از خاطر

مطلع کاین سابقه پیشین تا روز پسین باشد

غزل مطلع

می اگر بخشی از آن لعل عنایت باشد
مست آن لعل بهشتیش روایت باشد
گر نه بخشی بمن از بخت شکایت باشد
من و انکار شراب این چه حکایت باشد

غالباً این قدرم عقل و کفایت باشد

زاهد عشق کجا عشق نا [illegible]
عشق خوبان به تنش بیرونی عشق است
ناقد و سینه پر [illegible]
زاهد از راه برندی نبرد معذور است

عشق کاریست که موقوف هدایت باشد

بر در میکده ترسا بچه [illegible]
[illegible] افسانه بسر زلف [illegible]
باده و ساغر [illegible] این گفته بگوشم
بنده پیر مغانم که ز جهلم برهاند

پیر ما هرچه کند عین عنایت باشد

حسد و کبر بیاد و رنما از خوبان باز بنده شو تا کرز دولت شوند بندهٔ تو زان	هر یکی در حاجات نما دست دراز زاهد مسجد عجب و من و مستی نیاز

تا خود او راز میان ما که عنا باشد

نافذ الحوادث با من از کف مفت باده کر خورده ای از این خم پیر از ابر خوش	بلکه با نسبت که انجواد بمرکاش رف دوش زین غصه نخفتم که حکیمی کف

مطلع حافظ از باده خورد حاشا که باشد

مطلع غزل

تو جانی و تنم بی جان نباشد چه صورت کافری زین سان نباشد	الهی جان که بیجانان نباشد چه صورت مهر و مه تابان نباشد

چه قدت سرو در بستان نباشد

دلم در فرقت ایمان سبز زین بسی جان تشنهٔ لعل لب زین	رود که کعبه که بتخانه چین میان خط سبزت لعل تو زمین

عجب کر چشمهٔ حیوان نباشد

زوالی نیست از خلق حسن را طراوت از تو میبوده چمن را	بروییت ابروی یاسمن را بتو نسبت نباشد هیچ تن را

نعوذ بالله که مثلت جان نباشد

تو نافذ گوش جان این شعر حافظ	چه مرغ دل تو رحین شعر حافظ

بیا برخوان لبرا زان شعر حافظ	اگر چه هست شیرین شعر حافظ

مطلع چه لعل خسرو خوبان باشد

بگوی میفروش شاهر که داند کذا زیر میفروش این لفظ را ندی بکار دارد	سر بر پای خم بر خاک بر رفع خمار دارد در خمخانه و مستی بنشان که کام دل

نهال دشمنی بر کن که رنج بیشمار آرد

توان بستن زبان دشمن از بیمون احسان چه دلبر کو شیخ بیخود بیخود دل حیران	بجو شیخی که دل هر کس که خواهی او بتوان چه مه نماخرا بابی بعزت بان بازند

که درد سرکشی جانا کرت مستی خمار آرد

زلبیای

بگو هم راستی بشنو بحال من نمازای عجیب شوقی بود در عشق ما داران خوبی	هر آنکو بوده عاشق در بلای مطلب زکار افتاده ایک که صد من باد غم دارای

ره بیگر عمر در کش کرد حالت بکار دارد

کنون نافذ بکلش رو نمایم خبر حافظ به بند گل بر چینند کل ز خوش خوبی بخبر حافظ	کباید یکطبق کل چینند و کرده بیر حافظ در این باغ از خدا خواهد در این

مطلع لشند بر لب جوئی و سرکی در کنار آرد

مطلع

در غم عشق عجیب صبر و ثباتم دادند بحضرت است کرا و خلوه ذاتم دادند	بار در صبر بخیند بن کد جام داد دوش وقت سحر از غصه نجاتم

وندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند

کاتب عشق بداد او له گرچنان طلبی
گر دوای تو یقین است آن عناب لبی
مطلب تا بدهند منه این بوالعجبی
چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی

آن شب قدر که این تازه براتم دادند

عیب یارا ببکذار اینجه دهندت مطلب
گو سحر خبری خاتمه او شب
بادهٔ لعل لبان نوش کن از آب عنب
من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب

مستحق بودم و اینها به زکاتم دادند

صبر تلخ است ولی تلخی است که شیرین بلو
صبر باشد که ز هر بسته گره او بگشاد
هر که نوشید قدح شد خوانی باد
هاتف آن روز به من مژده این دولت داد

که بیازار غمت صبر و ثباتم دادند

همتا سرو قد خوش مجزای آزاد
دو جوانی لب ما بوده همیشه آباد
از غم و غصه ما هیچ نماند یاد
عاشق آمدم که به سر زلف تو شاد

کفت کزنده غم غصه نجاتم دادند

رحمت بیار عتاب گر ز احسانما
منتظر نافذ و مسرور لبانما حافظ
یار بروده بنوشید اشک بدامحا
شکر شکر به شکرانه بیفشان حافظ

که نگار خوش شیرین حرکاتم دادند

ملمع غزل

مطلع

واعظان در وعظ حرفی را مکرر می کنند
قصد شان الفاظ علمی هست که بر منبر میکنند
علم با دار ند عمل دیدم که کمتر می کنند
واعظان کین جلوه در محراب و منبر می کنند

چون بخلوت میروند آن کار دیگر میکنند

مطلبی دارم ز مفتی ای پسر باز پرس
بلکه کرده حل معنی و ز از غمها پرس
با که میخواهی مسجد و تو با او باز پرس
مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس

توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر میکنند

شعری از حافظ بد بدم تو هوشیار
گفت خوش گفت از کسی نتوان انکار هر پس
نظم او باد دیگران کی مستوا کردن قیاس
آه آه از دست صرافان گوهر ناشناس

هر زمان خرمهره را با در برابر میکنند

هیچ هر شیشه چه کند نی ز دولت و بران شود
مشکل از او حل شود سخن آنان و اسان شود
چون که ویران گشت گنج اینجا همی پنهان شود
خانه خالی کن دلا تا منزل جانان شود

کاین هوسناکان دل و جا جای دیگر می کنند

هست دنیا در زلال او در ذلتر بود دشمنان
با فقیران وضع انها را نمی بینی عیان
نی بمانند شما مار و هما جای الامان
یا رب این نو دولتان را بر خر خودشان نشان

کاین همه ناز از غلام ترک و استر میکنند

هفت
تا دل اندر این مختصر در زلفها خوب
خوش بحال آنکه در رها کرد اندر دو

دوش گفتا هاتفی معروش انبهادا | صبح دم از عرش صامد سروشی

مطلع — قلب ما کو باکه شعر ها از بر میکند

لاله رخسا من ای آنکه دلم سوی تو بود
ببعا امده ام یاس کجا خوی تو بود
قبله دل که محراب دو ابروی تو بود
دوش در حلقه ما قصه گیسوی تو بود

تا دل شب سخن از سلسله موی تو بود

دل کجا تنگ بود وسعت او هیچ
با چنین وسعت عجب تنگ شد از غم کشت
وسعت از هفت زمین دل بفلک
دل که از ناوک مژگان تو در خون

باز مشتاق کمانخانه ابروی تو بود

چون چنین گشت بگو اهل خیالات بود
که دلا من کجا از اهل ضلالت بودم
بر چنین واقعه هر شب عملات
من بیچاره هم از اهل سلامت بودم

دام راهم شکر طره گیسوی تو بود

گفت نافه تو ز تاتی بزن دست بسر
گفتم ای آنکه منم عاشق و هر منتظر
از کی اینقدر کنی صید من اندر دام
بوفای تو که بر تربت حافظ

کر جهان شد دراز روی تو بود

دارم زبیر مکده اندر اسیاب
یاد است بوده رفرف دل باده نوش
گو که گفتی دل شاد بیکی مباد
دی بیر میفروش که ذکرش بخیر باد

گفتا شراب نوش و غم دل ببر ز یاد

بن باده نوش کن زجواد بر و تنک
با بخت خویش اگر تو انی تما جنگ
گر ز عیش دوست بر دولت اینک
گفتم بباد میدهد باده نام

گفتا قبول کن سخن و هر چه باد باد

از بخت شکوه می بکنم نی ز یار و کم
تا ملکه شاد کردم و خندید صبح
ما در چشم جوی دواسام از الم
بی خار دل نباشد گلی نوشیدم

ترا بر حیست کار جهان اینچنین فتاد

ای دل تغیر یار لیتی دگر میپیچ
نشنیده که وضع جهان بود بیچ بیچ
چون شیئ غیر اوست بیاد زدانی
باد دوست باشد اگر نی هیچ

در معرضی که تخت سلیمان رود بباد

نافه ز باد عشق تماشا که حالت است
سرگرم شو بعشق که بر نیکوش الت
اقر دل ز عشق صانش نشند
حافظ که ز نید حکیم املالت است

مطلع — کوته کنم قصه که عمریست در ناز ناد

جانم ز فرقت از یار که پر سوخته بود
انکه از مهر و وفا فرستادو افروخته بود
آتش عشق بتن شعله بر افروخته بود
دوش میاه لب رخسار افروخته بود

تا کجا باز دل غمزده سوخته بود

چهره اش چون گل نسرین بنما دیگر	بو او برده و سنبل سبق از مو
صد زاهد عقبش خود بد صد مجنون	رسم عاشق کشی و شیوه شهر آشوب

جامه ای که بر قامت او دوخته بود

گفت چونی ز فراقم چه کنی با غم تو	گفتمش شاهد عاشق نبود جز رخ زرد
قصه الله کن و جانا ز پی سود مکن	یار مفروش بدنیا که بسی سود نکرد

انکه یوسف ز بهر ناصره بفروخته بود

گفت بر هم منه این چشم ز خوبان حافظ	تا نکردی بجهان زار و پریشان حافظ
گوش نافان بزن این گفته را حافظ	دیدگان قهقهه کبک خرامان حافظ

گر ز سر پنجه شاهین قضا غافل بود

جز نام دوست هر روز ذکری نباشد	جز یاد او خدا با فکری نشب نباشد
با آتش فراقش جان در تعب نباشد	در هر هوا که خیزد اندر طلب نباشد

گر خرمی نبود چندان عجب نباشد

تو زاین چنین نبود منهستم بنور	شبها که درد باشد در پیش و مقابل
از سود درد هر دم کی بوده ام غافل	هر گه که با غم دل شد الفتش حاصل

بر شاخسار عمرش برگ طرب نباشد

دانم نکوی جانا اینجا که عاشق کشید	سلطان نباشد اینجا تا جان بجود فرید

عشق است

عشق است انکه هر دم با فضل [illegible]	در کیش جان فروشان فضل هنر [illegible]

انجا حسب نگنجد انجا نسب نباشد

در زلف دلربایش ایمان توان یافت	در روی ماه صفایش نور خدا توان یافت
در لعل با فزایش می ارغوان توان یافت	مخمور که عمر سرمد گرد جهان توان یافت

در باده بهشتی چنین سبب نباشد

با انکه ز کشته ها ما را که سینه خسته	در حال خود یقین دان دل بعید شکسته
بر او رسی زمانی وقتی ز خویش رسته	حافظ وصال جانان با چون تو تنگدستی

مطلع

روزی شود که با او پیوند شب نباشد

عنبر روی تو کس در نظر نماید	بخوبی تو کسی خوشتر نمی اید
برای تو است ز تن ها بدنماید	نفس بر امد و کام از تو بر نمی اید

فغان که بخت من از خواب بر نمی اید

کنونکه عمر گذشته است جام شد لبریز	فدای دست تو سنگ نگاهدار در
بده امان و بزلفش دهی دهم بگریز	در این خیال بسر شد دریغ عمر عزیز

بلای زلف سیاهش بسر نماید

گرم ز مهر تو و دامن از جهان بسرم	جوانیم هوای تو [illegible]
[illegible]	[illegible]

بر آب

گرازین ناله کم در نظر نماید

شبان بترم زهجرت چنان کشیم صدا
که از صدا بسموات ان فتد غوغا

ز ناله‌ام بخروشند عالم بالا
بسی حکایت دل هست با نسیم صبا

ولی بخت من امشب سحر نماید

مطلع

وصال یار که در او خطر بود ما را
کجا نصیب شود بی بصیر بود ما را

بکن تو نافه انان کمتر اختر [illegible]
کمینه بیشتر لوفا [illegible] سر بود ما را

مطلع

روا کن تو کار استغاثه نماید

بعشق خود مرا چون مبتلا کرد
ز زلف [illegible] دام بلا کرد

غمش غمخوانه تا در دل بپا کرد
سحر بلبل حکایت با صبا کرد

که عشق روی گل با ما چها کرد

زیار است انکه استغناست مالم
ز دلدار است یکسر قیل و قالم

پناهی جز تو کو ای ذوالجلالم
من از بیگانگان هرگز ننالم

که با من هر چه کرد آن آشنا کرد

فراقش بود حسرت در دل انداخت
بدل او بود اول [illegible] انداخت

[illegible] کاری مشکل انداخت
ازان رنگ و رخم خون در دل انداخت

در این گلشن [illegible] مبتلا کرد

ربود از من دل او برد دینم
الهی شاهدی کرد او چنینم

بسوزان عشوه که باشد کمینم
غلام همت آن نازنینم

که کار خیر بی روی و ریا کرد

من و بس بعد ازین با سوز و افغان
بکنج میکده با جمع رندان

زخود تا شب نباشد [illegible] زبان
بشارت بر بگوی میفروشان

مطلع غزل

که حافظ توبه از روی و ریا کرد

خامت کی شود [illegible] مرا یاد کند
تا ز بویش تن و جان هر [illegible]

کو هم این شعر و هم این شعر دل آباد کند
[illegible] مشکین [illegible]

بیر و اجر دو صد بنده که آزاد کند

جان ربود [illegible] از خشم [illegible] با ناز
دل ربود [illegible] از چشم [illegible]

باز آ باز [illegible] دست [illegible]
بار [illegible] در دل [illegible]

که برحمت نظری جانب فرهاد کند

قلعه وزون تو از [illegible] ما مستغنی
دو بی کلکون تو از [illegible] ما مستغنی

صد [illegible] تو از [illegible] ما مستغنی
کو هر پاک تو از [illegible] ما مستغنی

فکر مشاطه [illegible] خدا داد کند

ساکنان در [illegible] خوانند [illegible] کنند
شاه اقلیم [illegible] تاج [illegible] کلہ بند

بیخ

ریخ را گنج بدانند ز درد دل ریش هند | امتحان کن که بسی گنج مرادت بدهند

گر خرابی چه مرا لطف تو آباد کند

تا فلا چند کنی قصه و چند افشا داز
مطلب خویش بیابا ز من آن پاک انداز
عشق در دل تو لطفا قصه مکن خر باسان
ده بنده هم معشوق خواند در شیراز

مطلع غزل
خرم آن روز که حافظ ره بغداد کند

سحر نسیم صبا بود با سروش آمد
دلم ز شادی این مژده خوش بجوش آمد
گر باد در سر جم رفت و باده نوش
صبا به تهنیت پیر می‌فروش آمد

که موسم طرب و عیش ناز و نوش آمد

قدح بیاور و شادی کنا دو حسن زیبا
بگو بیا پری چهره ره را بنمای
مغنیا دف و تار بشو و نغمه سرا
هوا مسیح نفس گشت و باد نافه فشان

درخت سبز شد و مرغ در خروش آمد

قد خوش چو سرو که آن که چمن چو شاد
زنان بوی زلفش سنبل است رفته بباد
رخش چو گل که گلستان کرا زاد شده
ز مرغ صبح ندانم که سوسن آزاد

چه گوش کرد که با ده زبان خموش آمد

بیا ز کرم شراب چرخ بر باده نوش
ز نوش کردن او با نگار خویش بجوش
ز دست ماه دخی [illegible] بستان و بازگوش
ز نوش هوش [illegible] نعمت

که این سخن سحر از هاتفم بگوش آمد

بگوی دوست چه پروانه میرود حافظ
چه نافل آنکه مستانه میرود حافظ
زجان گذشته بجانانه میرود حافظ
ز خانقاه بمیخانه میرود حافظ

مطلع غزل

مطلع
مگر ز مستی و زهد ریا بهوش آمد

ساقیا عکس ایه بین که مرا کام افتاد
جلوه‌ای کرد بدل بنگ سر انجام افتاد
شادم از آنکه زمی بود مرا نام افتاد
عکس روی تو چه در آینه جام افتاد

عارف از خنده می در طمع خام افتاد

غرض از خلقت این عالم و آدم بوجود
بود از باده حبش همه را مقصود
همه ملک هم فلک هم جن و لشکر بود
این همه عکس می و نقش مخالف که نمود

یک فروغ رخ ساقیست که در جام افتاد

هر که در کوی شتابان سر و دینی نکشید | و آنکه از عشق به تن جام [illegible]
بحرم خاص انند عام بکردش نرسید | غیرت عشق زبان همه خاصان [illegible]

از کجا سر غم عشق در دهن عام افتاد

عشق یار است کشاند زنده بر دیه [illegible]
عشق با شوخ جهان بوده باشد ز دفتر
گاه بر پای کلم میکشد ساقی خواب
چکند گر نه خوبان [illegible]

هر که چون دانه بکرد [illegible] ام افتاد

غزل مطلع

صوفی و بادهٔ صاف و سر راز و نی — نافه و عشق و دف و چنگ و نی و ساز و می
باده انجام عشق و آغاز ولی — صوفیان جمله حریفند و نظرباز ولی

مطلع زانمیان حافظ دلسوخته بدنام افتاد

نه من بکوی تو جمعیت پریشان اند — نه من بموی تو خلقی است که سودا اند
نه من بروی تو گلهای چمن گلزار اند — غلام نرگس مست تو تاجداراند

خراب بادهٔ لعل تو هوشیاراند

حکایت من و عشق تو فاش گویم راز — بعالم است که کردید شهره در آغاز
معتز است بانکس که بوده شاهد باز — ترا صبا و مرا آب دیده شد غماز

وگرنه عاشق و معشوق رازداراند

بیا منه بجهان از جفا اساس و برو — بگشت عمر ز جور مران تو داس و برو
دگر ز معصیت خود مکن هراس و برو — نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو

که مستحق کرامت گناه کاراند

بغیر عشق بتانم نبوده اثلی — بجز محبت محبوب نبوده دینی
تو زلف را زچه پریشان نموده در کینی — بزیر زلف دوتا چون نظر کنی بینی

که از یمین و یسار چه بیقراراند

مرا که نیست بجز وصلت از زمانه هوس — درین هوس تو بقربان دل نوا یار بس
سخن سرا تو چون من تو هزاران کس — نه من بران گل و عارض غزلسرایم و بس

که عندلیب تو از هر طرف هزاراند

گذار دل چه بران زلف بیقرار افتاد — بچین زلف تو بنمود خانه بنیاد
بکفت خانه چنین نافه سبارکباد — خلاص حافظ ازان زلف تابدار مباد

مطلع غزل

مطلع که بستگان کمند تو رستگاراند

ای نگار از گل روی تو ببینم چه شود — در بوی تو دمی گر که نشینم چه شود
از لب بوسه بجان گر بگزینم چه شود — گر من از باغ تو یک میوه بچینم چه شود

پیش پای بچراغ تو ببینم چه شود

عمر بگذشت عجب گشته بهجران تو طی — همی خوردم خون دل از هجر تو کی ساغر می
شب خیال رخ معشوقه تنای ذوقی — صرف شد عمر گرانمایه بمعشوقه و می

تا ازانم چه ببینیش ابدانم چه شود

گفت بلبل بهجران داد اگر دی اینست — آه از فرقت گل هجر کجا کی این است
میهم از نار کنم ناله که گر نی این آیت — عقلم از خانه بدر رفت اگر می این است

دیدم از پیش که در خانهٔ دینم چه شود

شاه خوبانی و خوبی ز تو بگرفته قرار — خوبرویا بنما سوی من از لطف گذار
ساغری از می لعلت بمن از زانی دار — آخرا نیکانم جمشید سلیمان آثار

گر فتد عکس تو بر لعل نگینم چه شود

دوش ترسا بچهٔ باده فروش میکفت ‌ ‌ حافظا دامن معشوقه مده از کف مفت

خار از ره مکن در پای بجان باید رفت ‌ ‌ خواجه جز دانست که من عاشق شیدا بکفت

مطلع ‌ حافظا این بداند که چنینم چه شود

از جیبت اینکه جان بر جانان نمیرسد ‌ ‌ دارد دلم درد از چه بلا نمیرسد

بی خنک بر اسب دل سوی ما نمیرسد ‌ ‌ کارم ز دود چرخ بسامان نمیرسد

خون شد دلم ز درد بدرمان نمیرسد

دیدم بباغ چهچه زنان خانه بلبلی ‌ ‌ بی خار از چه نیست بکلزار بلبلی

این شیوه بوده کار فلک تا کنون بلی ‌ ‌ سر زمان خود بدل داستان بلی

بیچاره را چه چاره که فرمان نمیرسد

ای کل تامل و در کلستان ببین ‌ ‌ یکبار نظر که خوب بکرد د تو را یقین

کویا که دیدهٔ تو و دانسته همین ‌ ‌ تا صد هزار خار نمیروید از زمین

از کلبنی کلی بکلستان نمیرسد

تا دور بد رفت از نظر من پدید شد ‌ ‌ شد طاق طاقتم لغم غم نهان شد

یکسر تمام عمر من اینطور بد شد ‌ ‌ یعقوب را دو دیده ز حسرت سفید شد

اوازهٔ ز مصر بکنعان نمیرسد

در عشق یار حافظ محزون تو صادقی ‌ ‌ معلوم کشت اینکه بعهد تو وامقی

بسیار غم مخور که باو زود واثقی ‌ ‌ حافظ صبور باش که در راه عاشقی

مطلع ‌ هرکس که جان نداد بجانان نمیرسد

بکرفت زهر یار کاغذ ‌ ‌ تا نافذ بیقرار کاغذ

کفت این و کریست زار کاغذ ‌ ‌ بنویس دلا بیار کاغذ

بفرست بان نکار کاغذ

با انکه ز سر کذشت اشم ‌ ‌ از تن بربوده باد تابیم

از هر کتابتش کبابیم ‌ ‌ هرکز ننویسد او جوابیم

بنویسم اکر هزار کاغذ

او سنک دلست در جفا شد ‌ ‌ جز راه وفا بسی رود کند

نافذ بتو کوهر از لب افشاند ‌ ‌ تا نام تو نقش شد بر او ماند

بر صفحهٔ روزکار کاغذ

امروز بشهر تو حا جی ‌ ‌ خوبست زجان بتن نشانی

بر من بده یک خط امانی ‌ ‌ بنویس ز روی مهربانی

مطلع ‌ بر حافظ دل فکار کاغذ

در افشاندی الا ای نطق بسیار ‌ ‌ سخن بنیاد دادی در غم یار

ز نو ریاد او حرف دکر دار ‌ ‌ الا ای طوطی کویای اسرار

مبادا خالت شکر ز منقار

سخن شلت کسی که گفت لسان — تو طوطی شکر بن کردی دل و جان
ز وصف خال خود و نازنینهان — سخن بسته کفتی با جوبغان

خدا را زین معما پرده بردار

دلا هی بینمت در پیچ و تابی — برای یار می بینم کبابی
بجای خود نشین منما شتابی — سکندر را نمی بخشند آبی

بزور و زر میسر نیست این کار

ز اسکندر رهان از بخت سستی — نصیب خضر کشت آن آب هستی
مقدر بوده کائن از دستی — بمستوران مگو اسرار مستی

حدیث جان مپرس از نقش دیوار

خرد مسک و عشق این دو صفات است — تعلق هر دو با اینها ذات است
خرد در عشق می بینم که مات است — خرد هر چند نقد کائنات است

چه سازد پیش عشق کیمیا کار

مرا عشق نگار آتش بجان کرد — از آن سوزش تن و جان الامان کرد
بجان نا افتد این آتش نهان کرد — خداوندی بجای بندگان کرد

خداوندا ز آفاتش نگهدار

دوشنبه

مطلع

دوشنبه چون وزید بمن باد بو بهار — از جان ربود صبرم و برد از تنم قرار
بر گفتمش ز لطف بر این قصه گوش دار — ای باد مشکبو بکن رسوان نگار

بکشا گره ز زلفش و بوئی بمن بیار

بر کو بش ایکه آتش عشقت بجان من — در جان چه جا بود بود از او توان من
یعنی از او نسوخت همه استخوان من — با او بگو که ای بت نامهربان من

یار از که عاشقان تو مردند ز انتظار

ما خار بها چون تو دیبا خلیده ایم — تلخی زهر هجر تو خیلی چشیده ایم
سنگین دلی چه مثل تو کمتر شنیده ایم — دل داده ایم و مهر تو از جان خریده ایم

بر ما جفا چو بر فراقت روا مدار

ای آنکه مشک ناب ز زلفت پریشی — عنبر ز بوی زلف تو معطر بود بو
دل متصل بیاد تو با خون دل فتمکوی — یاری خیال یار ز دیدش نظر مشوی

مطلع — چون بی رخ صبا دوست ندارم اختیار

جانا ببین که جای تو دیگر کسی — ای مشتری حضرت بما از چه شکری
نادان تنها از سر چون تو دلبری — حافظ تو با بگیر غم حال جهان خوری

لبها غم مخور که جهان نیست پایدار

ای جو بود

مطلع غزل

ای خوبروی که روی تو خواست چو ماه — سنبل اسیر زلف تو براو بنفشه خوار
بوده است روی خوب تو از عالی قرار — ای برده نور حسن ز خوبان رونکار

قدت براستی چه سهی سرو جوی بار

کردیم صرف عمر چنین در خیال تو — شاید که بلکه شاد شویم از وصال تو
دل محو گشته بود بحسن و جمال تو — دادیم دل بدست خط و حسن و خال تو

از دست هر سه تا چه کشد اندر نکار

مهرت بپادشاه دلم تا وزیر شد — سلطان دل بمهرهٔ مهرت اسیر شد
با ان خشم که بودش عجب دستگیر شد — عشقت چه در سرای دل خانه گیر شد

گفتا اگر برون شوم ایم باضطرار

گویند هر کسی که تواند کشید رنج — در رنج گرچه سخت بود دید ماند گنج
ابدال محل رنجی از رنج گیر گنج — گر سرو پیش قد تو سر میکشد ترنج

عقل طویل را نبود هیچ اعتبار

جانا فراق تو چه بجان کرده تار و تاب — نافذ میان اتش هجران عجب کباب
سرباخت تا نبرد غمت خویش را شناخت — منصوبه هوای تو حافظ گران خراب

مطلع — درشش در غمت دلش افتاده مهره وار

ای عندلیب وصل بخوان در هوای عمر — وی زاغ هجر دور تو و شو شرمسار عمر

جانا فراق تو چه بجان کرد تار و تاب — نافذ میان اتش هجران عجب کباب
سرباخت تا نبرد غمت خویش را شناخت — منصوبه هوای تو حافظ گران خراب

مطلع — درشش در غمت دلش افتاده مهره وار

ای عندلیب وصل بخوان در هوای عمر — وی زاغ هجر دور تو و شو شرمسار عمر
جانا که بی تو نیست بجا کو قرار عمر — ای روشن از فروغ رخت لاله زار عمر

بازا که در غمت بسکال رفته بهار عمر

خوش گفته ان غریب محبت بروزگار — این شعر را ز لفظ دربار یادگار
فهمیده بود این مثل اندر فراق یار — بی عمر زنده ام من و این بس عجب ملال

روز فراق را که نهد در شمار عمر

شبها انیس و مونس من بود عالم غم — می ناشان چشم منخوردم ای ندیم
کی چشم با فراق تو در خواب رفته هم — تاکی می صبوح سکر خواب در دم

بیداد زد هانکه نماید اعتبار عمر

هر کس باتش غم تو سوخته و مرد — اتش بعاشقان تو جز سوختن چه کرد
در کوی دوست نیست دوا غیر درد — دی در کنار بود و نظر سوی من نکرد

بیچاره دل که هیچ ندید از کنار عمر

نافذ بیا بگو بشنو این غزل بخوان — عمر گذشته باز نیاید تو این بدان

شرح غم هنای دلبر همنا بیان — حافظ سخن بگوی که در صفحه جهان

مطلع غزل

مطلع — این نقش ماند از قلمت یادگار عمر

در سحر بود که کردم بگلستان گذار — پای گلها کشیدم لشکر بجا خار
باد راد یدم و گفتم بوی از زاری زار — ای صبا نکهتی از خاک در یار بیار

ببر اندوه دل و مژدهٔ دلدار بیار

تا از آن بوی مرا علتن هجران کرد کا — ساغری دست بگیرم بنهم لب جام
منتظر باشم و هستم بسر شاد غام — تا معطر کنم از لطف نسیم تو مشام

شمهٔ از نفحات نفس یار بیار

ای صبا سوز درونم که بود سوز عجیب — هست این سوز نهان از غم اندوه طبیب
نیست طاقت نبود صبر که تاب و شکیب — کردی از رهگذر دوست بکوری رقیب

بهر آسایش این دیده خونبار بیار

اندر آئینهٔ دل عکس جمال رخ دوست — خوش فتاده است باو میکرم خوش بنکوست
با وجود یکه دل شیفته منزلگه اوست — کام دل تلخ شد از صبر که کردم بی دوست

عشوهٔ زان لب شیرین شکر بار بیار

صنما نا دل دلسوخته را تنگ کن — کام او تلخ ز هجر است بلب شیرین کن
دام بر گرد تن از سلسلهٔ مشکین کن — دل تو حافظ بجز از زد بر همش رنگین کن

مطلع — وانکهش مست و خراب از سر بازار بیار

دلبرا بربط و شراب بیار — مهوشا چنگ با شتاب بیار
سیخی از دل که شد کباب بیار — ساقیا مائده شراب بیار

یکدو ساغر شراب ناب بیار

راه هجران بجدا شود کی طی — لب او کی بلب نهم چون نی
چنگ در وصل او زنم من کی — داروی درد عشق یعنی می

کاوست درمان شیخ و شاب بیار

زان میم ده که هست عنابی — از لب یار گرچه کم یابی
بده تا وارهم ز هجر بابی — بزن این آتش مرا آبی

یعنی آن آتش چو آب بیار

حال در هجر او تنم چو بید — لرزه دارد ز جان بود نومید
گرچه هجران شد و هند بوصل نوید — وصل او جز بخواب نتوان دید

داروی کوست اصل خواب بیار

مست نافه تو هان بحافظ ده — می چون ارغوان بحافظ ده
یعنی از اصل جان بحافظ ده — یکدو رطل گران بحافظ ده

گر گناه است گر ثواب بیار

مطلع غزل

مارا غم نگار که شد مایهٔ سرور | ساقی بیار از غم او باده در حضور
مطرب بزن بچنگ ز سر بر ننغمهٔ انبغرور | دیگر ز شاخ سرو سهی بلبل صبور

گلبانگ زد که چشم بد از روی گل بدور

زاهد ببین بصومعه در نوید با وفا | حافظ نگر بکنج خرابات هاروا
شد منتظر حواله که کی کرددش نگار | زاهد اگر بحور و قصور است امیدوار

مارا شرابخانه قصور است و یار حور

شرح غمش گر ز بدایت نمیکنم | اکنون ز هجر یار حکایت نمیکنم
حاشا من ابتدای روایت نمیکنم | از دست غیبت تو شکایت نمیکنم

تا نیست غیبتی نبود لذت حضور

مادر برای یار غمت تا مرا بزاد | حق روز هم فراق تو در دم غم تو داد
روی دلم ز دست کرد غمت بدنهاد | کر دیگران بعیش و طرب خرم و شاد

مارا غم نگار بود مایهٔ سرور

ناید خدنگ قصهٔ خوبان چه میکنی | درکنار ز چشم خویش بدامان چه میکنی
کن صبر بالرس بود انغا چه میکنی | حافظ شکایت از غم هجران چه میکنی

مطلع غزل

مطلع — در هجر وصل باشد و در ظلمت است نور

همدانم چه باید کرد با سوز نگار آخر | چه سان شام کنم چون اینجا در هجر یار

بگلذار رخش دل را عجب گر دیم خلوت | دلا چندم بریزی خون ز دیده سحر دارم

تو هم اید دیده خوابی کن مرا دل برار آخر

نگفتم با تو ابله با سر زلفش مکن سودا | ز من نشنیدی و دیدی نگندی خویش را در بند
دیگر زین پیشه خاری بیار بر خود بستن | چه باد از خرمن جانان ربودن نسیم خوش

ز همت توشهٔ بردار و خود تخم نگار آخر

نصیحت گر نهانی گوش خوش با سحرخیزی | کم جهان را در برجان آن ز هر جا حتی انگیزی
تضرع پیشه کن از سوز دل هنگام بر خیزی | دلا در ملک شبخیزی گر از اندوه نگریزی

دم صحبت شمار ای باد بیاد آن نگار آخر

نشینها گاه سوم ز آتش دل که زاه سر | درون پر آتش سوز ابرو دن را نگر برد چون
الهی از تو میخواهد دوا ناید برای در کرد | بتی چون ماه زانو زدی چو لعل لبش اوبر

مطلع عزیز

مطلع — تو کوکی تا شم حافظ ز شاه شرمدار آخر

خوش آنوقتی که از صبر ده شد هجر | بگویم شکر وار رستم من از هجر
شب هجر مرا طالع شده فجر | شب قدر است و طی شد نامهٔ هجر

سلام هی حتی مطلع الفجر

الا ای دیده اکنون فکر غمباش | ز پیکد بدن تو بر درد و الم باش
بحزن ننشین نوای دم بدم باش | دلا در عاشقی ثابت قدم باش

گر در این ره نباشد کار بی اجر

خدایا سوختم در فرقت یار — چه سازم چون کنم اکنون در این کار
برای اوست چشمانم دُر دربار — دلم رفت و ندیدم روی دلدار

فغان از این تطاول آه از این زجر

شب تاریک ره باریک یارا — بز برابر مه پنهان نگارا
عسس هر سو ستاده با گلعذارا — برای صبح روشن دخترانا

که دیو تاریک می بلعم شب هجر

ولا خواهی بلا کثر باش حافظ — جفا بینی وفا کش باش حافظ
نیافتد هم خطا کثر باش حافظ — وفا خواهی جفاکش باش حافظ

مطلع — فان الربح والخسران فی التجر

نوروز و عید قربان گشته دونیم بیاد — ساقیا بده پیمانه از لعل آن نگار
مطرب بیا بنواز قانون دستتار — عیدانه موسم گل و بازار ادا (?)

تخت ز رو شاه سخن حافظ بیاید

در مغان کجا نوای رباب کو — دلبر کجا و خسروی از دل کباب
بی شتاب کرده عهد شکن — ز نفس جان دلکشا (?)

کو نیز بر کرده (?)

غزل مطلع

جور تو همچو شاه دزار چون ندیم — ای پادشاه خوبان ما کشته دل دو نیم
این جور دولتی است بدبوده مستقیم — خوش دولتی است خرم خوش خسرو کریم

یارب ز چشم زخم زمانش نگاه دار

ای پادشاه حسن که ایدل ندیم لست — همی بوده است و هست و کنون هم مقیم
در کوی روی و موی تو او مستقیم — آنجا که پرده پوشی حلو کریم (?)

بر قلب ما ببخش که بنقد لیست کم عیار

نافذ دوار یعین که بر هر هنر میرود — در روز روزه شب که سحرخیز میرود
هر روز صبا یار چنین تیز میرود — حافظ چه رفت روزه و گل نیز میرود

مطالع غزل

مطلع — ناچار باده نوش که از دست رفت کار

عاشق بجان نگار را با سر و سامان چه کار — بینوای یار را با زمرهٔ دوران چه کار
مست لعل شکرینش را بهستان چه کار — عاشق یارم مرا با کفر و با ایمان چه کار

تشنهٔ دردم مرا با وصل و با هجران چه کار

عشق یار است آنکه با سیند درد دو نیم — مهرهٔ مهر و نگار اند کنونم شد
آنکه میبینی از او باشد جنونم دم بدم — کشتهٔ عشقم مرا از شحنهٔ دوران چه غم

مفلس عورم مرا با زمرهٔ دیوان چه کار

آنکه از روی نکویی تو بجان هوس — از قفایت کار روی و دل دوا از پس

می پرسی ناله دلها ست یا بانگ جرس | قبله و محراب من ابروی جانان است و بس

این دل شوریده را با این چنین یاران چه کار

جمله گلها با چشم خوار می باید مرا
عیش یار از جمله خوبان عیان می باید مرا

هیچ بلبل گوش زار می باید مرا
چون که اندر هر دو عالم یار می باید مرا

با بهشت و دوزخ و با حور و با غلمان چه کار

ناله از خود گشته بی خویش بد دیگری
گفت یا رب عشق نوعی کم توان گفتگوی

زلف چون سیماب بر رخ خود کرد جا و زد
حافظا گر عاشق و مستی دگر ره بار گوی

مطلع
عاشق یار دم را با کفر و با ایمان چه کار

الا کنون که بخوبان عالم تو امیر
بخوبی و خوشی تو نیست نظیر

خراج و باج زخوبان تو میستانی تو مگیر
نصیحتی کنمت بشنو و بهانه مگیر

هر آنچه ناصح مشفق بگویدت بپذیر

از این نصیحت و این پند باز می خواهم
ز لعبتانش دو دست دراز می خواهم

بشنوی ز لعل لب یار راز می خواهم
معاشر خوش و رود سبا می خواهم

که درد خویش بگویم بناله بم و زیر

غلط کسی که ز بیگانه خویش میکرد
همیشه نگاه دل از خویش ریش میکرد

چنان بود که ز نیش ریش میکرد
دل رمیده ما را که پیش میکرد

خبر دهید بمجنون بسته در زنجیر

منم که زاده والّلیل گشته ام قائم
ز موی و روی بد ام صد هزار بت عالم

ز والضحی است که هر دم برآورد عالم
نمی دو ساله و محبوب چهارده ساله

همین بسست مرا صحبت صغیر و کبیر

به این هجر کنون وصل یار پنهان آ
بشعر دلکش تو عالمی است حیران

امید دار تو نادان ای رحمن
چه جای گفته خواجو و شعر سلمان

غزل مطلع

مطلع
که شعر حافظ شیراز به ز شعر ظهیر

ایدل محزون که میشد پریشان غم مخور
خواهی از لعل لبان خود آب حیوان غم مخور

ای بلا کش بشنوا بر راز پنهان غم مخور
یوسف گم گشته باز آید بکنعان غم مخور

کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور

فال خوش زن حال نیکو کن مشکل یابد مکن
یار هشیار باش و آنکه بغافلید مکن

وصل اگر خواهی سر عالم بجاهل بد مکن
ایدل غم دیده حالت به شود دل بد مکن

وین سر شوریده باز آید بسامان غم مخور

لا تخف با گفت موسی راز دل گو غیب
خوش بماند گفت حافظ گفته اثر را نیست عیب

ای خواطر گشت گر زمند زبیم و شک و ریب
هان مشو نومید چون واقف نه ای

باشد اندر پرده بازیهای پنهان غم مخور

زهای صبر کو که تما شکیب ‌ ‌ ترکین ز انجام کام از ادب ناقص
دردا درمان زهد مثلش کجا باشد ‌ ‌ حال ما در فرقت جانان با رقیب

حاله بیاید خدا خال کرزان غم مخور

تکیه عمر بوده مونس بکدم اسم ‌ ‌ روز درد بوده افزون شب فزون
مپرس درد دعا شل شاد کو بغم ‌ ‌ در بیابان کو ز شوق کعبه خواهی زد

رزلشها کرکند خوار مغیلان غم مخور

تتبع کن که تو باشد فریاد رس ‌ ‌ اود هد مطلوب طالب زاو هیکس
از تو لالش سکر خود دار لهاز بن قفس ‌ ‌ شمع بزم اقربانش شاه مرد ابن

کرتوئی از جان غلام شاه مردان غم مخور

نافذا در عشق ضایا باش منکش انتظار ‌ ‌ در سحرها با تو ای ناله کن از هجر
عنقریب این شام ظلمت را شود صبح اشکار ‌ ‌ حافظا در کنج فقر و خلوت شبهای تار

مطلع ‌ تا بود ورد دعا و درس قران غم مخور

شکر لله که مرا عیش بکام است امروز ‌ ‌ لله الحمد لبم بر لب جام است امروز
دی باز استکه چو بد تمامست امروز ‌ ‌ روز عیش و طرب عید صیام است امروز

کام دل حاصل و ایام بکامست امروز

ای هلال لبکه شوال بشادی آی ‌ ‌ خوبش چون ابروی دلدار نمائی

زهد بکسو بر با مزنم اکنون پای ‌ ‌ زاهد را اگر سود چه صلو مقام
بین کرد رکیه خرابات مقام است امروز

وعظ واعظ نه زهد سوز مند ‌ ‌ نشنواز نی سخنی تازه نماز و حرام
سا از لعل لبش ده قدح مستانرا ‌ ‌ محتسب بیهوده کوبند ملک زید

انکه با شاهد می بنشت کدام است امروز

بلبل از ذر بکل او بتعب مینالد ‌ ‌ عندلیب است به بیند عجب مسالک
نافذا مست انکه بدل دابر شب مینالد ‌ ‌ صبحدم بلبل مست از چه سبب مینالد

کار او چون به بهاران بنظام است امروز

نافذا ده ز می عشق نمی حافظ ‌ ‌ دوستان باده بیارید می حافظ را
تا از او بلکه شود رفع غمی حافظ را ‌ ‌ کو بکوبند خلایق که همی حافظ را

مطلع ‌ چشم بر دو بکنار واب جام است امروز

هست بک عمری در آتش ایجا خام ‌ ‌ اندر آتش سوم و در سوز دلم هنوز
تشنه لعل لبی تاب انجام هنوز ‌ ‌ بر بنا مدا ز تمنای لبش کام هنوز

بر امید جام وصلش درد آشام هنوز

دی او کی رو کریک باغیست از ‌ ‌ سنبل مویش همی برد بروی آن
حلقه حلقه چین بچین لرزد بر ‌ ‌ از خطا کفتم سیه مو تو را مشک

مرنید هر لحظه مو بتری بر اندام هنوز

من که درس عشق را خواندم تمام از صرف و نحو / یاد باقی ماند در خواطر تمامی گشت محو

کف بار عاشق بعشقم چو نماید از تو عفو / نام من دفتر است دور بر لب جانان کهو

اهل دل زابوی جامنان بدانا نام هنوز

از خدا خواهم دل امنی و کنجی از چمن / یار روی جا شد باد من همی به همراه من

بوسه از لعلش ربایم لب بلبهم بر آن دهن / ساقیا یکجرعه زان اب اتشگون که من

در میان پنجه کان عشق او خواهم هنوز

ای صنم آتش زدی بر جانم از سوز غمت / سوزش جان است بر گیسو خم اندر

گر بیابی جان دهد نافذ زهر مقند میت / در قلم آورده حافظ قصه لعل لبت

آب حیوان میچکد هر دم از اقلام هنوز

مطلع

شبی بر از بود عقل و عشق قصه / که هست نور زعشق عاشقان و عشق مباز

جواب داد چنین عشق و کرد عشق آواز / دلا که در دل خسته توان در ابد باز

بیا که بر تن مرده روان دهد باز

بگفت عقل بعشق و عشق پست عقل چه هست / بگفت عشق دهد پیدا اندک عقل

عشق بوده مرا عهد اینچنین بالست / بیا که فرقت تو چشم من چنان ببست

کر فتح باب ولیت سکر گشاید باز

مطلع غزل

بعشق عقل بزد صبح از و بیزارم / جواب داد بعقل عشق که مکن آزارم

من و یکی دل و آنهم نزد دلدارم / به پیش آینه دل هر آنچه میدارم

بجز خیال جمال تبسی نماید باز

بعشق عقل خطاب بتو از سر سوز / گر جمال زآتش سوزان بیا بجو تو مکن دور

جواب داد بعقل عشق آتشم مفروز / بدان مثل که شب الستین امید

ستاره ملتسم تا که شب چه زاید باز

چه دید عقل بگفت عشق یار حافظ / مدد بعشق و بعاشق زداور حافظ

بباغ وصل رود عشق در بر حافظ / بیا که بلبل مطبوع خواطر حافظ

مطلع ببوی گلشن وصل تو ملتمس آید باز

یاقوت زلب هم بلبهم اندر زده باز / با ماه معین پیسم بیهم اندر زده باز

از طره مو غم بغم اندر زده باز / زلفین سیه خم بخم اندر زده باز

بخش من شور به بلده طعنه بر زده باز

دو روی تو جا است یک لشکه سور و روز / موی تو چه ماه است و از او هستی دلسوز

یاقوت لبت قوت بجان داده هر روز / زابروی نکوخشم بلادی که امروز

بر مه زده طعنه و بر خور زده باز

مطلع غزل

بدل تو لشبیدای خود خلق خبر کن | عاقل نشوی عاقلی از گوش بدر کن
یار بیا ناله تو با سوز جگر کن | از سوز دل خسته ام اندیشه حذر کن

کاش من سوخته دل بر زده باز

مهر تو با دل بود که نمودم از چشم | درد دل اما توی افزوده ام از چشم
خون دل من بین که بپالوده ام از چشم | نقد سره قلب که پالوده ام از چشم

ترسکه روی مهر زد زده باز

ای یار که وصل تو بود مشکل حافظ | هجر تو عجب کرد فلک واصل حافظ
غم خورد نادان ز تو شد حاصل حافظ | شهباز عنقت زاست کبوتر دل حافظ

هست اگر بر صید کبوتر زده باز

مطلع

عمر بگذشت غم از خاطر غمناک انداز | می تجرید طلب در قدح پاک انداز
تعبک حب وی اندر دل صد چاک انداز | خیز در کاسه زر آب طربناک انداز

پیش از آنکه شود کاسه سر خاک انداز

دل بود ز آتش نفس است که هی جوشان است | می مال لسا غر عجب نوشان است
دل بد بنا منه گلشن نبود زندان است | عاقبت منزل ما وادی خاموشان است

حالیا غلغله در گنبد افلاک انداز

توبه کردم که زنا پاکی خود پاک شوم | کشته راه تو با این دل صد چاک شوم

حسن

حسن راهیست نه که یکمشت خس و خاشاک شوم | لیس بر سبز تو از سرو که چون خاک شوم

ناز از سر بنه و بر سر آن خاک انداز

آنکه گفتی بشنو این بود بعبث گویند | عسل در چشمه چشم این لشریعت گویند
عاشقان کرد با این کره حقیقت گویند | عسل در داشتک زدم که اهل طریقت گویند

پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز

زان چشم تو بیا درد دوا کن حافظ | سوز در سوکر و ناله صدا کن حافظ
بهر نافه بجدا دو بجدا کن حافظ | چون گل از نکهت او جامه قبا کن حافظ

مطلع — وان قبا در ره آن قامت چالاک انداز

کنونکه فصل بهار است و باد عنبر بیز | بیا تو ساقی گلچهره باده گلریز
بجان یار جفا کار با دلم مستیز | دلم ربوده لولی وشیست شورانگیز

دروغ وعده و قتال وضع و رنگ آمیز

نگار بر سر خشم است و روی ما بنهفت | ز دو هفتن او بریزد بد خواهم سعیت
بابن سبب بود مدتی نخورد و نخفت | بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت

که در مقام رضا باش و از قضا مگریز

زمانه چاه ز آتش چه بر تنم دو زد | توان و طاقت تن را بشعله سوزد
خوش است آنکه نسوزد که سوز اموزد | غلام آن کلماتم که آتش افروزد

نه آن

نداب بسرد زیاده سخن برانش بیز

یا علی ع

شها حزین بسر را هست امید رحمی | ز تشنه کی بسر آ هست امید رحمی

گناه کار همرا هست امید رحمی | فقیر و مسکین بدرگاه هست امید رحمی

کهجز ولای توام هیچ نیست دست آویز

کسی بخوبی روی تو در مقابل نیست | بدیدن رخ تو کیست آنکه مایل نیست

کجا رسد بتو آنکس باین دلایل نیست | میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست

مطلع تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز

من کی جز صلح نکادم نیست رخ | شکر لله زین هوس شد دلم فریاد

منت ایزد را که تجدید وفائی گشت و | در ضمیر ما نمی گنجد بغیر از دوست

هر دو عالم را بده شمرده که ما را دوست بس

یار بمود عذر خواهی از که شنر نه | کاشته از معنی رمضا او در باز نه

گفتمش ای نازنین کن گوش ابرو | غافل است آنکو لشمشیر از تو می تجد

قند را لذت مگر بنکو بمند اند مگس

گفت ... بنکو ندار ... | با که خورشید از رخ تا نبکام برده

گفتمش از دام ابرو گشت عمر | یار کنم کون ما کر مبلکر ... چو

هر دو عالم یکسر چشم ما بمو یکجا بس

گفت موی را ببین بگیر من از مشک تر | گفتمش رو بیت ... که ملک انور آ

گفت می بینم دلت بر هر دو زار و | هر ... ما را از عسس شب کر ... در سر

من جانم کز جهانم باز نشناسد عسس

نافه اصا نشین با هم جنگ تو نیست | باز نقد برات بجنی بر دل تنگ تو

دست بر دامان ... ذن کنون تنگ | حافظا انبره بیا لاشه لنگ تو

مطلع بعد ازین بنشین که کرده بر ... در بنفرس

آنکه ذات بر ضما مطلع بوده و | بار الها کن دوا دردم بفریادم

دل بدست باد می بینم کز ... هو | ای صبا کر بکنی دی بر ... و ود

بوسه زن بر خال انواد ... گو مشکین کن نفس

گوش کل بر گو نما این قصه یار از ... | آنکه عاشق در گلستان بر تو چو ما صد

تا بکی از دست جو تو خلد بر سینه | جمال جانان ببوس آنکه بزاری عمر

کز فراقت سوختم تا مهر با فریاد رس

این بدان هی بوده از مهر تو در دل | دل کجا باقی در ... بر ... بن

گفت دانای ز آب چشم بر دل ریز آب | من کی ز قول تا صحا نز اخواند می

گوشمالی خوردم از هجر اکر اینم بند و بس

دوش عقل و عشق ... یک قصه سکرد ... | عقل خوش گفت نعشق ... می بینم

این بیابان را نباشد منزلی ای سرفراز — عشقبازی کار بازی نیست ای دل سر بباز

ورنه گوی عشق نتوان زد بچوگان هوس

عشق گفتا ای عقل هنوز در مرتبت تفکر است — عقل گفتا کو نکو کر بد نکوئی بد نکوست

عشق گفتا عاشقم عشق از تنم بر کنده پوست — نام حافظ گر براید بر زبان کلک دوست

مطلع — از جناب حضرت شاهنشهی هین لب ملتمس

مطلع غزل

این چنان زعشق پریشانم وفا لاکه مپرس — خسته و دلبسته و بشکسته ز هجران که مپرس

بوده هی بر دلم از موی تو انغاکه مپرس — دارم از زلف سیاهت گله چندان که مپرس

که چنان زو شده ام بی سر و سامان که مپرس

بود امید که رفیق تو دلم سازد شاد — نکه جورت بکند بیخ و بنم از بنیاد

موی حاذد گر تو دین و دلمن داد بباد — کس بامید وفا ترک دل و دین مکناد

که چنانم من از این کرده پشیمان که مپرس

با دل بیدل حیفا [illegible] برنیلبت — از شب هجر تو تا صبح وصالش پی نیست

[illegible] در دست همی یار خدا نامی نیست — [illegible] بکوه عمر که آزاد کشش در پی نیست

زهمتی میکشم از مردم نادان که مپرس

خواهم از گردش این چرخ سؤالی پرسم — [illegible] ز دوری نه از صاحب حالی پرسم

باکه این واقعه از ثبت حلالی پرسم — گفتم از گوی فلک صورت خالی پرسم

گفت آن میکشم اندر خم چوگان که مپرس

یار مستانه بیالین من آمد نصفا — خال لب دانه و مو دام ز رخ برقع

که بهره دل نافذ بود این [illegible] سیما — گفتمش زلف بکن که کشادی گفتا

حافظ این قصه درازست بقرآن که مپرس

در ولایت مولی الموالی شاه لافتی علی مرتضی امیر المؤمنین
اسد الله الغالب غالب کل غالب مظهر کل الطالب وصی رسول الله
صلوات الله علیهم (تضمین حرف شین) و آله اجمعین
از مرحوم علیین مکان ناصر الدین شاه غازی اعلی الله مقامه
کلام الملوک ملوک الکلام نافذ هم تضمین را استقبال
نمود و بحضور شاه مرحوم دو انرا نمود بعد از مرحمت نمودن صله
بقلم مکرمت و الطاف ملوکانه در قم مبارک شد بهمین مضمون
که تضمین شما مطلوب و مرغوب با شاه هم پیاسته بود بید

بنازم بزم محبت که انجا — گدائی بشاهی مقابل نشیند

مطلع — از شاه

یار ار جفا کند تو از او عذر خواه باش — روشن چراغ کن دل و مرا [illegible] باش

خواهی قدت شود بسرت خاک راه باش — اندر غلام شاه جهان باش و شاه باش

از نافذ بسامان — پیوسته در حمایت لطف الله باش

یارا ز درد در ایند رو چشمه راه باش — مد او لطف همت برد را گواه باش

همت بلند کر چه فلک جا ما باش — ابدال غلام شاه جهان باش و شاباش

از شاه مرحوم پیوسته در حمایت لطف اله باش

ساقی بهار امد و شد باد مشک بیز — از نای بط خون کبوتر بجام ریز
ببنی اگر که نیست ز عصیان مرا گریز — گر احمدم شفیع شود روز رستخیز

از نافذ کو این تن بلاکش من پر گناه باش

خوش میوزد نسیم ز کوی تو مشک بیز — ساقی مرا بجام تو لاش باده ریز
خم خم بده پیاله پیاله مدام ریز — گر احمدم شفیع شود روز رستخیز

از شاه مرحوم کو این تن بلاکش من پر گناه باش

با هر که حب اوست خرید کوثر است — با هر که بغض اوست سزاوار آذر است
فرموده کلام خداوند اکبر است — انرا که دوستی علی نیست کافر است

از نافذ کو زاهد زمانه و کو شیخ راه باش

شاها شها تو را ز غلامان قنبر است — انکو قبول شد ز سگانت نه کمتر است
هر کس تو را ندید نمود نش او خاک بر سر است — انرا که دوستی علی نیست کافر است

از شاه شهید کو زاهد زمانه و کو شیخ راه باش

اکسیر عقل قاصر مس را ز ذهب کند — خانند مجلس ار که معنی اولی طلب کند

طاعت ابدال را ز حبش منتخب کند — مرد خدا شناس که تقوی طلب کند

از نافذ خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش

عاقل بغیر عقل کجا کی طلب کند — طاعت کند بروز و عبادت بشب کند
کی غیر عقل حضرت حق منتخب کند — مرد خدا شناس که تقوی طلب کند

از شاه مرحوم خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش

کس سرخ رو نزیست درین نیلگون کاخ — نفس است اسب سرکش و امال سنگلاخ
خوش باش اگر جهان بتو تنگ است گر فراخ — دستت نمیرسد که بچینی گلی ز شاخ

از نافذ بادی بیا کلین الشان کباه باش

دیدم کبوتری سر این نیلگون کاخ — از شاه خواندم مصرعی و باز دلت کاخ
نفس است اسب سرکش و امال سنگلاخ — دستت نمیرسد که بچینی گلی ز شاخ

از شاه مرحوم بادی بیای کلین الشان کباه باش

ارواح جن و انس فدای تو یا علی — شاها زروی ذکار گدای تو یا علی
کو نیست بعد مدح ثنای تو یا علی — امروز زنده ام بولای تو یا علی

از نافذ فردا بروح پاک امامان گواه باش

جانها کاشین بعد تو یا علی — تنهای کائنات بپای تو یا علی
عرش خدا بپا ز برای تو یا علی — امروز زنده ام بولای تو یا علی

از شاه شهید — فردا بروح پاک امامان کواه باش

تا نکه بشیعه اسد الله حمله زنند — قلب سپاه کفر که جنک بر درند
نی خصم بلکه بیشه و ایشان چه اندرزند — از خارجی هزار سک جو نمی خرند

کوکوه تا بکوه منافق سپاه باش

از نافذ

تا نکه دو زحشر شفیعان محشرند — جامی بدستشان بلب حوض کوثرند
بر شیعیان دهند که یکسر همی خرند — از خارجی هزار بیکجو نمی خرند

از شاه — کوکوه تا بکوه منافق سپاه باش

بر کوش جان ز هاتف غیبم ندا رسد — کی بنده خواهی اکر بود در صف جزا
اجر هزار و هشتصد و هشتاد و هشت را — قبر امام هشتم سلطان دین رضا

از نافذ — از جان بوس و بر در آن بارکاه باش

خوش مژده رسد بکوش دل از غیب از صلا — جنت بطوس کوس نواز د که الصلا
خواهی خدا رضات نماید صف جزا — قبر امام هشتم و سلطان دین رضا

از جان بوس و بر در آن بارکاه باش

الا ای شاه حر ز بیشه امال بیشه کن — بر بود با نشست چه شیر از بیشه
این بیت خوان و یاد لسان الغیب کن — حافظ طریق بندکی شاه پیشه کن

مطلع غزل — وانکاه در طریق چه مردان راه باش

مسلمانان نماشد این بنا کوش — که هر عاشق دل او میزند جوش
من از یارم شنیدم مطلبی دوش — ببرد از من قرار و طاقت و هوش

بت سنکین دل سیمین بنا کوش

تنی بودش چه سیم خام بیغش — تعالی الله از آن کیسوی دلکش
بجان زان سیم تن فتاد آتش — نکاری چابکی شوخی پریوش

حریفی مهوشی ترکی قباپوش

باو کفتم که ای آرام جانم — نکه کن سوز دل را از زبانم
ز تاب دوری ات اند ر فغانم — اکر پوسیده کردد استخوانم

نکردد مهرت از جانم فراموش

نکارم تا بجو بها فزوده است — دل و دین برده کاین خبر بنوده است
قیامت را ز قد بر پا نموده است — دل و دینم دل و دینم ربوده است

بر و دوشش بر و دوشش بر و دوش

سپر نافذ بپای لعلت حافظ — لب دلبر شفای تو است حافظ
هوای او هوای لعلت حافظ — دوای تو دوای لعلت حافظ

لب نوشش لب نوشش لب نوشش

زاری بلبل محزون بگل است از نهادش | که چرا گل بچنین خار بکشته یارش
بخلیده بدلش خار و کند آزارش | فکر بلبل همه اینست شود گل یارش

گل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش

سیکند ناله و فریاد که گل با نااهل | در چمن خنده زنان است مدار
سوز و فریادش از اینست که با نااهل | جای آنست که خون موج زند در دل

زین تغابن که خزف مشکند بازارش

این شنیدم سخن لطیف که چنین | کاین همه چهچه و افغان و نواها و سرود
که تو داری و باین زمزمه خوش | بلبل از فیض گل آموخت سخن ور نبود

این همه قول و غزل تعبیه در منقارش

بلبل زار بگفتا ز تنم کند پوست | یاد بلبل که نبود در پی وصلت با او
مدبر ام بتو این شعر ز حافظ که نکوست | آن سفر کرده که صد قافله دل همره اوست

هر کجا هست خدایا بسلامت دارش

گفت گل بلبل از این رنج چه مهجور شوی | بشنو این نکته و لیکن نکه رنجور شوی
وصل جاوید ز ما نیست ... شوی | اگر از وسوسه نفس و هوا دور شوی

بلبل ره بری در حرم دیدارش

گفت بلبل بگل از سوز دل ای سرو | که سحرگاه ز نافه شنیدم فرمود

که من و بلبل و حافظ بگل ایم قرین | دل حافظ که بدیدار تو خوگر شده بود

مطلع غزل

ناز پرورده وصال است مجو آزارش

در سحر از بلبلکی این سروش | پای گل اندر چمن آمد بگوش
برد صدایش ز سرم عقل و هوش | هاتفی از گوشه میخانه دوش

گفت ببخشند گنه می بنوش

گفت مکن ناامید از در خویش | آنکه به افعال تو بیمار خویش
منزل اصلی بنهی بار خویش | عفو الهی بکند کار خویش

مژده رحمت برساند سروش

معصیت و خجلت و خیرت زماست | سبقت رحمت به غضب از خداست
آتش سوزنده کجا کی رواست | عفو خدا بیشتر از جرم ماست

نکته سربسته چه گوئی خموش

نامد بیچاره بجا هست صعب | بر کهنش گو چه گواهیست صعب
فضل خدا بین که بنا هست صعب | رندی حافظ نه گناهیست صعب

مطلع

با کرم پادشه عیب پوش

سر ما ای بکف پای دلارای تو خوش | دل ما ای به قد و قامت رعنای تو خوش

جان و تن اینکه بر آن عارض زیبای تو خوش | ای همه شکل تو مطبوع و همه جای تو خوش

دلم از عشوهٔ شیرین شکرهای تو خوش

ساق پای تو بود عاج کی عاج چنین | قامت سرو کجا سرو چنین بوده لطیف

عارضت ماه نه کی ماه زنجا داشت ردیف | همچو گلبرگ تری هست وجود تو لطیف

همچو سرو چمنی هست سراپای تو خوش

بر ضمیر من بیچاره غم و غصه بار | بوده و هست فراموش نکردیم نگار

بوی دلدار بود هیچ مشام دل زار | هم گلستان خیالم ز تو پر نقش و نگار

هم مشام دلم از زلف سمن سای تو خوش

چاه عشق است در او غرق کسانی بسیار | نی غلط چاه که در پاست و بالا کنار

غرق گردیده ام اینحرف رسا گر بیار | در ره عشق که از سیل فنا بست کنار

میکنم خواطر خود را به تمنای تو خوش

با علی نافذ محزون بنگر خوبی نگار | زانکه بیچاره و بر چاه دو دستش پیوست

هر مطلوب بد آمد تو او چاه کرامت | در بیابان قضا گرچه ز هر سو خطر است

مطلع — میرود حافظ مسکین بتولای تو خوش

اینکه را دیدم خط سبز کتب با اخلاص | ترک سر کرده بلاهای غمت

دل مفتون بسر زلف تو بینم رقاص | نیست کس را ز کمند سر زلف تو خلاص

مطلع غزل

میکشی عاشق مسکین و نترسی ز قصاص

دوش دیدم من محزون بجهان بان فنا | قومی اینجا سر انها بگریبان فنا

ذکر انها همه گای ناله بیابان فنا | عاشق سوخته دل تا به بیابان فنا

نرود در حرم دل نشود خاص الخاص

خوش بان دل که در او آتش او کرده وطن | بوند در سوختن سوزش دل برخود شود

این شنیدم که طبیبی بمریضش فرمود | هواداری آن شمع چه پروانه وجود

تا نسوزی نشوی از مرض عشق خلاص

نافذ امروز زیاری بسر شارع عام | در دی افتاد مگو شش شد او شهرت کام

می نه بلبند مگر از پخته نهان است تمام | همت در ذکر انما نه ندانسته عوام

مطلع — حافظا گوهر یکدانه مده جز بخواص

عجب عجب دلم شد نغان از انعارض | برفته تاب و توانم ز جان از انعارض

ز هر دو چشم شده خون چکان از انعارض | بیا که مشنوم بوی جان از انعارض

که یافتم دل خود را نشان از انعارض

گل است عارض و دیبا بدانم اند | ز خال لب چه نهی دانه گیسو دام است

بجانم آتش سوزان فتاده از نامت | بگل بمانده قد سرو و نازان قامت

خجل شده و گل و گلستان از انعارض

مطلع غزل

چه وقت از لب لعلت می افتدم در دست | چه روز با سر زلف تو دو رازم شانه
ز دسترس بدنت ببینم و نقره خام | بشرم رفته تن یاسمن از آن اندام

بخون تشنه دل رعنوان از آن عارض

بهشت را که درا و حور با خوبند | درختها فواکه که در لب جوبند
بقامت تو همه محو ماندن زو بند | معا که ز حور را بشرع مسکو بند

ز حسن لطف پری این نها از آن عارض

غزل مطلع

بنوش تا معین عمر شود تمام | که این غزل بر تو ای چه آب در ظلمات
چه خضر نوش تو نا فلد نبات راه نجات | ز شعر دلکش حافظ چکید آب حیات

مطلع
چنانکه خوی شده جانا چکان از آن عارض

من که در آب چشم همی غوطه خورم ز غم | بط بکجا که کوئیا ماهی در میان شط
هر چه او خال و خط ما نشد هم این | کرد عذار یار من تا بنوشته دور خط

ماه ز شرم عارضش راست فتاده در غلط

شرح جمال و خال او راست نگویم اینچنین | بدر تمام عارضش خال چه زهره در میان
ماه و ستاره اینچنین کس نشنیده در زمین | خال سیاه را بران عارض بنم رنگ بین

راست ز مشک ما او بر رخ ماه نقطه

زانکه رو و جعد مو عجب سر آمد | قامت او قیامتی است چو در رد

چون بچمن چمد چمان سرو صنوبر آمد | موی کشاده کرده خوی تا بچمن در آمد

شد رخ گل چه زعفران مشک فکلاب سد

لعل لبان او نگر کو بمثال شکر است | ماء معین در او نهان تشنه باو سکندر است
می نخورد از او مگر انکه باو مقدر است | از هوس لبش که او ز آب حیات خوشتر است

کشته روان زدیده ام چشمه آب همچه شط

وجد نشاط نا فذا رفته بلد ز نظم تو | مشکل ما و یار را بین شد حل ز نظم تو
بس شعرای دهر را پای بگل ز نظم تو | ای حیات حافظا کشته خجل ز نظم تو

مطلع غزل

مطلع
گر بهوای عشق او شعر نگفته زین نمط

بکار قد نکوی تو را خدا حافظ | شکنج طره موی تو را خدا حافظ
وفا و جمله خوی تو را خدا حافظ | ز چشم بد قد و روی تو را خدا حافظ

نه قد و روی تو بوی تو را خدا حافظ

نصیحتی کنم ابد بیا تو گوش بدار | براه عشق خطر دیده ام مرو زنهار
بغیر جور و جفا یار را نبوده شعار | ز زلف و خال بتان دل مبند دیگر بار

اگر برستی از این بند این بلا حافظ

ز راستا نکه به پهلو ز دل دارد جا | ندیده که به لبیت نه کند دنبا
نقاب از رخ دلبر بزد رقیا الا | من از کجا و امید وصال او ز کجا

بادامتر برسد دست هرکدا حافظ

صبا و لطف بران تخته کارسها	پیام ما برسان کو با کدای مطلوب
که جان بوصل تو غالب بلکه شد مغلوب	ستافت ذره دل من بوصلت ای محبوب

مراست تحفه جان بخش غم زدا حافظ

نکار من که قدش سرو دلجوی او چو تنوبر	خدا ز چشم بدان قد دو نماید دور
ندید نافذ ازاو عنبر و ماند نو	بیا بخوان غزل خوب طرفه پرشور

که شعر تو است فرح بخش و جانفزا حافظ

دلبرا عمریست در عشق تو سوزانم چو شمع	شب در آتش سوزم و دایم کدازانم چو شمع
متصل از سوز شوق هجر تو کریانم چو شمع	درد و داغ عشق تو مشهور خوبانم چو شمع

شب نشین کوی سربازان و رندانم چو شمع

شب همیشه در خیالم کی لبم بر آن لب	بار الها طالعم کی سعد و میمون کب
ذکر و فکر و ناله ام هجر تو یار باریست	بی جمال عالم آرای تو روز من همه شب

با کمال عشق تو در عین نقصانم چو شمع

هست در شبها خیال آن درازم زرو	با سر زلف درازت منم ایم کفتکو
کی بسر زلف درازت ما نو بران باکو	سرفرازم کن شبی از وصل خود ای ماه رو

تا منور کردد از دیدارت ایوانم چو شمع

ایکه جان در تن برای تو کشد زار زار تو	هست در زار آنجا که شد بیمار تو
ما بتو عاشق الا ای انکه از ما عار تو	هیچ صبحم یکنفس باقیست بی دیدار تو

چهره بنما دلبرا تا جان برافشانم چو شمع

نافذ بیچاره تا در شب خیالت بر کرفت	با خیالت خوش کجا بالین و کی بستر کرفت
با براهت کی کذارد با غمت تا در کرفت	آتش مهر تو را حافظ عجب در سر کرفت

مطلع — آتش دل کی باب دیده بنشانم چو شمع

الا که روی تو در دو بود چو چراغ	ازان بابند دل دیوانه صد هزاران داغ
شنو حکایت شیرین تو را کنم ابلاغ	سحر ببوی کلستان همی شدم در باغ

که تا چه بلبل بیدل کنم علاج دماغ

به تخت خویش بدید نشسته کل مغرور	بخوبی و بلطافت بعالم او مشهور
ازان لطافت و خوبی خود بخود در شور	چنان بحسن و جوانی خویشتن مغرور

که داشت از دل بلبل هزار کونه فراغ

بناله بلبل مفتون و داد دل از دست	ببوی کل بنوا بود و مشتری مست
که نافذ از تو بلاله مکر شدی همدست	نکی چه باده بر بستان صراحی اندر دست

نکی چه شام مستان بکف کرفته ایاغ

زبلبل آه کر شد لاله داغدار جهان	خبر کنید هر آن ز او زد افغان

کلام نافذ زاد است کو بیاد یاران — نشاط و عیش و جوانی چه گل غنیمت دان

که حافظا نشود بر رسول غیر بلاغ

مطلع

ساقی سیم ساق من ساغر می نبر بکف — مطرب خوشنوا بزن چنگ و رباب تار برکف

تا بهوای بوی او روی کنم هر طرف — طالع اگر مدد کند دامنش آورم بکف

که بکشد ذهی طرب ور بکشد ذهی شرف

سوزد از این هوس دل لعالی از جمال من — نیست عبث که سوزد دل بود چنین مقال من

عمر چنین بسر برم تا چه شود مآل من — ابروی یار کی شود دست کش خیال من

کز نزده است ازین کمان تیر مراد بر هدف

بادل خون نشسته‌ام من که عجب عجب کنم — نای نی است در گلو بسته که لب بلب کنم

آب ز چشم خود روان من که بروز و شب کنم — من بکدام دلخوشی میخورم و طرب کنم

کز دو بیش خاطرم لشکر غم کشیده صف

ای بتو طالبان طلب تو نمایشی نشد — جز نظر عنایتی از تو که خواهشی نشد

زاهد فی هوای خال و چشم اینکه ستایشی نشد — از خم ابروی توام هیچ کشایشی نشد

وه که در این خیال کج عمر عزیز شد تلف

هر که داد در عشق کوش نماز جان صدق — نافذ بنوا بیا چاره نما همان صدق

حاجت خود ز پنج وقت زود برستان صدق و صدد — حافظ اگر قدم نهی در ره خاندان صدق

بدرقهٔ رهت شود همت شحنهٔ النجف

مطلع

بنای عمر نهادیم با بنای فراق — گذشت عمر و ندیدیم انتهای فراق

عجب نباید نهجر و از هوای فراق — مباد کس چه من خسته مبتلای فراق

که عمر من همه بگذشت در بلای فراق

غمش بلا و بلا الولاء است این تو بدان — هر کسی نه دهند این بود بعه را بجهان

فراق را تو نبینی که اوست سوز نهان — غریب و عاشق و بیدل فقیر و سرگردان

کشیده محنت ایام و دردهای فراق

منم که وصل نگار از فراق میجویم — منم که شاد نیم از غم بخویش میگویم

منم که محو با نمود مات آن رویم — کجا روم چکنم حال دل کرا گویم

که داد من بستاند دهد سزای فراق

من از کجا و بلا از کجا ستم ز کجا — من از کجا و فغان از کجا الم ز کجا

من از کجا و چنین ناله زیر و بم ز کجا — من از کجا و فراق از کجا و غم ز کجا

مگر زاهد مرا مادر از برای فراق

چنین بدرد تو ما مبتلا تو بیخبری — نکرد ناله نافذ مگر ترا اثری

خدا کند پس از این ملکه بخشدم نمزری — بدام عشق تو حافظ چه بلبل سحری

زند نوا و زوشان خون فشان نوای فراق

مطلع

بر تیغ فراق اگر شوم صد چاک | امید وصل چه باشد کجا شوم غمناک
فراق و هجر و جفا دشمنی است بی باک | هزار دشمنم ار میکنند قصد هلاک

گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک

گل است آنکه طراوت پذیرد از رویت | دو نرگس سیهت ببین بود سویت
کشد بنفشه همی از زوی گیسویت | نفس نفس اگر از باد بشنوم بویت

زمان زمان کنم از غم چه گل گریبان چاک

کمان ابروت از چشم چون فکند تیرم | بناله دل شود و گوید آمد تیرم
زدید آمدنت بین مرا که میمیرم | عنان نپیچم اگر میزنی بشمشیرم

سپر کنم سر و دستت ندارم از فتراک

مرا خیال جمال تو بنده میدارد | به بند کی تو سرافکنده میدارد
هوای لعلت دل از خویش کنده میدارد | مرا امید وصال تو زنده میدارد

وگرنه صد رهم از هجر تست بیم هلاک

غم تو چند دل خویش بر نهد حافظ | لب [illegible] جفا تا بکی زند حافظ
گذشته خاری نافذ کنون زحد حافظ | بچشم خلق عزیزان زمان شود حافظ

مطلع غزل

مطلع   که برد در تو نهد روی مسکنت بر خاک

ای بخجلت از روی نیکویت جمیل | برد لبانش لعل لبها سلسبیل

تشنه آن لب چه من بین صد قتیل | از رخت چون خلد و لعلت سلسبیل

سلسبیلت کرده جان در دل سبیل

کی زباغ خلد جانا خوشه | چشم و پنهان کنم در گوشه
بر دل خود بر نهم زو توشه | ناوک چشم تو از هر گوشه

همچو من افتاده دارد صد قتیل

ای بروی ما در جود تو باز | بس نما جور و جفا ای سرفراز
از نگاهی عاشقانت را نواز | پای ما لنگ است و منزل بس دراز

دست ما کوتاه و خرما بر نخیل

لعل دلبر آب حیوان من است | آتش از او بر تن و جان من است
روز و شب زاری و افغان من است | یارب این آتش که بر جان من است

سرد کن آنسان که کردی بر خلیل

ای فتاده همچو نافه صد هزار | در سر کوی تو با خاری و خار
منتظر جانها بکف هر رهگذار | حافظ از سر پنجه زلف نگار

مطلع   همچو مور افتاده اندر پای پیل

مطلع غزل

تا خراب غم عشق تو شدم آبادم | غم عشق تو نخواهد که دگر از یادم
از زمانیکه نگارا بتو من دل دادم | فاش میگویم و از گفته خود دلشادم

بندهٔ عشقم و از هر دو جهان آزادم

در ازل بست دلم با سر زلفت میثاق … پس بود با سر زلفت دل محزون مشتاق
می نگنجد غم عشقت بهزاران اوراق … طایر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق

که در این دامگه حادثه چون افتادم

تا ابد برد رخ خوبت ز دلم رفت قرار … نه قرار از تو نه طاقت نه شکیبا نه قرار
ور دو سال خوردم همه ابنیت بلبل به بهار … نیست بر لوح دلم جز الف قامت یار

چکنم حرف دگر یاد نداد استادم

آنکه جان و دل خود در سر سودای تو باخت … وآنکه در بوتهٔ هجران تو چون زر بگداخت
آن منم سوم و سام که تو خواهیم تو بولغت … کوکب بخت مرا هیچ منجم نشناخت

یا رب از مادر گیتی بچه طالع زادم

تا بدادند مرا جام ز خمخانهٔ عشق … آتش افروخت از آن شمع بپروانهٔ عشق
موعه ناخورده شدم یکسره دیوانهٔ عشق … تا شدم حلقه بگوش در میخانهٔ عشق

یا علی … هر دم آید غمی از نو بمبارک بادم

ای که عالم بطفیلت ز عدم شد موجود … خلق این خلق همه بهر تولای تو بود
گر نبودی تو سبب آمدنم هر چه بود … من ملک بودم و فردوس برین جایم بود

آدم آورد در این دیر خراب آبادم

تشنهٔ وصلم و خشکیده تنم همچو سبک … نافه زار ز هجر تو پر از دامن اشک
آنکه خوبان همه دارند ز خوبی تو رشک … پاک کن چهرهٔ حافظ بسر زلف ز اشک

مطلع … ورنه این سیل دمادم بکند بنیادم

مطلع الغزل

عمری بود که پیروی از نفس وفا کنیم … تا کی بر نفس گوش و نظر بر هوا کنیم
دانسته میکنیم و ندانم چها کنیم … برخیز تا طریق تکلف رها کنیم

دکان معرفت بدو جو بها کنیم

ای چشم چشمه وا کن و بر زخم بریز آب … ای دل مکرر هرزه و بر خویش شو کباب
بر گوش جان بیا بزن این قول باصواب … هفتاد ذلت از نظر خلق در حجاب

بهتر ز طاعتی که ز روی ریا کنیم

هر کس ز دیو نفس رها گشت او و مرد … خوش حال آنکه آتش اما اگر چه سرد
ما معصیت بعفو وی آورده ایم فرد … آنکو بغیر سابقه چندین نواخت کرد

ممکن بود که عفو کند گر خطا کنیم

گفتم شود شبی که بروز آورم برت … ای دوست سر نهم که آدم بر بسترت
گفتا خوشتر است اگر که اگر بود میسرت … گفتم نگشت کام دلم حاصل از لبت

گفتا که صبر کن که مرادت روا کنیم

بر ما جفا همی کند ایام سست مهر … یار آشنا نمیکند ایام سست مهر

نافلن صفا نمنکند ایام سست مهر
حافظ وفا نمنکند ایام سست مهر

مطلع
این پنج روز عمر بیا تا وفا کنیم

الا ای یار سنکین دل که از جور تو غمکینم
الا ای پادشاه حسن رحمی کن که مسکینم

شمشیر کج ابرو عجب دادی تو تسکینم
بمژکان سیه کردی هزاران رخنه در دینم

بیا کز چشم بیمارت هزاران درد برچینم

شرید عشق جانان تا نداند جامن زن علغل
بیا غم میکشاند میکنند همنالی با بلبل

باین شعر تر شیرین ز نثم یکبا غری از مل
ز تاب آتش دوری شدم غرق عرق چون کل

بیا دای باد شبکیری نسیمی زان عرق چینم

بیا تا بر نثار مقدم جان دهم هدیه
بیا تا هر اشاد تو کران اودم کمان

دلای تو با دنعال قیحم مید هد
شب حلت هم از بستر روم در قصر حور العین

اکر در وقت جان دادن تو باشی شمع بالینم

بحتیم و عیار زبون دردمی ندارم دوست
که سر شوری و دل نوری مکر از نور ماه است

هلاکن شوری کو منور کرده مغرب تو
اکر هر جا من عزیزی کر نکند یار خاکم او ست

حرامم باد اکر من جان بجا یار بکزینم

دل مجروح بی تابی فدای شاهد و ساقی
بیان انلعل عنابی فدای شاهد و ساقی

زهر مرغوبی هر بابی فدای شاهد و ساقی
حصان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی

که سلطانی

که سلطانی عالم را طفیل عشق میبینم

زعشق عاشق همان روان التفات کند بلا
در اینجا نیز شرح از عشق و عاشق صد فدا

زعشق است اینکه نافد میتماناله و فریاد
حدیث آرزومند که کرد این نامه بنیاد

مطلع
مبادا بی غلط باشد که ما داد قطع کفیم

ما چشم تا بر ابروی جانا کشاده ایم
کردن بزیر تیغ جفایش نهاده ایم

زان ناوک دو چشم پا خوش فتاده ایم
ما سر خوشان مست الست داده ایم

همراز عشق و هم نفس جام و باده ایم

آنانکه فارغند و مشقت ندیده اند
اسمی ز عشق دیده و لفظی شنیده اند

بسیار ما طعن بد لها خلیده اند
بر ما نسبی کمان ملامت کشیده اند

تا کار خود برابروی جانان نهاده ایم

نفسم بتوبه کردن می تا عجول شد
رندی بطعنه کفت کجائی قبول شد

می زان لبان بنوش تو دا کر وصول شد
اهد ز توبه کردن ما کر ملول شد

کو باده صاف کن که بعید ایستاده ایم

منعم ز خود مکن تو پیخ خون بند
لفظی زحسن خویش بعالم

فارغ ز خویش و ما لی خوش ارمکند
ای کل تو دوش جام صبوحی کشید

ما آن شقایقیم که با داغ زاده ایم

مانند بیان نما بر تو دان که حال چیست
عشق است و عاشق است ندانم مآل چیست

این گفته‌ها خوب است از این قیل و قال
گفتی که حافظ این همه رنگ و خیال چیست

مطلع
نقش غلط مخوان که همان لوح ساده‌ایم

منم که در پی خوبان لبی بجان بدوید
بدلربائی و خوشخوئی تو یار ندید

ز خوبروی جهان آنچه کس ندید بدید
خیال روی تو در کارگاه دیده کشید

بصورت تو نگاری ندیدم و نشنیدم

منم که جرعه ز لعل لبت نخورده مستم
منم که روز ازل دل بلای زلف الستم

منم که هی بخیال لب تو باز پرستم
امید در سر زلفت بروز عهد نشستم

طمع بدور دهان بکام دل نبریدم

بروز وصلت نه لبی ماه و سال بوده خیالم
شدم چو گرد که دو بم بخاک پای تو نالم

که هجر گرد تمام وصال هست محالم
اگرچه در طلبت همعنان باد شمالم

بگرد سرو خرامان قامتت نرسیدم

صبا مگر بشنوی فغان بیالوده
بیا برای خدا گر نشوی دوستان گذاری

تو حتی بمراد همه ما تو زخاذی
ز کوی دوست بیای نسیم صبح غباری

که بوی خون دل ریش از آن غبار شنیدم

بی خوب تو واسند رمیده جان
بجعد موی تو و خورها دیده جان

شنم بجان تو نافه کشد کشیده
بجا که پای تو بسوکند و نورد بلند

که بی رخ تو فروغ از چراغ دیده نهند

این چه زور است عزایئک بنظر
این چه شور است که از قاعده دور میبینم

نو ظهور است هر راه و گذر میبینم
این چه شور است که در دور قمر میبینم

همه آفاق پر از فتنه و شر میبینم

هر چه بینا است بر بینم که او در بند است
عارفان را دل بینا و غم دانا پیدا است

هر چه داناست خدا با غم او داخند است
ابلهان را همه شربت ز گلاب و قند است

قوت دانا همه از خون جگر میبینم

عالم از علم خود و از عمل خود حیران
جاهل و جهل شراب از لب جانان نوشان

پسر تازی غم او زده بلبل نم جان
اسب تازی شده مجروح بزیر پالان

طوق زرین همه در گردن خر میبینم

عمه و خاله هی نیش زنند بجگر
رحم از جمله ارحام مگر رفته بدر

عم و بن عم تو بر بی مهری ایشان بنگر
دختران را همه جنگ و جدل با مادر

پسران را همه بدخواه پدر میبینم

نا فذ افتاده چه بینی بجهان بار کسی
این نصیحت بشنو می نکن از آزار کسی

بکن امداد ز امکان نشد غم کسی
پند حافظ بشنو ای خواجه مباد

مطلع غزل

که من این بند به از در و گهر میبینم

مطلع

از رخ جانان من رفته ز تن جان من　　زان رخ و آن موی به بین حال پریشان من
غارت جان کرد و دل دلبر جانان من　　دلبر جانان من برد دل و جان من
برد دل و جان من دلبر جانان من

چشمهٔ آب حیات در لب جانان من　　تشنه لبان کی از او زنده شود جان من
خضر مبارک قدم کو شکر افغان من　　از لب جانان من زنده شود جان من
زنده شود جان من از لب جانان من

گفتمش ای جان ببین دل که چه رسوای تست　　وه که برسوای او باز دل شیدای تست
در سر سودای تست خوش بتماشای تو است　　این دل حیران من واله و شیدای تست
واله و شیدای تست این دل حیران من

لب بکشود آن صنم پس ز جفا عذر خواست　　آتشی از گفته اش بر تن و جانم بپاست
گفت بمن یوسف مصر بگو در کجاست　　یوسف کنعان من مصر ملاحت ترا است
مصر ملاحت ترا است یوسف کنعان من

گفتمش ای نازنین آنکه دلم سوخت است　　یوسف مصری تو که منزل جانی تو است
باغ و گل و گلشن عارض نیکوی تست　　سرو گلستان من قامت دلجوی تست
قامت دلجوی تست سرو گلستان من

من

گفت مرا در جواب ای تو ملال العباد　　تا فلک مفتون شده ای بجمال عباد
وصل تو را از خدا بوده مال عباد　　حافظ خوشخوان من نقد کمال عباد

مطلع

نقد کمال عباد حافظ خوشخوان من

دانی که چیست عشرت با یار ره بکردن　　وارد حیات جاوید با لبهای او مکیدن
گر جان دهی بهر زد حرفی از او شنیدن　　دانی که چیست دولت دیدار یار دیدن
در کوی او گدائی بر خسروی گزیدن

تا میتوانی ای جان جا پای دلبر افکن　　بر کو که جان بریز دانجا مگر بیاردن
بر وصل ده نویدم جان سهل کرد از من　　از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن
از دوستان جانی مشکل توان بریدن

دو شنبه زنده کی بر سنبله دلم　　ای آنکه کرده کم ناموس و عار و هم ننگ
این حرفهای پوچت بلوح آورده است بنیرنگ　　خواهم بشوم به بستان چو غنچه تا دل تنگ
آنجا به نیکنامی پیراهنی بریدن

یعنی برای جانان درها چشم سفتن　　خاشاک ره دلبر یکسر بیدر دیدن
دور ای خلق و ارم از خلق در نهفتن　　که چون نسیم با گل راز نهفته گفتن
که سر عشقبازی از بلبلان شنیدن

بی لطف او ستایند کشتی غم بساحل　　بی اذن او بدوران مشکل بمن شود حل

این قصه را بدانند هرکس که هست عاقل | فرصت شمار صحبت کز این دو راه منزل

چون بگذریم دیگر نتوان بهم رسیدن

غزل مطلع

ای از تو بر دلم مهر وی از تو بر سرم شور | ای همچو بدر روی چون نور چشم بد دور

نافذ بیاد و بیت بوده است و هست | گویا برفت از یاد شاه منصور

یارب بباش او ردد دولتش پدید

مطلع

ای یار بیا ترک جفا هر جدا کن | از یک نظر آباد دلم را ز وفا کن

ای پادشه حسن تو رو بجانب ما کن | ای خسرو خوبان نظری سوی گدا

رحمی بمن سوخته بیبرو یا کن

نه بستند هر سو ببینیم بوصالت | شادم که همی باز بود راه خیالت

نجوم بجمال تو و ماتم بکمالت | گر ماه زند لاف که ماند بجمالت

بنمای رخ خویش و مه انگشت نما کن

ای آنکه ز مادر که ز دلها نهانی | در آینه دل بخدا هی تو عیانی

سروی و صنوبر ببر خویش نشانی | ای سرو چمان از چمن و باغ زمانی

بخرام در این بزم و دو صد جامه قبا کن

زان لعل لبان کی بکنم جامی آخر | عمرم بجفای تو عجب گشت همی آخر

بشنام ز نا ناله مگر کشت نی آخر | با دلشده کان جور و جفا تا بکی آخر

آهنگ

آهنگ وفا ترک جفا هر جدا کن

برجود تو و هجر تو کردیم مدارا | تا بلکه کنی ترک نکار تو جفا را

نافذ بتو بنمود همی راه صفا را | میشنو سخن دشمن بدگوی جدا را

مطلع غزل

مطلع | با حافظ مسکین خود ای دوست وفا کن

بلبل بنوا بگو تازه بتازه نو بنو | نافذ خوش صدا بگو تازه بتازه نو بنو

دلبر با وفا بگو تازه بتازه نو بنو | مطرب خوش نوا بگو تازه بتازه نو بنو

باده دلگشا بجو تازه بتازه نو بنو

خوش بود آندمیکه یکدم بکشی بعشرتی | لیک بهم دمی تو دلربا محبتی

راه بگنج ادبری گر تو کنج عزلتی | با صنمی چه لعبتی خوش بنشین بخلوتی

بوسه ستان و کام جو تازه بتازه نو بنو..

باده ز لعل یار خوش باشد اگر که می خوری | فصل گل و بطرف جو گر بخوری تو گی

این می ارغوان لبان لعل نه ز شراب | بر ز جهان کی خو دی که ... مدام

باده بجو بیا او تازه بتازه نو بنو

وه وه از آن بکلام انعام یار و گام من | سر بسر از این پیام آن سالک با صفا

کفت و ز گفته اش ببین انگ ... باز ای | شاهد دلربای من مسکنت از برای

نقش و نگار روی دلم بو تازه بتازه نو بنو

مطلع غزل

گر که زهر وصل تو نیست بدست من زدگ ‌ ‌ لیک توانم اینکه بر پای تو بنهام سر
نافذ و عرض حال او گفت بباد اگر بری ‌ ‌ باد صبا چه بگذری بر سر کوی آن پری

مطلع ‌ قصه حافظش بگو تازه بتازه نو بنو

ایکه گذشت عمر من یکسره در هوای تو ‌ ‌ عمر بباد رفت و جان داغ نبود برای تو
روی تو برد دل ز من اگر آنان خدای تو ‌ ‌ تاب بنفشه میدهد طره مشکسای تو

پرده غنچه میدرد خنده دلگشای تو

گفت نگار جامه تن خود نصیبر دوز ‌ ‌ یعنی از آتش غم گاه لبا ز و گه بسوز
گفتمش ای ز گفتنات سوختن مرا ز سوز ‌ ‌ ای گل خوش نسیم من بلبل خوش سرا مسوز

گز سر صدق میکنند شب همه شب دعای تو

یار زبان گشاد که مهر تو بسر نوشته من ‌ ‌ مهر تو بسر نوشته من طلعت تو بهشت من
گفتمش ای پری رخ ای حاصل عمر و کشت من ‌ ‌ عشق تو بسر نوشته من خاک در تو بهشت من

مهر تو در سرشت من رحمت من رضای تو

خنده زنان اشاره کرد که دو بروم نشین ‌ ‌ سلطنت از طلب کنی آنکه رسد چنین
گفتمش اینکه در شار از رخ تو بر خورد عین ‌ ‌ دلق گدای عشق را گنج بود در آستین

زود به سلطنت رسد هر که بود گدای تو

گفت بمن نگار من ... تو لاله زار حسن ‌ ‌ بر گل ... ناز ... خوار حسن

گفتمش ای ز تو بدل بوده و هست یار حسن ‌ ‌ خوش چمنی است عارض خاصه که در بهار حسن

مطلع ‌ حافظ خوشکلام شد مرغ سخن سرای تو

مطلع غزل بانامی

ای خسرو نکو خالق شخص تو برگزیده ‌ ‌ انکه پناه اسلام خوش بیار رمیده
ملت خدای عالم شاهی بیافریده ‌ ‌ ای از فروغ رویت روشن چراغ دیده

مانند چشم مستت چشم جهان ندیده

روی تو ماه کی ماه دارد ز رویت افت ‌ ‌ لعل تو جان شرمسار دارد از او شرر فتد
قد تو سرو کی سرو بوده است با نظافت ‌ ‌ همچون تو شاه شاهان سر تا بپا لطافت

گیتی نشان نداده ایزد بیافریده

سلطان نجف بیدا ‌ ‌ سلطان نجف بیدا

برجای مصطفی شد حق باشدش نگهدار ‌ ‌ بینم بتاب مولش دلهای خلق بسیار

شاها تو تا توانی اهل دلی میازار
دنیا وفا ندارد ای شاه برگزیده

۱۳۳۳
تا بر هزار و سیصد سی و سه هم فرو بستند ‌ ‌ بر یاد شاه عالم اینکه که غرق خون شد
مرو زم این ندانم فردا که حال چون شد ‌ ‌ دل از کفم خدا تا هر چه او برون شد

تا لطف شه چه سازد با این دل دمادم

مطلع غزل

تا در سحر بخالق این بنده راز گویم | شرح دل شکسته با دلنواز گویم
اقبال مال و جاهت با بی‌نیاز گویم | گر دست من نگیری با خواجه باز گویم

مطلع — کز دیده دل ز حافظ او برده چون ز دیده

ابروی دلبر دارد بدل راه | ابروی شمشیر دل میکند آه
با جان دوانیم انجا علی الله | گر تیغ بارد در کوی آن ماه

گردن نهادیم الحکم لله

بر خوان هجرت تا میهمانیم | ای میزبان بین سوزنده جانیم
کفران نمائیم از عاصیانیم | ایمن نقوی ما نیز دانیم

لیکن چه چاره با بخت گمراه

از خرقه پوشان ما در هراسیم | سالوسیان را خوش میشناسیم
چون پارسایان در یک لباسیم | ما شیخ و زاهد کمتر شناسیم

با جام باده با قصه کوتاه

پنهان بصبر است وصل ار توانی | در گوش بنما گر نکته دانی
بر کش با ین شعر مطرب کمانی | الصبر مر والعمر فانی

یا لیت شعری حتی والقاه

نمود سوزش در دل چه منزل | گفت عقل سوزد دل بر دل دل

تا عل

مطلع غزل

تا فند هند ز کن سوز است مشکل | حافظ نکشتی ز نیکوئیه بیدل

مطلع — گر میشنیدی پند نکوخواه

تا دوش بر گرفتم از بهر یار خامه | چون آفتاب روشن از خامه گشت جامه
این شعر را چه دیدم خون گشت دل بنامه | از خون دل نوشتم نزدیک یار نامه

انی رایت دهراً من هجرک القیامة

تا کی من از جفایت از دل کشم ملامت | دل را تو خوش ربودی بردی عجب ندامت
با اشک دیده گویم یادم سر من سلامت | دارم من از فراقش در دل بصد علامت

لیس الدموع و عینی هذا لنا علامة

نازی ز زخم نیشم محتاج شرح بنود | خواری دل ز خویشم محتاج شرح بنود
گویم که در چه کیشم محتاج شرح بنود | حال درون ریشم محتاج شرح بنود

خود میشود محقق از آب چشم خامه

سوزنده گشت در دسوزنده شد سر شوق | در آتش فراقش دیدگه چه خوش عنود
عمری بود که او را دادم هزار موده | هر چند از موده از وی نبود سود

من جرب المجرب حلت به الندامة

تا فند بیاد آن لعل خود را نمود تسکین | کای دل شراب نوشی زان لب مشوق شکرین
تا صبر وصل باشد بصبر وصل او بین | حافظ چه طالب آمد گیتی و جاه شیرین

مطلع حسنی بذوقه منه کاشا من الکرامه

دیدهٔ دل وا نمودم تا بدست کربلا — جام وصل دوست را نخلوط دید
این بلا درما هر دردلبت باشد للولا — تا بجمالیت عاشقان را زد بوصل خود صلا

جان و دل افتاد اندر زلف و خالت در بلا

شاهد بن کفنا کر بود دوست بوجان — مژدهٔ وصلش ز تیغ و تیر کوشم
مایل تیغست جانان بر دل پر میزند — انجمن جان عاشقان از دست هجرت میکشد

کس ندیده در جهان چون کشتگان کربلا

سید سجاد کفنا با غلام بشتن — کی ز دو بت کسب نمود مشک اندر ختن
ترک سر کن کیر سالاری ز سلطان زمن — ترک من کر میکنی مستی و رنگ جان

ترک مستور کی از این زهد بنا بد اولا

کفت ترک با سعادت امده جانم بلب — سرور دین بلبم از بی یاری خود در عجب
کفت شاه امروز در مهمان خوران شورش — بزم عشق و موسم شادی بنه کام طرب

انزمان ایام عشرت را غنیمت دان دلا

بر مشام جان افند بوی جانان میوزد — هر خاک تربتش الحال دل بر میزند
یاد با کن روز بشر ای قادر ای حی صمد — حافظا کربای بوس شاه دستش میدهد

با فنی دهر دو عارز بنت عز و علا

بجهان عجوزه عروسیست که ز شوهر ناامید — بتماشا کلچهره بادهٔ بی دردی
بکوی مطرب مجلس بنالهٔ دف و نی — بصوت بلبل و قمری اگر ننوشی می

علاج کی کنمت اخر الدوا الکی

وفا و عهد و ثبات از زمانهٔ غدار — ندیده کس بجهان غافلی مشو هشیار
عمل نما که عمل نا نموده خار نخورند — ذخیرهٔ بنه از رنگ بوی فصل بهار

کر مرسند ز پی رهزنان بهمن و دی

کسی که کرد هوای هوس نه بنشاند — ز دوست دور نماند مکر نمیداند
رضا ز بیش بکم باشد اکر بتواند — زمانه هیچ نه بخشد که باز نستاند

مجو ز سفله مروت که شیئه و لا شی

شکایت و کله کردن ز سالکان کفرانست — که ذکر لا و نعم هم ز صابران کفرانست
ذخیره کردن ز دهر بر دیکران کفرانست — خزینه داری میراث خوارکان کفرانست

بقول مطرب و ساقی بفتوی دف و نی

بروز حاشر هر کرده راد هند جزا — همه جوارح و اعضا زبان شوند انجا
هر انچه کشته امروز بدروی فردا — نوشته اند بر ایوان جنت الماوی

که هر که عشوه دنیا خرید وای بوی

بیاد کردش این چرخ و مکر عالم پیر — مشو تو امین واز دست کرخی می کیر

سوش نافذ و پر زند کان از سر گیر | چه هست آب حیاتت بد تشنه مرد

فلا تمت و من الماء کل شیء حی

زمانه را نبود هستی و بقا حافظ | خلل پذیرد او هست هر بنا حافظ

مکر بنای کریمی کرم نما حافظ | بجز بنای خدا نشود بنا حافظ

مطلع — پیاله گیر و کرم کن کم الضمان و علی

من که ز آب چشم بو رخسار دارم شبنمی | شب چنین رو ز مو دو جوی چشمان هر دمی

تا ببدم این غزل بر دل تیر آمد غمی | سینه ما الامال درد است ای رفیق مرهمی

دل ز تنهائی بجان آمد خدا را همدمی

تا سیم عشقم بگفتا ما تو را پند دهیم | گفتمش پند تو نه قیمت که تلخ پندی دهیم

گفت جاده تا که با خانلت بوینی دهیم | خبر تا خواطر بران ترک سمرقندی دهیم

کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی

منفعل

گفتمش زین گفتگو دیگر مرا طاقت ندید | جان چه لایق داد نش سهل است آهستم

ای نصیحت گر زمن بسیار تا ببیند مجلس | سوختم در چاه صبر از هجران شمع چگل

شاه ترکان غافل است از حال ما کو رستمی

گفت معشوق تو کو بیما از او ناز | جان بجانان میرسد تن کو رهانتن بی بها

گفتمش بر کو نفر بانت مرا این غم عالمی | در طریق عشقبازی امن آسایش خطاست

ریش باد آن دل که با یاد تو خواهد مرهمی

گفت گوید باشدم از غمزه هایت بر نشست | بر دل انسان فرو آید دلاور زد نشست

گر چه بو چشم نه بید آنکه میخواهم کر هست | آدمی در عالم خاکی نمی آید بدست

عالمی از نو بباید ساخت و زنو آدمی

تا ز مشرق نامدا سر زد قد بالای صبح | لؤلؤ از چشمان ز هجر تو کن دو دریا صبح

بلکه ذات و مظهر در ذاتی ز استشفای صبح | گر بهر حافظ چه شاد بیش استغنا صبح

مطلع غزل

مطلع — کاندر این طوفان نماید هفت دریا شبنمی

بحبها در امتحانم نسبه چیز اگر نگوئی | نبود پناه جز ذات خدا هیچ دگی

بگنا به کو بت در نمابر تو بوئی | بفراغ دل زمانی نظری بماه روئی

به از آنکه چتر شاهی همه عمر های و هوئی

بفقیری ار دسیگ تو مکو حدیث دارا | تو با و اگر توانی بنما نسبی مدارا

ز خیال زر ندانی که زبان رسد گدارا | دل من شد ندانم چه شد ان اغریبان

که گذشت عمر و نامد خبری ز هیچ سوئی

بشنو ز مو بس بلچه بیست او دلبرت | بخدا خوش است زودت بکشد نه آنکه دیرت

تو از او گر ز و او هر زند چنین نفرت | نفسم با خرامد نظرم نه مد سیرت

بجز این نماند ما را هوسی و آرزوئی

مطلع غزل

ز قضا اگر کره بی ز فلک ببین بیر را | که در رضا و تسلیم خوش است هر بیرا
بخدای نافه انداز ز هر بسته داور برا | مکن ای صبا مشوش سر زلف دلبر را

مطلع — که هزار جان حافظ بفدای تار مویی

ایکه راه را در عشق میسر نبادی | کم نما شتاب ایجان ز سمت وی
ره لبی خطر ناکست میسر پشیمانی | وقت را غنیمت دان انقدر که بتوانی

حاصل از حیات ایجان یکدم است تا دانی

بانبا مشتاقان ناز نین تو با بارا | کف بدف زنان با چنگ با کمرانی
شور من ببین وانکه بس تو خوش باواز | بین عاشقان بشنو زدر طرب بارا

کاش همه نباز زد شغل عالم فانی

نام نامیت مشکل تو کردم ایلسان حل | حرف اولش الف است ل ه باود
رب عجیب بلهم باحو و فها مایل | کر تو فارغی از ما لیک نیستی غافل

ما بتو چنان مشتاق انچنانکه مبدا

باغ عمر من یارب شد خراب و دادم داد | میوه جز غم از او کی پیش تو من افتاد
یار را خرابی را از کرم نما آباد | باغبان چه من زانجا نکند دم حرمت باد

کر بجای من سروی عز دوست بنشانی

یا فدا سحر خیز کن شفیع قران را | نزد خالق اکبر بحفه بر تو برهان را

کوی رحمی ای راحم این ضعیف نالان را | جمع کن با سانی حافظ پریشان را

ای شکنج گیسویت مجمع پریشانی

ساقی نامه — ام ع ف ح ح ص

بسم الله الرحمن الرحیم — او دکنی با علی

بیا ساقی ای مایه زندگی | می ده که گوینان می کنم بندگی
بیاور که از غم خلاصم دهد | نشان بده بزم جام دهد
که غم لشکر آورده بر جان و تن | شبخون زده او بر ابو ان تن
عجب کفر ان عارف حق پرست | ز گفتار او هوش رفتم ز دست

بفرمود این شعر را جوهری
خریدار گوهر بود گوهری

ازان باده ام ده که مستم کند | بتکبیر غیر یزدان پرستم کند
بیا ساقی ای سیم تن باده دل | ازان می که مشکل یاو گشته حل
بده تا بخالق شود او رهم | ملک کردم انکه در روم او درم
که تا بلکه از نفس خود وارهم | بیادش نفس برکشم دم بدم

بده ساقی ان می ز جام الست
که از او شده صالحان جمله مست

که لفظ بلا آدم اندر جواب سر بهشتی برآرم ز خواب

بیا ساقی ای سنبلت پیچ پیچ نه بینی که دنیا نیرزد بهیچ

غم هیچ خوردن ز عقل است دور برای چه داری دگر این غرور

که مغرور را نیز راهی بوده زشت نبر بین خاک الماست کرده خشت

بده ساقی ای خضر فرخنده پی
تو جان با آواز طنبور و نی

که کی بودم و از کجا آمدم برای چه با صد نوا آمدم

از این آمدن کو که مقصود چیست کجا میروم کار دو بارم بگسست

بیا ساقی از می اگر صاف نیست بده دردی از او گر اینصاف نیست

همین بس بدرد بکشان این سرود ز اسمای حسنی بنام غفور

بیا ساقی آن می که رنگ گل است
از آن شور اندر سر بلبل است

بده تا بمستی نوائی زنم باو رفتگان را صلائی زنم

که تا بلکه از غم درآیم برون نمی بینی از غم دلم غرق خون

چه خوش گفت آن عالم نامدار ز لبهای خود این دُر شاهوار

سرش بود بر شود دلهم عین نه او فخر دنیا و لی فخر دین

علاج غم دل بجز است خمر چرا کار دم افتد بزید و عمرو

بیا ساقی آن باده لاله گون که چون رنگ دل باشد و مثل خون

بده در عوض کز سجاده ام که در خورد لش خوب آماده ام

ز عشق مجاز است بر سر جنون
حقیقت از او تا کی آید برون

لبی تر نکرده بده دیوانه ام بکوی خرابات شد خانه ام

بیا ساقی آن می که یاقوتی است ز خمخانهٔ قرب لاهوتی است

ز آن می که رنگش بود احمری بیابی مگر در خم حیدری

بده تا درآیم ز خواب خمار
کنم مدح یکتائی کردگار

که بر وصل دلدار راهم دهد بآن منزل آرامگاهم دهد

بیا ساقی ای در روش همچو حور بمن ده توان بادهٔ پر ز نور

که ظلمت گرفت است یکسر دلم بآن بادهٔ نور بس منا بلیم

اگر قطرهٔ نوشم از جام نور انجا در خیال آیدم وصل حور

بیا ساقی ای ساق پایت چو عاج
بمی دو دگر از سرم تخت و تاج

کرناباد

که تا پادشاهان پیشین کنم | لبی تر بآن جام نوشین کنم
زاسکندر و عالم آرائیش | ز دارا و آن ملک آرائیش
زجمشید و جامش که جز حرف نیست | جهان آب از بهر او ظرف نیست
کجا شد کجا رفت آن تخت و بخت | جهان سست بر او بنا شد بخت
بیا ساقی ای هادی ده نما | ببکر عدمی راه بنما بما
که تا پنبه غفلت از گوش من | برون آید افزون شود هوش من
که روی دل آرم سوی مرتضی | مقرب بدرگاه شاه رضا
بگویم که ای تو ولایت جای تو | بهشت برین گشت ماوای تو
تو آنکه اندر سناباد طوس | نه بدنه باشی بسائل عبوس
از آن آمدی بر سر این سریر | که بیچارگان را شوی دستگیر
تو با چاره سازان نوازش کنی | از این کار ترسم که لغزش کنی
به بیچارگان یار باش و معین | رعایت از آنها کن آنکه بهین

بیا ساقی آن بادهٔ چون نبات
بده تا بنوشم بوقت ممات

در آن دم که از تن برون رفت جان | ز لا حرف الا هو آرم زبان
پس آنکه بگویم بصوت جلی | محمد نبی و علی هم ولی
ز بعد علی یازده آفتاب | امامند بر انس و جن خاک و آب
مغنی بقانون خوش نغمه زن | برون شد چنین جان مستی ز تن
که زانقد چنین مست رفتا و بیباک | ذکر او سؤال و جوابش چه باک

غزل

تا غم کشیده لشگر اغیر ند ترانه | بر سر خمار ز دارم زان باده بنما
تا خویشتن پرستی مبدا یقین که مستی | در نیستی تو دستی بردار از این میانه
گویا که می ندانی احوال حال خود را | پس از نفخ روحی دومی بین بخود نشانه
ز نقش گل و زین هیولا مقصود هست منظور | از سوز سینه برکش یکبار نگ عاشقانه
گویند تا نه بینی در نیستی خودی را | هستی کجا هست تا عمر جاودانه
ساقی ترحمی کن تا نیست کردم از خویش | در نیستی بجویم آن دلبر یگانه
آن مرغ نیستم من هر جا و هر مکانی | بالاترم ز سیمرغ از جیب آشیانه
اندر لعب بخفتم در هوا گرفتم | تا پای سدره پر زنم آنجا شوم روانه
انجا که دانه ماوا بکنا دم اندر انجا | انجا دوم که آنجا با من بود نمانه

تا دل ز خویش بگذرد تا رخ نماید درست
گر جان دهی مبر بلبی جانانه بی بهانه

و له ایضا

وله ایضاً

امروز روز عید است ساقیا باده میار — مطرب تو نیز نی زن تا دل شود گشاده

گر غم خوری روا نیست می نوش و شاد میباش — زیرا که از غم تو کی کم شود زیاده

دادند هر کسی را روزی بقدر خوان — از سعی پر نگردد آن سفره نهاده

حکم قضا بقدر از پادشاه عادل — امضا حکم شه را خوش حال آنکه داده

اکنون که این چنین است پیمانه بار دیگر — ساقی چنین بداده ما در چه او نزاده

ما طالبیم پر بار بغض برای اغیار — بر آستان تسلیم با گردن نهاده

تا گفت این غزل را نافذ ز عشق دوش
تصویر گشت و بر روح در گوش شد فتاده

صورت خط مؤلف کتاب

بسم الله ا م ع ف ح ح ص اشرف الاسماء

۱۳۲۸
چون در سنه هزار و سیصد و بیست و هشت هجری این عبد ابق ذلیل ابن حجة الاسلام الاقا میرزا فخر الدین طاب ثراه محمد اسمعیل از بروجرد دلستان حرکت کردم و بنده که بخشنده از مولا بودم مدت

چهار سال در طهران سرگردان شدم و برای آستان بوسی سلطان سریر ارتضی حضرت علی بن موسی الرضا علیه الاف التحیة والثناء در آن مدت لبریز سینه میزدم لله الحمد در سنه هزار و سیصد و سی و یک ۱۳۳۱ مشرف شدم و عرضه داشتم ما در این در زیر چشمت و جاه آمده ایم از بد حادثه اینجا به پناه آمده ایم و تا کنون دو سال است بعتبه بوسی مشغولم و امیدوارم آقایم اصلاح امر آخرت و دنیایم را بنمایند والله و انشاء الله با مغفرت از خدا اگر توسل با این آقا جسته ام بخاک بروم و معروض میدارم تا آب بار گفتم بنسبت این از رده تنم گو سپارند بخاک در تو بی کفنم از ناظرین التماس دعا و طلب مغفرت دارد اسمعیل ذلیل

رباعی

در هجر دل ما آتشی در هفت است — واحسرت اگر چنین بماند نا سفت

در دیگر آن کفن که گویند زاند — فریاد ز دردی که از او نتوان گفت

وله ایضاً

ایندار که بود مدتی منزل ما — نامد بجز از غم و بلا حاصل ما

افسوس که حل نگشت یک مشکل ما — رفتیم و هزار حسرت اندر دل ما

یا ارحم الراحمین

هو
الله تعالى
شأنه العزيز
تمت الكتاب بعون الملك
الوهاب في ثاني عشر من شهر
شوال المكرم سنة ثلث وثلثين
وثلاثمائة بعد الالف ١٣٣٣
من الهجرة النبوية المصطفوية ص في مشهد تحرير
الرضوي بيد اقل الحقير الفقير الى الله الباري
ميرزا عبد الكريم خادم الرضا ابن عليين
مكان خلد آشيان ميرزا محمد حسن سعادتيار
من احفاد علامة العلماء آقا حسين بن
جمال الدين الخوانساري
اعلى الله مقامهم بلد ...
... معظم اليه تمام ...
... رقت

